Debrecen, 1931. XXXV. évfolyam 217. szám. Vasárnap, szeptember 27.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 2·40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P Egész évre 26 P. Egyes szám ára hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

Felelős szerkesztő vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16 Telefon 3—40. Kiadóhivatal: Kossuth utca 3 szám Telefon: 1—41.

Ágfalvi hősök

(ln) A sanyaruságok napjaiban már sok mindent megünnepeltünk. Embereket és intézményeket, élőket, holtakat, százéves dátumokat. Ünnepeltük a Zeppelint. Jubiláltuk a salzburgi játékokat. Vergiliustól Földi Mihályig, Sába királynőjétől Jimmy Walkerig mindent és mindenkit ünnepeltünk. Emlékeztünk a jelenre s felidéztük a multat. Többek között a százév előtti kolerajárványt, a polarizációs törvényt s a Faraday-évfordulót, mely idezúgott a rádióhullámokon és megszólaltatta Anglia tudósait, de ugyanakkor egy magyar temető sirjai fölött a felejtés árnyéka sűrűsödött. A soproni temetőben csak fonnyadó virágok, hulló levelek zörögtek, fáradtan szitált az eső s az őszi borulás muzsikája már el sem jutott a magyar sziv mikrofonjához.

Ki tudja, mi történt? Ki emlékszik a nevekre: Pehm Ferenc, Mahatschek, Szecsányi?... Tiz év előtt, a nyugatmagyarországi felkelés legkezdetén, az ágfalvi csatában vérüket ontották Magyarországért. A „Comission des Generaux Alliés", amelynek elnöke Ferrario volt, proklamálta az átadás megkezdését és pár nappal később a soproni főiskolások megütköztek az elönyomuló osztrákokkal. Ez volt az ágfalvi csata, hol Szecsányiék a maguk vérével pecsételték meg Sopront, a velencei egyezmény okiratát, a nyugatországi népszavazást, a „Civitas Fidelissima" dicsőségét és velük együtt a nemzeti becsületet, mely Szent László királytól Novara hőséig, ezerév előtt és ezerév után is örök fényében ragyog. Az ágfalvi vértanuk annak a korszaknak héroszai, mely Trianon után, a magyar fájdalom éjtszakájában arany lángokat gyujtott.

Többet köszönhetünk mi Szecsányiéknak száz és százezer Faraday-nél. Az ünnepelt Faraday feltalálta az elektromágneses indukciót, de ezek a hösök a tranoni kor magyar életösztönét indukálták. Ők nem a vasban és kobaltban, hanem a magyar föld mélységeiben találták meg a mágnességet, sőt még az elektrolizis törvényénél is hatalmasabbat produkáltak, mert kimutatták a magyar sziv sugárzását s a belőle fakadó forrásokat... Hát miért nem öket, az ágfalvi hősöket idézzük? Miért nem fütjük át velük a mostani szeptember levegőjét, a kishitüség és lelki ernyedés korát, amikor egyesek jobban féltik a font-sterling árfolyamát, mint Szecsányiék az életüket s amikor egyesek nagyobb martiriumot látnak a maguk jövedelmének csökkenésében, mint Zrinyi Miklós, vagy Tomori halálában.

A magyar történet dicsőségei korszakról korszakra megmaradtak. Még ma is élnek az utódok emlékében s ez nem a historikusok müve, hanem a kortársak hagyománya, mely ugy szállott át a századokra, mint örök diadal fénye. A kuruc-labanc kor küzdelmei még ma is élnek a kesergők hangjaiban, a szabadságharcot még ma is jelennek éljük, ha szivünbe dobban a „Talpra magyar", vagy reánk köszönt az októbereleji gyásznap. A mi öröklött magyarságunk még ma is ott busong egyre a majtényi sikon, vagy Isaszegnél, mert ükapánk, nagyapánk igy tanitott a lelkesedésre, kuruc nótával, Kossuth nótával, öreg kokárdával... Az isaszegi csatát még ma is tudjuk, mert nagyapánk mesélte, de mit fog tudni az unokánk Pörgölény sikjáról, Ágfalva csatájáról, ha magunk sem emlékezünk meg róla?... És mi lesz a gyerekek öröksége, ha magunk se tudunk már nótát? A régiek nótája: ez volt: „Mit busulsz kenyeres"... a mai kor ritmusát trópusi dobverők ütemezik: „Az egyiknek sikerül, a másiknak nem... Hát mi lesz az utódok öröksége? Saxophonzene a tárogató és Miki-egér a Kossuth-kokárda helyett?

Nagyapáink az aradi tizenhármat még betürendben is el tudták sorolni. Vajjon, ma hány ember akadna Debrecenben, aki az ágfalvi nevek közül csak egyetlenegyre is emlékeznék? Ők mint eleven históriás könyv, tudták az egész nagy szabadságharcot, hogy melyik nap, melyik órában, hol dördült el az ágyulövés... ma hány ember tudná a fiának megmondani, hogy melyik évben volt Gorlice s hány magyar hullt el az uzsoki csatában? Száz év előtt még milliók harsogták Széchenyi jeligéjét, de ki tud ma arról, hogy tiz évvel ezelőtt Sopron „poncichterei" ezt irták lobogójukra: „Treu geblieben! In Ewigkeit. Amen!"

Szegény kis mártirok! Ágfalva magyarjai, — ti, huszéves-huszonötéves hösök, kik ott feküsztök a Szent Mihály-temető csendjén, három halom és három kökereszt alatt... Te saxa loquuntur... tirólatok e kövek beszélnek s szólaljatok meg ti is. Hirdessétek az ősznek fiatal lelketek márciusát, a zengő, viruló tavaszi dalt, mely keresztülsuhan a temetőkön és beleharsog a magyar sziv mikrofonjába. Értessétek meg velünk, hogy a ti életetek, mely odahullott a sopronvidéki földre és neki adtátok önként, a magyar szeretet extázisában, miérettünk és hazátokért, az élet és igazság szolgálatában: értessétek meg velünk, hogy nem a világgazdaság krizise, hanem a lélek válsága veszedelmes, hogy van egy erő, mely mindennél nagyobb, devizánál és dollárnál, börzénél, jövedelemnél, fizetéseknél életbevágóbb: a Krisztushit valutája s a magyar őserő fontja, mit nem a trezorok rejtegetnek, de minden jó magyar sziv őriz, hogy megváltsa vele a boldog jövendő igéretét.

A magyar kormányban megvan az erő, hogy minden rendbontó törekvést elfojtson

„Magyarországon nincsen kommunista veszedelem!" — mondotta vitéz Gömbös Gyula — A honvédelmi miniszter kivánatosnak tartja egyes szomszéd államokkal való szoros együttmüködést

A liberális világsajtó, mely körüti sugalmazásra lépten-nyomon destruálni igyekszik a hivatalos politika lépéseit, legutóbb is olyan hireket korportált, mintha a Károlyi-kormány lemondása küszöbön volna. Hirek terjedtek arról is, hogy az uj kormányt vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter fogja megalakitani s már csak napok kérdése, hogy az uj éra elkövetkezzék.

Szilárd a kormány helyzete

A széltében-hosszában terjesztett kombináció ügyében most maga a honvédelmi miniszter nyilatkozott — és a magyarországi sajtó számára a következőket mondotta el.

— Nevetségesnek tartom ezeket a hireket, akár belföldi származásuak, akár a külföld sugalmazta azokat. A mai kormányban megvan a teljes harmónia és ez logikus is különösen a mai helyzetben, amikor Magyarország politikai játékok prédája nem lehet.

A kormány helyzete szilárd.

Arra vonatkozóan, hogy Magyarország és egyes szomszédai között szorosabb együttmüködés lehetősége van kialakulóban, ezeket jelentette ki:

— A szoros együttmüködést a magam részéről is kivánatosnak tartom. Ez azonban nem az én reszortomba tartozik. Bár fontos politikai elhatározás lévén, — az összkormány illetékes ebben a kérdésben, elsősorban azonban a miniszterelnök és a külügyminiszter urakhoz tartozik a probléma. Hozzájuk kell tehát ebben a kérdésben fordulni. Az én felfogásom az, hogy mindenesetre valamely nagy elhatározás mentheti csak Európát a gazdasági krizis karmai közül.

— Ebben a tekintetben Páris, Róma, London és Berlin adhatja meg a felvilágositásokat, — mert ezek a faktorok azok, melyek eldönthetik a problémát

Egyenjoguságot a leszerelésben!

— A Népszövetség pénzügyi bizottságát — mondotta Gömbös Gyula — ugy várom, mint minden magyar ember: — segitsenek Magyarországon, hangsulyozván azt, hogy ez nem jelentheti a magyar közvélemény számára az obligó alól való mentesitést. Minden magyar embernek meg kell hozni az áldozatot. A külföld segitsége kivánatos, ama rendelkezések kiegészitéseképpen, melyeket a Károlyi kormány életbeléptetett.

A honvédelmi miniszter ezután arról nyilatkozott, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok a hirek, hogy a magyar kormány jegyzékben fordult a Népszövetséghez az általános védkötelezettség visszaállitása dolgában?

— A magyar kormány — mondotta vitéz Gömbös miniszter — a leszerelés kérdésében az egyenjoguság álláspontját képviseli a Népszövetség előtt is. — Ez biztositja leginkább a békés atmosztférát, amelyre Európának égetően szüksége van.

Nincsen bolseviki veszedelem

Azzal kapcsolatban, hogy mi a véleménye a bolseviki veszedelemről, vitéz **Gömbös** Gyula miniszter igy felelt:

— A bolsevizmus veszedelme ugy politikailag, mint gazdaságilag fennáll. Miután pedig a bolse-

A lap ára 20 fillér

Békés Lajos cég közli:

Kitünő kalapot

c dunk

bélés nélkül
P 7·70-ért
selyembéléssel
P 9·80-ért

vista állam nagy hadsereget szervez, mely ugyan még nem ütőképes, nemzetközi viszonylatban logikus, hogy elsősorban a határállamok ezt a körülményt is figyelembe vegyék.

— Magyarországn nem látok komunista veszedelmet. Egyébként is preventiv intézkedésekkel az ilyen veszedelem lehetőségét kizárhatjuk és ki is fogjuk zárni.

Végezetül megjegyezte még Gömbös Gyula, hogy a honvédelmi tárca költségvetésének a 6-os bizottság által való felülvizsgálata nagyiából már befejeződött. — A jövő héten kerülnek tárgyalás alá azok a javaslatok, melyeket Gömbös miniszter a honvédelmi kormányzat büdzséjével összefüggően kidolgozott.

Polster Adolf nyugalomban

Közel 40 esztendős szakadatlan és érdemekben gazdag tanitói munkásság végállomását jelenti az a rövid hir, mely *Polster* Adolfnak, a debreceni evangélikus egyház igazgató-tanitójának nyugalombavonulásáról kiván beszámolni.

A nyomasztóan sulyos idők fáradt cinizmusa és sötét kenyérgondjai közepette is meg kell állnunk egy pillanatra e rövidke hirnél, mert *Polster* Adolf négy évtizedes közérdekü munkássága tulnő a napihirek megszokott keretein. Amire *Polster* 40 évvel ezelőtt vállalkozott, az evangélikus iskolai intézmény felépitésére s annak tekintélyben, sulyban, erkölcsi és anyagi erőkben való megizmositására — azt az elmult négy évtized alatt a hivatott mester öntudatával elvégezte.

Mint értesülünk, *Polster* Adolf munkásságának jelentőségét a Debrecenben élő tanitványok a különböző felekezetek tantestületeivel és a szülők népes társadalmával karöltve, szerény bucsuztatási ünnepség keretében kivánják emlékezetessé tenni, igy az intézőség ezuton is felkéri a volt tanitványokat, szülőket, jóbarátokat és a pályatársakat egyaránt, hogy részvételi szándékukat *Dr. Julow* Viktor mezőgazdasági kamarai főtitkár cimére (helyben, Bethlen-u. 58.) egy levelezőlapon mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

TAKARÉKTŰZHELYEK

egyszerü, diszes és majolikás kivitelben, készen kapható. Tűzhelyek javitását vállalom.

NAGY ISTVÁN lakatos

Széchenyi-utca 6. szám.

Az angol valuta-forradalom miatt Amerika és Franciaország pénzügyi katasztrófa előtt áll

A fontesés első áldozata egy francia nagybank — Az angol pénz árhullámzása elviselhetetlen drágaságot idézett elő Páristól-Newyorkig

London, szept. 26. Az angol fogalmaknak ismeretlen, eddig nem is sejtett konjunkturális lehetőségek keletkeztek a font nagy árzuhanása nyomán. Valóságos vásárlási lázhullám borította el az angol közgazdasági életet és rég nem tapasztalt üzleti élénkség — uralkodik. A nagy izgalomra jellemző a font pénteki nagy árnullámzása. A dollárral szemben az előző napi 3.83-as jegyzéssel szemben már délelőtt 3.60-ra zuhant a font ára, amely később egészen 3.45-ig esett. — Ekkor vált közismertté, hogy a londoni tőzsde vezetősége a fontkontremin megakadályozására, amely már katasztrófális következményeket mutatott, különböző rendszabályokat léptet életbe. — Igy elrendelték, hogy a szombati naptól kezdve fontban nem lehet határidős üzletet kötni. Erre megindult a nagy javulás és délutánra már ismét 3.75 dollár volt a font ára és a newyorki zárlat 3.77-es jegyzésével szemben a newyorki utótőzsdén már ismét 3.90 dollárt fizettek a fontért.

Az árutőzsdéken pénteken óriási árugrások után visszaestek a jegyzések. Csupán az arany- és az ezüstjegyzések magas nivója maradt továbbra is érvényben.

A vasuti és hajózási társaságok a külföldi tarifákat ismét felemelték. A font esésének indokolásával e héten ez már a második tarifadrágitás.

Bajba jutott Franciaország

A feltevés, hogy Franciaország és a párisi piac a nagy világválságban izolálni képes magát, alig néhány nappal az angol font összeomlása után hamisnak bizonyult. Az első áldozat egy nagy francia bankintézet, amelyet csupán csak az összes párisi bankok együttes akciója tudott megmenteni az összeomlástól.

A tegnapi napon a párisi tőzsdén hirek tejedtek el arról, hogy számos nagy francia pénzintézet szorongatott helyzetbe került. A délután folyamán ezek a szállongó hirek már tudni vélték, hogy elsősorban a Banpue National de Crédit-ről van szó. — Ez a bank egyike a legnagyobb francia pénzintézeteknek, amelynek alaptőkéje 318.75 millió frankot tesz ki s az elmult üzleti évben 44.5 millió frank tiszta nyereség mellett 11 százalék osztalékot fizetett.

A hiresztelés valónak bizonyult s az éjszakai minisztertanács ugy döntött, hogy segélyalapot létesitenek a bankok megmentésére.

Angliában nagy a nyugtalanság

London, szept. 26. A kormány felhivásai, MacDonald és Snowden rádiószózatai, a legtekintélyesebb közgazdáknak higgadtságra intő cikkei nem nyugtatták meg az angol közvéleményt. Még néhány héttel ezelőtt elképzelhetetlen vásárlási láz fogta el a közönséget és a tehetősebb osztályok ma már valósággal versengenek a legkülmbözőbb áruk és élelszükségletek beszerzésében.

Amennyire megélénkitette a kora őszi időszakban egészen szokatlan nagyarányu vásárlási folyamat az üzleti életet, ugyannyira nyugtalanitó abból a szempontból hogy a közönség szinte szabadulni igyekszik a pénztől, amelynek értékállóságát ilyen körülmények között nehéz biztositani a legnagyobb kormányzati erőfeszitéssel is. — **A font árhullámzása a külföldön, különösen Amerikában és Franciaországban a legnagyobb aggodalmat kelti.**

Veszedelemben a francia külkereskedelem

Az egyre aggasztóbb jelenségek láttára a legkülönbözőbb javaslatok merültek fel a font válságának megoldására. Igy Sir Walter Layton a font azonnali stabilizálását sürgeti, tekintettel az angol külkereskedelem követelményére és az infláció komoly veszélyére.

A Morning Post párisi levelezője szerint a font tartós depreszsziója esetén katasztrófa fenyegeti a franca külkedeskedelemet, a Daily Telegraph pedig azt fejtegeti, hogy Amerikában attól tartanak, hogy egyéb országok is követik Anglia példáját és felfüggesztik az aranyfizetést, aminek az a következménye, — hogy az Egyesült Államok és Franciaország magukra maradnak óriási aranykészleteikkel, ez pedig elviselhetetlen drágaságot idézne elő ebben a két országban.

Októberben választ Anglia

London, szept. 26. A védővámos konzervativek erős propagandája a parlament feloszlatása és uj választások kiirása érdekében kifejtett propagandája, kormánypárt balszárnyának és a liberálisoknak oppoziciója ellenére sikerre vezetett. A feloszlatás kérdésében a végleges döntés csak vasárnap történik, amelyen MacDonald, Baldwin és Sir Herbert Sámuel vesznek részt.

A parlamentet előreláthatólag október 5-én oszlatják fel s a parlamenti választásokat október 27-ére irják ki. Majdnem bizonyosra veszik, hogy MacDonald, mint a nemzeti koaliciós kormány vezetője, erősen védővámos szinezetü programmal fog a választók elé lépni.

Az uj táncok megérkeztek Debrecenbe

A „Ranchera" és a „Rumba" bemutatója nagy sikert aratott

A táncév nem esik egybe a naptári évvel. Nem januárban fordul boldogabb évre, hanem a nyári holtszezon letelte után a szeptemberi napokban élednek ujra a tánciskolák fényes termei és az uj tánckreációk ilyenkor indulnak hóditó utjokra, hogy azután a hosszu téli esték báljain ritmusaik ringató zenéjén keresztül tegyék feledhetetlenné a fiatalság gyorsan muló korszakát

Az idei szezon örvendetes jeleket mutat. Kétségbevonhatatlanná teszi, hogy a rángatózó táncok olyan gyorsan eltünnek az európai tánctermekből, amilyen gyorsan jöttek. Visszavonultak a félig vad emberek zabolátlan hadi és áldozati mulatságaiba. Az uj táncok minden ritmikus gyorsaságuk mellett is a sima mozdulatok harmóniáját szolgálják.

B. Wattay Margit fényes, uj tánctermeiben mutatta be szombaton este a tánckedvelő fiatalságnak a szezon uj táncait, nagy érdeklődés és nagy siker mellett. Szabó Zoltán közvetlen konferálása mellett a következő párok táncolták a bemutatókat: Birinyi Manci—Budaházy Zoltán, Bartha Sári—Birinyi János, Szük Mária—Szabó Zoltán, Birinyi Manci—Varga László, Noszlopy Éva—Egmann Ferenc.

Különösen nagy érdeklődés kisérte az uj táncokat, amelyeknek a hire már régebben idejutott. A ranchera felépitésében hasonlit az egyre fejlődő tangóhoz, mig a rumba érdekesen elüt a mai divatos sétalépéses, tértölelő táncoktól. Emellett tovább fejlödött a tangó, a gyors és lassu slau-fox

Az „aranyifjuság" a bemutató után a késő órákig táncolt.

Kiadó két szobás városi lakás.

A Rakovszky-utca 40. sz. városi bérházban fsz. 2. sz. alatt levő kétszobás lakás, melv jelenleg Szalánczy Károly tanár bérletében áll, f. évi november hó 1-től szabadkézből bérbeadó.

A bérbeadás tárgyában Városháza I. em. 35. számu hivatalos helyiségben naponta a hivatalos órák alatt lehet értekezni.

Debrecen 1931 szeptember 23.

Polgármester.

Cipő és ruha árlejtés.

A debreceni református egyház árvaügyi bizottsága körülbelől 80 fiu és 55 leány gyermek részére cipőre, ruhára és harisnyára árlejtést hirdet. A feltételek az egyházi hivatalban (Kálvin-tér 17.) a hivatalos órák alatt megtekinthető. Az ajánlatok beadási határideje október 5. 12 óra.

Küldöttség.

Debrecen város feliratot intéz a kormányhoz az aranypengő-rendelet felfüggesztese érdekében

A világitási vállalat költségvetése a takarékossági bizottság előtt – Négyhét helyett, háromhetes munkaidőt állapitanak meg a vállalat alkalmazottai számára

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A takarékossági bizottság szombaton délután foglalkozott azzal a jelentéssel, amelyet a világitási vállalat megvizsgálására kiküldött repülő-bizottság terjesztett be.

A bizottság teljes elismeréssel nyilatkozott a vállalat üzemvezetéséről. Megállapitja, hogy a dologi kiadásokat nem lehet csökkenteni, de a személyzeti kiadásokat a nehéz helyzetben mérsékelni kell.

A tisztviselő fizetések és jutalékok csökkentése.

A bizottság mindenekelőtt azt javasolja, hogy az alkalmazottak jutalékát 25 százalékkal csökkentsék, ami által 9043 pengő takaritható meg. A kisfizetésü tisztviselők jutaléka nem fog csökkenni.

Azt ajánlja ezután a bizottság, hogy a világitási vállalatnál a tisztviselők és munkások négy hét helyett csak hármat dolgozzanak egy hónapban. Ezáltal 40.000 pengő megtakaritás érhető el. Ebből azonban 10.000 pengőt várakozási illeték cimén visszabocsátanak az alkalmazottak részére.

Ez a rendszer tulajdonképpen 25 százalékos fizetéscsökkentésnek felel meg, azonban az az előnye van, hogy a szabadon maradó hetüket a munkások más módon hasznosithatják.

Nem lesz kedvezményes villanyáram.

Javasolja a repülő-bizottság — hogy a városi tisztviselők kedvezményes villanyáramát töröljék el, mivel ebből 26.430 pengő megtakaritást lehet elérni. Figyelmébe ajánlja a bizottság a közgyülésnek azt is, hogy a Csokonai szinház kedvezményes villamos árama 6250 pengő megterhelést jelent. Inditványozza a repülő bizottság, hogy a társadalombiztositási járulékokat, melyeket eddig teljesen a vállalat viselt, a jövőben felerészben az alkalmazottak fizessék. Ez által 23.000 pengő takaritható meg.

Az összes megtakaritás ilyenmódon 145.000 pengőre rugna.

Javaslat a gáz- és villanyórák bérének felemelésére.

Debreczeni Jenö ezután arra mutatott rá, hogy a vállalat helyzete romlott és 1932-re csak 227 ezer pengőben irányozta elő a tiszta jövedelmet. A főszámvevő viszont 300.000 pengő tiszta jövedelemmel számol. Az áram árak felemelését ő sem tartja szükségesnek és célravezetőnek. Ezzel szemben javasolja, hogy a villamos órák használati diját havi 50 fillérről 70-re, a gázórákét 50 fillérről 80 filérre emeljék fel. Ezáltal 60.000 pengő jövedelmet lehet elérni s igy a vállalat tiszta nyeresége valóban elérheti a főszámvevő által kontemplált 300 ezer pengőt.

Az alkalmazottak munkaidejének három hetes beosztása azért szükséges, mert a világitási vállalatnál száz emberrel több van, mint amennyi okvetlenül szükséges. A létszám 460, holott 360 ember is elég volna. Ezzel a rendszerrel elérhetik, hogy senkit sem kell az utcára kitenni.

Husznegy nyugdijas elbocsátása.

Rimanóczy Béla igazgató bejelentette, hogy tervbe vették azt is, hogy elbocsátanak 21 nyugdijast, akiknek a megélhetésük más módon is biztositva van. Elbocsátanának ezenfelül néhány tulidős embert, akik a vállalattól amugy is kegydijat fognak kapni.

Fejér Ferenc, majd **Gábor** Jenö szólaltak fel ezután.. Az utóbbi azt kivánta, hogy a világitási vállalat a csillár árusitást — mellyel a magán kereskedelemnek konkurrenciát csinál — szüntesse meg. Kifogásolta, hogy a vállalattól el akarnak bocsátani kisegiszstenciákat.

Dr **Nagy** István ezzel szemben rámutatott arra, hogy van a világitási vállalatnál olyan nyugdijas, aki 285 pengő nyugdijat kap. A 21 elbocsátandó között 106 pengője van a legkevesebb nyugdijat élvező alkalmazottnak. Az elbocsátandók ezenfelül végkielégitést is kapnak. A bizottság tehát senkit sem akar az utcára dobni.

Zöld Aladár azt javasolta, hogy az elbocsátandók helyzetét, családi viszonyait egyénenként vizsgálják felül.

Hasonló értelemben szólalt fel **Radó** Rezső is.

Hegedüs Jenö azt vitatta, hogy az alkalmazottaknak és tisztviselöknek szerződés szerint jár a jutalék, azt tehát nem lehet csökkenteni.

Az utóbbi kérdés körül hosszas vita indult meg, végül is a takarékossági bizottság elfogadta Zöld Aladár javaslatát és a világitási vállalat ügyének tárgyalását hétfői ülésére halasztotta.

Felirat az aranypengő rendelet ellen.

Az általános érdekü ügyek tárgyalása során elfogadták Steinfeld István inditványát. Ennek alapján javasolják a közgyülésnek hogy intézzen feliratot a kormányhoz. Mutasson rá arra, hogy a sulyos gazdasági helyzetet a fizetési eszközök hiánya okozza. — Ezért kérjék, hogy a kormány vagy gondoskodjék elegendő fizetési eszköz forgalomba bocsátásáról, vagy adjon engedélyt a városoknak, hogy kibocsáthassák a Hegymegi Kiss Pái által inditványozott szükségpénzt.

Elfogadták ezután Hegymegi Kiss Pál javaslatát, amely szerint felirnak a kormányhoz és kérik, hogy a „gazdasági életünkre káros" aranypengő rendeletet függessze fel.

Hegymegi Kiss Pál javaslatát azzal indokolta, hogy ha valaki most 16 százalékos kamatozásu pénzt vesz fel és esetleg megállapitanak az arany pengőnél egy 12 százalékos különbözetet, akkor 28—30 százalékos kamatot kell majd fizetnie.

Kimondották azt is, hogy hasonló értelemben keresik meg a társtörvényhatóságokat is.

A takarékossági bizottság legközelebbi ülése hétfőn délután 4 órakor lesz.

Történelmi jelentőségü választások előtt áll Jugoszlávia

A kormány kiáltványa a lakossághoz

Belgrád, szeptember 26.

Ma bocsájtották ki az egész lakossághoz intézett kiáltványt, melyet a kormány minden tagja aláirt. A felhivás hangsulyozza, hogy az állam és nemzet politikai irányelveit a királynak 1929 január 3-iki manifesztuma állapitotta meg. A január 6-án életbeléptetett uralom helyreállitotta az egyetértést, a belső nyugalmat, helyrehozta a közigazgatás tévedéseit és bátoritotta a lakosságot munkavágyában, valamint abban, hogy az uj nemzeti élet alapjait vesse meg a sértetlen egység alapján. Az 1929-ik évi október 3-iki törvény szentesitette az uj nemzeti politikát. A lakosság lelkesedése, amellyel ezt a históriai tényt fogadta, bizonyitja, hogy milyen erös a nemzeti öntudat és politikai itélőképesség. A szeptember 6-án kihirdetett alkotmány koronája ennek a münek. Mindenek felé helyezi az állam integritását és a nemzet egységét s amellett megtette rendithetetlen alapjait a jövő fejlödésének. A felhivás hangsulyozza a továbbiakban, hogy az uj törvényhozásnak ki kell terjeszkednie mindenekelőtt a gazdasági haladás és a lakosság szociális problémáira.

A kiáltvány a továbbiakban a népesség kulturális fejlödésével és a nemzeti érzés erösitésének kérdésével foglalkozik. Kijelenti végül, hogy a november 8-iki választások történeti jelentőségüek lesznek és ezekben meg kell nyilvánulni a nemzet élni-akarásának és a haladásnak, valamint a délszláv eszmének.

győztese a pálma

Standard 3 X
váltóáramu Európavevő rádió
Nagy teljesitmény!

Rheumatikus fájdalmaknál, fejfájásnál, izom és izületi fájdalmak esetén a Togal tabletták jól hatnak. Teljesen ártalmatlan. Kérdezze meg orvosát! — Minden gyógyszertárban kapható. — Ára: P. 1.80.
Nátha-járvány esetén.. használjon Togal tablettákat.

Csuzos és ideg-fájdalmaknál fejfájásnál, valamint álmatlanság esetén a Togal tabletták jól hatnak. Kérdezze meg orvosát. — Minden gyógyszertárban kapható. — Ára: P 1.80.

A rendkivül nehéz gazdasági viszonyok dacára a

"TAKARÉKOSSÁG„

kötelékébe tartozó cégek a Takarékosság vevőinek, minden felár nélkül a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett továbbra is készséggel kiszolgálnak hosszu hitelre árut.

„Takarékosság" Keresk. R. T. igazgatósága.

Központi iroda: Debrecen, Deák Ferenc u. 6.
Telefon 9 33 és 15-33.

mely uj hiteligényléseket a leggyorsabban elintéz

Békés Lajos cég közli:

Egyedárusitás

P. & C. Habig Wien
T. & W. Lees London
Joseph E. Ward London
különleges kalapjaiból

Megjelent az uj sajtórendelet a napilapok terjedelméről

Budapest, szeptember 26.

A hivataloslap vasárnapi számában megjelent az uj sajtórendelet, amely jelentékeny könnyitéseket tartalmaz a szeptember 13-án megjelent oldalszámot korlátozó tervezettel szemben. A rendelet szabad választást enged a napilapoknak arra, hogy az augusztus 31-én kezdődő hét oldalterjedelmének 75 százalékát választják-e vagy pedig az első évnegyed bármely hónapjának összesitett oldalterjedelméből 66 százaékot. Akár az egyik, akár a másik oldalterjedelmet választja a lap, a napilapok heti 116-os oldalterjedelmet nem haladhatnak tul. A délutáni lapoknak azt a könnyitést adja a rendelet, hogy az ünnep előtti szám 12, a hétköznapi szám pedig 8 oldal lehet még abban az esetben is, ha a százalék-kimutatásnál az oldalterjedelem a maximális összesitett oldalterjedelmet meghaladná.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel értesitjük villamos áram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javitások miatt f. hó 27-én, vasárnap reggel fél 8 órától délután 3 (15) óráig az áramszolgáltatás a következő utcákon szünetelni fog:

Hatvan-utca eleje, Bethlen, Füvészkert, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bundi, Görbe, Hajó, Csemete, Kar, Pesti-utca, Mester-utca páratlan oldala, Böszörményi-ut, Pozsonyi-ut, Köntöskert, Szotyori-telep.

Világitási Vállalalat.

HASZONBÉRBEADÁS.

A debreceni ref. kollégium tulajdonát képező Veréb-dülő 38. sz. alatti Kovács Péter-féle 5 kat. hold, továbbá a Veréb-dülő 37. sz. alatti Kovács István 2 kat. hold tanyás ingatlanok f. évi október 1-től 3 évre a kollégiumnál f. évi október 1-én 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak. Feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Lakása? kiadó?

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3., I. em.

Ma tartja előadását Debrecenben Korompai József, a pécsi Pázmáneum igazgatója

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Mint a „Debreceni Ujság—Hajduföld" már jelentette, Korompai József dr., a bécsi Pázmáneum európai hirü tudós lelki igazgatója az Árpádházi Boldog Margit Leányclub kulturdélutánja keretében ma, vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja előadását, mely városszerte nagy érdeklődés előz meg. A kulturdélutánon közreműködik S. Hoór-Tempis Erzsébet énekművésznő, a városi zeneiskola tanárnője, Tuster Jolán szavalóművésznő és a Szent László Dalegylet is.

Az ünnepély részletes műsora a következő: 1. Szent László-himnusz. Előadja a Szent László Dalegylet vegyeskara Kollwentz Rezső karnagy vezénylésével. 2. Verseket szaval Tuster Jolán. 3. Tarnay: Idők fordulása (Gyuladiák.) Lányi V.: Tartózkodó kérelem (Csokonai), Lavotta: Rég voltam. Énekli: S. Hoór-Tempis Erzsébet énekművésznő, zongorán kiséri: Kollwentz Rezső karnagy. 4. Dr. Korompai Józsefnek, a bécsi Pázménuem spirituálisának előadása: „Problémák az Egyház körül". 5. Közelebb, közelebb Uram Hozzád. Előadja a Szent László Dalegylet vegyeskara, vezényel Kollwentz Rezső karnagy.

Az előadás a piarista reálgimnázium disztermében lesz s a *belépés teljesen dijtalan*

A férj megverte a feleségét, — az anyós ijedtében meghalt

Heves, szept. 25.

Nem mindennapi haláleset — ügyében indult vizsgálat Hevesen. Tóth János gazdálkodó fiatal feleségével összeveszett, majd megverte az asszonyt, aki erre hazament anyja lakására.

Férje ide is követte és pár perc mulva parázs verekedés indult meg ujból a házastársak között. Az anyós csititani próbálta a fiatalokat, a békitési kisérlet azonban hiábavalónaü bizonyult. Tóth és felesége tovább veszekedtek — majd pillanatok alatt ismét hajbakaptak.

A verekedés jó darabig tartott és csak amikor mindketten belefáradtak a huzakodásba, vették észre, hogy az anyós a földön hever.

Hozzásiettek, és megpróbálták élesztgetni, de hasztalanul. — Az asszony meghalt. Tóthék riadtan szaladtak segitségért, orvost is hivtak, azonban ez is csak a beállott halált konstatálhatta.

Sodrófával agyonverte férjét egy kaposvári asszony

Kaposvár, szeptember 26.

A kaposvári ügyészségre tegnap egy dult külsejü asszony állitott be:

— Tóth Józsefné vagyok, tartóztassanak le, megöltem az uramat!

A csendőrség megindította a vizsgálatot az asszony bejelentése ügyében és tisztázta, mi történt. Az aszszony Tóth József 47 éves kaposfüredi gazdálkodó felesége. A Tóthházaspár tegnap összeszólalkozott majd dulakodni kezdett és a dulakodás hevében az asszony vasvillával támadt az urára és ugy fejbevágta, hogy Tóth József eszméletlenül terült el a földön.

A nekidühödött asszony ekkor felkapott egy sodrófát és addig verte az urát, amig csak élet volt benne. Amikor Tóth József meghalt, az asszony felöltözött bement a kaposvári ügyészségre, ahol jelentkezett. Tóthnét letartóztatták.

— **Milyen gyümölcsfát ültessünk?** Erre a kérdésre válaszol a Növényvédelem és Kretészet legujabb száma. Ismerteti, hogy ki-izetődik-e a téli gyümölcsöt elraktározni, megtanit a gyümölcsfa helyes ültetésére, a káposzta téli elraktározására, a csemegeszőlő téli eltevésére, a zöldségfélék korai termesztésére stb. Kivánatra a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmivelésügyi Miniszterium) egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 50 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

Uj iparosok és kereskedők

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőknek adott uj iparjogositványt:

Weisz Dávid cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, főzelék kiskereskedő, Friedmann Miklósné kávémérés, Békési Ella kozmetika, Grósz Ignác női szabó, Steinberger Erzsébet női szabó, Krausz Ilona női szabó, Péntek Ilona női szabó, Orosz Sándor müszerész, Erdei Gábor lacikonyha, Balázsi Gáborné hüsitőital árusitás, Réki Imre szatócs, Zemjén Jánosné szatócs, Kulcsár Lászlóné szatócs, Szabados Antal élő és vágott baromfi, liba, kacsazsir, gyümölcs, déligyümölcs, tojás, csőtészta, levestészta, tarhonya, hüvelyes, zöldség, burgonya, tej- és tejtermék kereskedés, Kovács Lajos ragacsos légypapir kézités, özv. Gömöri Andrásné kifőzés, Kiss József lakatos és autószerelő, Szilágyi Lajos bőröndösbőrdiszmüves, Birinyi Istvánné bérautó fuvarozás, Fleischmann Dezsőné fogadós, özv. Sz. Szabó Imréné gyümölcs, déligyümölcs és baromfi kereskedő, Bartha Károly borbély és férfifodrász, Zelenák György virág és koszoru árusitás, Vántora István villanyszerelő, Erdős Gyuláné szemes és szálas takarmány kereskedő, Weisz Mihály cukrászkészitmények kereskedése, Gőz András korcsma, Hartstein Dezső Dávid vendéglő, Bari Antal kovács, Wágner József kőmüves mester, Gönczi Ágostonné vegyészeti, kötszer, gummi stb. kereskedő, Gőz Irén szatócs, Fleischmann Dezsőné kávémérés és kifőzés, Lőwinger Sámuel sirkő kereskedés, Forgó Sándor szemes és szálas takarmány kereskedés, Olstreiter Mór tüzifa kiskereskedő, Márkus Jenőné korcsma, Erdődi Istvánné zöldség, főzelék kiskereskedés, Balla Istvánné burgonya, dinnye kereskedés, Rézmovits Regina és Rézmovics Cili fehérnemü készités, Szabó István fésüs, Tasi Ferenc kisebb ács, Weizhausz Dezső kézmü és rövidáru kis és nagy kereskedő, Tóth József gyümölcs, déligyümölcs, cukorka kereskedő, Burger Béla betonalkatrészek és épitkezési faanyag megmunkálása, Burger Béla épület, tüzifa és szénkiskereskedő, Tóth László cukrász, Balogh József sütő, Gulvás Mihály mázoló-fényező, Joó László férfiszabó.

A mult héten tehát összesen 52 uj ipar adatott ki.

Az uj XXVII. osztálysorsjáték

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000
200.000
100.000
50.000 | 25.000
40.000 | 20.000
30.000 | 15.000

stb. pengő, összesen közel

8 millió pengő készpénzben

84.000 sorsjegy közül
42.000 kihuzatik, tehát

minden második sorsjegy!

Az első osztály huzása 1931 október 16 és 19-én

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

Magyarország kultuszminisztere megvédi az egyetemek érdekeit

Dr Neuber Ede rector magnificus nyilatkozata a „Debreczeni Ujság-Hajduföld"-nek

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A „Debreceni Ujság-Hajduföld" tegnapi számában jelentettük, — hogy a Tisza István Tudományegyetem ezidei tanácsa dr Neuber Ede professzor, rector magnificus vezetésével pénteken délelőtt mutatkozott be dr **Ernszt** Sándor vallás- és közoktatásügyi miniszternél, majd a szegedi Ferenc József Tudományegyetem tanácsa tett a kultuszkormánynál tisztelgő látogatást.

Dr **Neuber** Ede rector magnificus, aki aznap délután még a Természettudományi Tanács ülésén is résztvett, szombaton érkezett vissza Debrecenbe s a „Debreceni Ujság-Hajduföld"-nek munkatársa azonnal felkereste a rectori hivatalban, hogy budapesti utjának eredményéről s rectori esztendejének programmjáról nyilatkozatot kérjen tőle.

Mit mondott a miniszter?

Az egyetemi tanács pénteki bemutatkozása a kormányváltozással kapcsolatos események hatása következtében országszerte nagy érdeklődést váltott ki, annyival is inkább, mert az uj kultuszminiszter, aki történelmi erejü egyéniségével csak nemrégen állott a magyar közoktatásügy élére, ezuttal először szólalt nyilvánosan az egyetemeket érdeklő programmjáról.

Dr **Neuber** Ede rector magnificus a bemutatkozó látogatás lefolyásáról a következőket volt szives elmondani a „Debreceni Ujság-Hajduföld" munkatársának:

— A Tisza István Tudmányegyetem ezidei tanácsát pénteken fogadta a kultuszminiszter ur ő nagyméltósága. Üdvözlő beszédemben a jóindulatát kértem az egyetem számára, mire ő kijelentette, hogy a magyar egyetemek érdekeit, igy a Tisza István-egyetemét is, körömszakadtig védelmezni fogja. Igéretet tett arranézve hogy az egyetem központi épületét és a debreceni közkórházat minden erejével tető alá akarja hozni.

— A kultuszminiszteri fogadáson — mondotta **Neuber** professzor — a lehető legjobb benyomásokat nyertük s a miniszter kijelentései mindannyiunkat a legnagyobb reménységekkel töltöttek el. Ezután Szily Kálmán államtitkár urnál tettünk látogatást.

A rector magnificus programmja.

A Tisza István Tudományegyetem uj rectora ezután lekötelező szivességgel nyilatkozott a programmjáról.

— Mindent el fogok követni — hogy a befejezés előtt álló központi épületet átadhassuk a rendeltetésének. Rectori müködésemnek egyik főcélját ebben jelölhetem meg. Másik tervem a városi internátus megvalósitása.

A rector magnificus nyilatkozatából kitünik, hogy a most következő egyetemi év hatalmas feladatok elvégzése elé állitja a vezetőséget s remélhető, hogy az 1931—32. tanév méltó befejezése lesz az egyetem végleges kiépitésének.

Szily államtitkár

ma érkezik Debrecenbe.

Az egyetemi év megnyitásával kapcsolatban elmondotta a rector magnificus, hogy **Szily** Kálmán államtitkár a kultuszminiszter képviseletében ma, vasárnap este a 10 órás gyorsvonattal érkezik Debrecenbe, ahol az egyetemi tanács fogadja. Az államtitkár hétfőn délelőtt résztvesz az évnyitó ünnepélyen, délben pedig a rector szükebbkörü ebédet ad tiszteletére az egyetemen. Hétfőn délután Szily Kálmán elnöklésével a klinikai bizottság ülést tart a közkórház ügyével kapcsolatban. — Kedden reggel 9 órakor ugyancsak az államtitkár részvételével rectori értekezlet lesz a központi épület ügyében.

Az államtitkárt debreceni utjára dr **Molnár** Andor miniszteri titkár is elkiséri.

Az évnyitó ünnepség rendje.

Az egyetem évnyitó ünnepsége, mint azt már jelentettük, szeptember 28-án, hétfőn fog lezajlani. — Délelőtt 10 órakor a ref. nagytemplomban istentisztelet lesz, amelyen igét hirdet és imádkozik dr **Révész** Imre egyetemi ny. r. tanár. Háromnegyed 11 órakor a kollégium disztermében kezdődik az egyetemi közgyülés, amelynek keretében dr sz. **Kun** Béla, lelépő rector, az elmult tanévről fog beszámolni, dr **Neuber** Ede rector pedig „A testi és lelki épség, mint az egyéni és nemzeti alapja" cimmel tartja meg rendkivül értékesnek igérkező rectori székfoglalóját. — Az ifjusághoz dr Bodnár János orvoskari dékán intéz buzditó beszédet.

Négy mezitelen gyerek...

A „Debreceni Ujság—Hajduföld" két nappal ezelőtt gyüjtést inditott Flórián Lajos nyomorgó családja részére. Az első adományokat már eljuttattuk és személyesen meggyőződtünk, hogy ehhez fogható nyomort még Dosztojevszkii képzelete sem tudna lefesteni. A férfit hétfőn szállitják ki a klinikára sulyos ideg-lobbal, harmincötéves felesége pedig a nyomoruságtól összetöpörödötten minden percben vária az ötödik gyermekét. Négy gyermekük közül három nem tud az utcára menni mert csaknem teljesen mezitelenek. Szenvednek, éheznek, fáznak.

A „Debreceni Ujság—Hajduföld" ismételten kéri a jószivü olvasókat hogy akár pénzbeli, akár természetbeni adományaikat a kiadóhivatalhoz (Kossuth-utca 3. I.) alá szivesked jenek eljuttatni.

Szombaton a család részére a következő adományok érkeztek be: Magát megnevezni nem akaró uriaszszony 10 pengő. — a 12. gyalogezred első zászlóali altisztikara 4 pengő. — N. N. 1 pengő. — S. G. egy csomag gyermekruha. — Sipos Bálintné élelmiszer és tüzifa.

Pár fillérért kapja Ön a

BOCSKAY

2+1 csöves váltóáramu hálózati hangszóróval egybeépitett készülékek.

Kapható:

Minden rádiókereskedésben

Gyártja:

Telefongyár R. T. Budapest

Kapható: **SOLTÉSZ LÁSZLÓ** rádióüzletében

Püspöki palota.

Legelőnyösebben kaphatja:

KATZ ANDOR

rádió és elektrotechnikai szaküzletében PIAC-U. 60. Linoleum mellett

LEGOLCSÓBB FORRÁS:

BARÁNY RÁDIÓHÁZ

SZENT ANNA UTCA 1 SZÁM

Kapható: **ROSENBERG és HAMMER** rádiószaküzletében

Bocskayt - Juhásztól vegyen

hogy készüléke teljesen rendben legyen

Juhász Gyula villanyberendező vállalata. Burgundia 2

Szállitja és felszereli

NÁNÁSSY LAJOS

villamossági vállalata Péterfia-u. 37.

Dijtalanul bemutatja és antennáját részletre is szereli

POLLAK SÁNDOR

villany és vizvezeték szerelési vállalata

Ferenc József-ut 44. Telefon 6—56.

Bemutatja kivánatra lakásán

Tasnádi Kovács Sándor

elek rotechnikai vállalat

Ferencz József-ut 42.

Dijtalanul bemutatja és szakszerü felvilágositást nyujt:

ROSNER ZOLTÁN

okl. gépészmérnök rádió és villamossági vállalata

Simonffy-utca 19.

Ipari közigazgatás statisztikája a mult hónapban

Az elmult hónap folyamán 63 darab uj iparjogositvány adatott ki, ezek szakmák szerint a következőképen oszlanak meg:

Szatócs 9, cipész 7, gyümölcs—déli gyümölcs árusitás 5, női szabó 4, baromfi—tojásárusitás, tüzifa és szénkereskedés, asztalos, hentes 3—3, bazár- és rövidáru kereskedő, fuvaros, bádogos, sütő, péksütemény árusitás timár 2—2, virág- és koszoruárusitás, alpakkaáru -kereskedés, teakereskedés, szőnyegjavitó, gummijavitó, lacikonyha, tetőfedő, müszerész, aranymüves, ács, koresma, zongorakereskedés, hentesáru kereskedés, mézeskalácsos, diótörés, kézimunkakészités, bérautó, géplakatos, füzőkészitő, férfiszabó, kömüves, kávémérés 1—1.

A felsorolt iparok után a város házipénztárába ipardij cimén 604 pengőt fizettek be iparoktatási célokra. Iparmegszüntetés történt a felek kérelmére 43 esetben, hivatalból töröltetett 9 iparjogositvány.

Telepengedélyezési tárgyalás volt 3 szikvizgyártó teleppel kapcsolatban.

Zálogházi árverés volt a helybeli két zálogintézetben, amikor a zálogházak ellenőrzése is foganatositatott.

Zárórán tul lehuzott redőnyök mellett való dolgozhatásra engedélyt nyert az elmult hó folyamán 5 cég.

Utcán járva-kelve való árusitásra kiadatott 2 engedély, nagyerdei árusitásra 3 drb engedély.

Szörmebundák kijavitását, átalakitását olcsón vállalom. Kész bundák, prémbőrök nagyválasztékban KÓVÁRY szücsmester, József kir. herceg-utca 3. szám.

Ne irja meg Szerkesztő Ur!

hogy tegnap a korzón ujra találkoztam a mi optimista jó barátunkkal. Azzal, aki a tavaszon, meg még julius legelején is örömtől sugárzó arccal mészárolta a szerkesztőséget.

— Kishitü kutyák vagytok, — mondotta ilyenkor közvetlenül. Pesszimista vagytok és a rossz hangulatot terjesztitek. Pedig én mondom nektek, hogy ezután jön a jó világ. A kormány stabilizálta a pengőt, biztositotta a jegrendet konszolidációt, most pedig jön a nagy Kölcsön. Jön a revizió. Megindul a termelő munka.

Ha valaki némi gyenge ellenérveket akart szembe szögezni vele, általshalmozást, kartellt, tulköltekezést próbált emlegetni, könnyedén legyintett.

Azért jár a szátok, mert ti is ellenzékiek vagytok! Mit ellenzékiek? Direkt szociálisták. Azok kapcáskodnak mindig azok keresnek csomót minden kákán. Az a szerencse, hogy az országot nem ti rátok bizták. Az országot maid — megmentjük mi!

Emlékszik Szerkesztő Ur? Igy volt ez julius legelső napjaiban, a mikor még nem ismertük a valuta korlátozást, az aranypengőt, a bank zárlatot, a felemelt adókat és a leszállitott fizetéseket.

Tegnap délben azon kaptam a mi optimista éceszgéberünket hogy egy korzói csoport közepén javában terjeszti a rémhirt.

Az előző kormány tagjait szokott megnyerő egyszerüséggel betörőnek és apagyilkosoknak nevezte.

Ilyen sötét jövő elébe még soha nem ment az ország — szavalta. Először romlásban taszitották, most meg a forradalomba kergetik. Emelik az adót, csökkentik a fizetést. A falu lázong, a munkás éhezik. Télen tizezer embert kell eltartani csak Debrecenben. Mi ugyan mondtuk már tavasszal is, hogy rossz vége lesz ennek, — de hát nem hallgattak ránk.

— Már mint kicsodákra? — kérdeztem csendesen.

— Hallod! Hát ránk, szociálistákra? — Nem tudod, talán, hogy mindig az voltam?!

Eddig van Szerkesztő Ur! És higyje el nem az az elszomoritó, hogy az adó valóban magas, a fizetés tényleg kicsi, nem az a hiba, hogy igenis vannak bajok, az a legnagyobb baj, legnagyobb szerencsétlenség itt hogy olyan emerek vannak, mint a mi egykori optimistánk. Az a katasztrófa, hogy a magyar társadalom egy bizonyos rétegében mindenkor voltak csoportok, falkák, elkülönitett osztagok, amelyek gondolkodás nélkül csapódtak sodródtak hozzá minden ui politikai irányzathoz. A mi optimistánk 1919-ben vörös gombot hordott a mellén, 1920-ban ébredő jelvényt készitett 1925-ben belépett az egységes pártba s tegnap megszerezte a szakszervezeti igazolványt. Mint ahogy 1920-ban szidta 1919-et, amelyben ő is részt vett. 1931-ben épp ugy szidalmazza azt a letelt nyolc esztendőt, amelynek minden előnyében, részes, minden hibájában hibás volt. Azt a politikai „rendszer-változást" amit a liberális, radikális sajtó emleget, óhajt, sóvárog, tessék el hinni soha nem csinálja meg a baloldal se Rassai, se Vámbéry se Nagy Vincze, de még a Népszava sem, de könnyen megcsinálhatják ezek a politikai-sodródók, árvizi patkányok, közéleti napraforgók, akik ma már tele szájjal szidnak mindent amit legelső sorban ők csináltak — vagy ha tetszik— ők okoztak.

Ennek az emebertipusnak ismételt megjelenésében tükröződik legjobban a magyar társadalom szörnyü szervezetlenségének ténye. Ez bizonyotja leginkább, hogy utolsó órája lenne a széthulló erők össze markolásának, a nacionalista tábor megszervezésének, amely bátran tudna szembe nézni a holnappal, a jövendővel, akármilyen legyen is az.

A siker egyetlen előfeltételei: ebből az organizációból és vele együtt az egész magyar életből örökre ki kell közösiteni azokat a *„nacionalistákat"* akik a veszély jöttén ugy váltották ki szakszervezeti igazolványukat, — ne irja meg Szerkesztő ur, — mint egy életbiztositási kötvényüket. (mars.)

Laval és Briand elutaztak Berlinbe

A francia miniszterelnök nyilatkozott utjuk céljáról a világsajtó számára

Berlin, szeptember 26.

Laval miniszterelnök ma délben fogadta a külföldi és francia sajtó képviselőit és a berlini utja előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Berlini utunkat, amelyet Briand külügyminiszterrel együtt teszünk, — nem szabad csupán udvariassági gesztusnak tekinteni. A német miniszterekkel való találkozásunknak cselekvést kell eredményezni. Ha Németország és Franciaország viszonyai javulnak és ha e két nagy nemzet között az aktiv együttmüködés politikája megkezdődik, bizonyos vagyok benne, hogy akkor már könnyebb lesz a bizalmat ujból helyreállitani. A két kormánynak e nélkülözhetetlen fontos feladat megoldására kell magát szentelni. Kényes és nehéz helyzet ez, de nem lehetetlen leküzdeni.

— A párisi, londoni tárgyalásaink megkönnyitették a dolgot. Mindenek előtt azt a módszert kell alkalmazni, hogy e két ország között a gazdasági viszonyt rendezzük. Ezt az együttmüködést célul tüztük ki, mely nélkül a világot foglalkoztató komoly problémákat nem lehet megoldani. Bizonyos vagyok abban, hogy Briand miniszter és én berlini utunkkal, amelyet ebben a szellemben teszünk meg, — országunk érdekeinek felelünk meg.

Messzemenő óvintézkedések a berlini fogadtatásra

Berlin, szeptember 26.

A birodalmi vasutak vezérigazgatósága és a rendőrség részletekbe menően szabályozták, hogy a francia államférfiak fogadtatása alkalmából milyen utvonalakat zárjanak el. Az érkezés és üdvözlés ideje alatt a Friedrich-strasszei pályaudvaron se keletről, se nyugatról nem engednek be más gyorsvonatot. A pályaudvar körüli teret a rendőrség zárja körül. A francia államférfiakat a pályaudvari fogadószobából a birodalmi kancellár és a külügyminiszter kiséretében gépkocsin az Adlon-szállóba viszik, amelynek bejáratát nagy távolsagról kordonnal veszik körül. A közbeeső utvonalakon is messzemenő rendőri biztositó intézkedésekre kerül sor.

Ki akarták rabolni a Budapest–kecskeméti vonat postakocsiját

Nagykörösön izgalmas hajsza után elfogták a vonatrablót

Kecskemét, szeptember 26.

Ma délelőtt a Kecskemétről Budapestre induló vonaton, amikor a nagykőrösi pályaudvarra érkezett, a vonat alkalmazottai és a pályaudvari rendőrség észrevette, hogy a postakocsi nyitva van. Amikor ezt meglátták, nirtelen egy férfi ugrott ki a postakocsiból és futásnak eredt. Vad hajsza indult meg a férfi után, aki a várossal ellenkező irányban igyekezett menekülni. Fél órai üldözés után sikerült elfogni az üldözöttet, aki elmondotta, hogy a vonat tetején átmászott a postakocsira és annak ajtaját álkulccsal felnyitotta, hogy a pénzeslleveleket megeszerezze. A tettest bekisérték a kecskeméti ügyészség fogházába. A vonat félórás késéssel továbbfolytatta utját.

Raffay Sándor püspöki jelentése jubileuma alkalmából

A bányai evangélikus egyházkerület közgyülésén lelkesen ünnepelték 40 éves lelkészi jubileuma alkalmából Raffay Sándor evangélikus püspököt. Majd felolvasták a Kormányzó meleghangu kéziratát, amely után Radvánszky Albert báró, Ravasz László püspök, Józan Miklós vikárius, Ripka főpolgármester, továbbá a vallási és társadalmi egyesületek szónokai üdvözölték Raffay Sándort.

Raffay Sándor püspök megindultan válaszolt a szónokoknak, akik felállva üdvözölték a püspököt

Szünet után a közgyülés adminisztrativ programjához fogott. Raffay Sándor dr. hivatalos évi püspöki jelentésében többek között ezeket mondja.

— Jól esik hinnünk, hogy az a papi ember, aki az uj kormányban a bennünket legközvetlenebbül érintő miniszteri székben ült, velünk szemben is evangélikus lelkét fogja érvényesiteni, mint a vallások egyenlőségének és viszonosságának hivatalos szószólója. A növekedő inség és a biatorbágyi szomoru merényletben jelentkező embertelenség kényszeriti nemcsak a kormányt, hanem az egész magyar társadalmat a komoly és becsületes összefogásra. Olyan jelenségekkel állunk szemben, amelyek minden igaz embert, minden társadalmi intézményt, minden egyházat és az egész emberiséget együttes, összefogó testvéries munkára kötelezi. — Igy végezte a püspök jelentését:

— És most ma is temetek, temetek egy negyven éves papi multat, amelyet a mai napon töltök be. Ha igyekezetemmel egyházamnak, hazám közmüvelődésének, a társadalom haladásának és az emberiség és embertársaim boldogulásának javára lehettem, szállion érte minden áldás és béke. Bocsásson meg az Isten nevére. Ha pedig minden jóakaratu igyekezetem mellett sem birtam legyőzni emberi gyarlóságaimat és fogyatkozásaimat, ezért a megértő emberek elnézését kérem.

HIRDETMÉNY

Felhivatnak az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosok, hogy idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatalban jelentsék be. A bejelentésnek a tulajdonos neve és a szőlőterület fekvési helyén kivül a termett bormennyiséget és a leraktározás helyét kell tartalmaznia.

A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Debrecen, 1931 szeptember hó 21.

Városi adóhivatal.

A m. kir. rendőrség debreceni kerületének főkapitánya.

4044/1931. köz. szám.

ÁRVEREZÉSI HIRDETMÉNY

A m. kir. államrendőrség debreceni kerületi főkapitányságának központi raktárából és leltárából folyó évi október hó 8-án délelőtt 11 órakor Debrecenben, Kossuth-u. 20. sz. alatt hintók, szekerek, különféle lószerszámok nyilvános árverésen eladatnak.

A részletes feltételek a hivatalos órák alatt rendőrpalota, II. em. 71. számu szobájában megtekinthetők.

Debrecen, 1931 szeptember 15-én.

Dr. Ghyczy Tihamér sk.
kerületi főkapitány.

A kiadmány hiteléül:
Pongor Lajos.

— **Zongoraórákat ad és csoportos magyar nóta tanitást is vállal** igen jutányos áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

1x

adja fel apró-hirdetését

1x

fizet ésmás nap már

2

reggeli lapban

sokezren olvassák!

ZOKON NE ESSÉK...

A Gandhi-liu esete Európával

(Amig egy próféta eljut idáig)

Egy só, mint száz: a szikár-termetű mahatma kezd a világhír tetőfokára emelkedni. Ha igy folytatja még Földi Mihállyal szemben a Peen-Club második dijat is megnyerheti, sőt az sem lehetetlen, hogy bekerülhet a Miss-választások döntőjébe. Mint éjfélkor értesülünk, a próféta népszerüsége ujabb eseményekkel gazdagodott.

Gandhi prófétát homlokon csókolta Chaplin

(Londonból jelentik): Izroindia közvéleménye örömmel fogadta azt a találkozást, mely Charlie Chaplin, a világ legnagyobb mulattatója s Gandhi próféta között a Savoy-szálloda halljában lefolyt. A próféta, aki még sohasem látta a müvészt... *(minő naivság! Szerk.)*... illő megbatottságot tanusitott. Láthatólag imponált neki, hogy Chaplin az egyszerü zsidófiu, ki szintén nem tudott Indiáról, milyen fölényesen és előkelően viselkedik. A mahatma azonnal kijelenté, hogy ezekután még Incze Sándort és Czukor Adolfot szeretné megismerni majd visszatérve a szállodába, az orthodox ritus szerint egy tanyér sóletet elfogyasztott.

Bernard Shaw nem kell a mahatmának

(Hollywoodból jelentik): Czukor Adolf és All Johnson tegnap száilottak hajóra, hogy Verebes Ernővel együtt, aki már Berlinből utnak indult, együtt fogadhasság a mahatma hódolatát. A szigetországban féiénk feltünést keltett, hogy Bernard Shaw látogatását elháritotta Gondhi, méghozzá azzal a kifogással, hogy olyan *sót*, amit nem Indiában termeltek, egyáltalán még látni sem akar. Czukor azonban kivétel. *„Auch e' só etwas ziszesz!"* — mint kifejezte az elragadtatás hangján.

Maga csak tudja, Intim Gandhi

(Budapestről jelentik): A XX. század legnagyobb prófétája Pestet is meglátogatja legközelebb. A mahatma ugyanis sokat hallott a sóhivatalról s ezért Bombayban eltökélte, hogy Budapest szinházait is megtekinti. Ha kötelező igéretet kap a numerus clausus eltörlésére nemkülönben az emigráció likvidálását és a „Népszava" kolportázsjogát is biztositottnak látja, ugy három—négy napig országunk vendége leend. Mint Londonból értesülünk, a jeles próféta Molnár Ferenccel Gál Francival és Feld Mátyással is meg akar ismerkedni. Igaz ugyan, hogy eddigelé még nem hallott róluk, de semmi kétség, hogy európai utjának ez lesz a legnagyobb szenzációja.

Maurice de Waleffe és Gandhi

(Londonból jelentik): A kerekasztal konferenciáját váratlanul félbeszakitották, mert Maurice de Waleffe a *„Miss Universe"* cim feltalálója magához kérte a mahatmát. A próféta ez alkalommal legszebbik lábravalóját öltötte magára s keleti szertartások között alávetette magát a szokásos comb- és térdkalácsvizsgálatnak. Waleffe Mór a vizsgálat megejtése után azonnal nyilatkezott, hogy Gandhi termete, negédes arcmosolya és lábszárainak karcsusága, nemkülönben a veleszületett bütykök és könnyzacskók Gandhi prófétát méltóvá teszik a legelőkelőbb helyezésre. Ha kellőleg lefogyasztja az alakját, jövőre talán az első dijat is elnyerheti.

Sóletet evett és maga is só lett a próféta

(Ugyancsak Londonból jelentik): India szabalsághőse a tegnap megrendelt kecsketejet már visszaküldte a Trafalgar—Square-i bodegába, mert saját kijelentése szerint az utóbbi napokban annyira megkedvelte az európai életnivót, hogy mást, mint sóletet barcheszt és libatepertőt nem volna képes megemészteni. Gandhi különben levetette a traditionális jellegü fehérneműt és kedvenc bodegájában annyi sóletet elfogyasztott, hogy már-már maga is só lett.

Megtért a Mahatma

(Lapzárta után jelentik): Gandhi próféta a kerekasztal egyik sarkánál szólásra emelkedett és kijelenté hogy lemond India szabadságáról. E történelmi jelentőségü nyilatkozatot Gandhi ujabb lépése követte. Charlie Chaplin és Harold Lloyd társaságában felkereste az oxfordi csolarabbit és enunciálta neki, hogy áttér az orthodox pártba. Hogy eme lépése szilárd, a bizonyság kedvéért odaadta az uszónadrágját...

Soha ebben az életben nem fog lörödni többet.

TISZTIUS.

Bajor püspökök pásztorlevele a bolsevizmus ellen

München, szeptember 26.

A bajor érsekek és püspökök pásztorlevelet adtak, amely állást foglal a bolsevizmus és a kommunizmus ellen. „Lehetetlen — mondja a pásztorlevél — hogy valaki egyszerre jó katholikus és valódi szocialista legyen." A kapitalizmussal kapcsolatban kifejti a pásztorlevél, hogy nem lenne igazságos dolog egyedül a kapitalista gazdasági rendszert hibáztatni, a mai szomoru állapotokért. „Bár minden erővel küzdenünk kell — iria tovább a pásztorlevél — a tőke kinövései és az ellen hogy a tőke néhány kevés kézben halmozódjék fel, de nem szabad elfelejteni, hogy a mai viszonyok között elképzelhetetlen valamely gazdaság tőke nélkül."

29282—931. II.

HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. állomásparancsnokság értesitése alapján — közhirré teszem, hogy f. hó 29-én kedden délelőtt 8 órakor nagyszámban kiselejtezett katonai lovak kerülnek nyilvános árverésre a lóvásártéren.

Debrecen, 1931 szept. hó 26.

Polgármester.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása preciziósmunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállitani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhirüek!

Singer varrógép részvénytársaság

Debrecen, Piac-utca 79.

Debrecen város dollár hiányában nem tudja kifizetni az amerikai kölcsön nyolcszázezer pengős törlesztési részletét

Állandó tanácskozások folynak a város és a pénzügyminisztérium között

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A városi takarékossági bizottság szombaton délután négy órakor Ir. Tóth Lajos egyetemi tanár elnöklete alatt folytatta tanácskozásait. Először zárt ülésen tárgyalták a város fizetőképességének ügyét, amelyre vonatkozólag felkérték a kiküldött szakértő bizottságot, hogy munkálatait mielőbb fejezze be.

Ezek után a nyilt ülésen *dr. Vásáry* István polgármester tett jelentést budapesti tárgyalásai eredményéről. A város ugyanis szeptember 1-én a *Magyar Leszámitoló Banknál* lefizette azt a 850.000 pengőt amely az amerikai kölcsön annuitásából esedékessé vált. A fizetést tulajdonképpen aranydollárban kellene teljesiteni, azonban az aranydollárokat eddig mindig a bank szerezte be. Szeptember 1-én azonban a bank nem kapott aranydollárt s a város által befizetett 850.000 pengőt fedezeti letétként visszatartotta.

Miután a város igy tulajdonképpen nem teljesitette a törlesztést és a 850.000 pengő sorsa miatt is aggodalmak támadtak, a takarékossági bizottság felkereste *dr. Hadházy* Zsigmond főispánt, *dr. Vásáry* Istvánt, *dr. Tóth* Lajos egyetemi tanárt és *Steinfeld* István kormányfőtanácsost hogy az aranydollárok beszerzése ügyében a pénzügyminiszterrel és a Nemzeti Bankkal folytassanak tárgyalásokat.

Dr. Vásáry István polgármester most bejelentette, hogy a tárgyalások nem jártak eredménnyel. *Varga* Imre helyettes pénzügyminiszter kijelentette, hogy a *Nemzeti Bank* nem rendelkezik külföldi követelésekkel és igy nem adhat aranydollárokat, mert ezzel az aranytartalékát csökkentené. Igy tehát a 147.000 dollár rendelkezésre bocsájtásáról szó sem lehet. Hivatkoztak arra is, hogy a Leszámitoló Bank — aranypengőben ugyan, — de csak fedezeti letétként kezeli Kérték a kormányt, valami módon eszközölje ki, hogy a *Leszámitoló Bank* a 850.000 pengőt részlörlesztésként fogadja el. Erre azt a választ kapták, hogy a kormánynak ehhez nincs hatalma. Ha a letéti kezelésből kár származnék annak a konzekvenciáit a városnak kell viselni.

A kérdéssel foglalkozott ma a jog- és pénzügyi bizottság is, amely azt javasolja, hogy miután a letétként kezelt 850.000 pengőben esetleg *értékcsökkenés következhetik be*, a pénzt vagy forditsák ingatlan vásárlásra, vagy a Speyer-kölcsön törlesztésére miután az effektiv pengőben is visszafizethető. Dél óta azonban kiderült, hogy a Speyer-kölcsönből részlörlesztést csak kamatfizetési napon lehet eszközölni. Ez a lehetőség tehát elesett.

A jog- és pénzügyi bizottság azt is javasolja, hogy a pénzt vegyék ki a Leszámitoló Bankból, küldjenek ki egy négytagu, teljhatalmu bizottságot azzal a megbizással hogy ezen a 850.000 pengőn vegyenek ingatlant.

Délben telefonon érintkezésbe lépek a *Leszámitoló Bank* központjával, ahonnan *Braun* Sándor cégvezető azt felelte, hogy a város 850.000 pengőjét nem lehet kiadni. A kérdés fölött egyébként a vezérigazgató dönt.

A polgármester erre express-táviratot intézett a Magyar Leszámitoló Bankhoz és megkérdezte, hogy visszaadják-e a pénzt vagy nem.

Erre a táviratra eddig nem érkezett válasz és igy hétfőn a közgyülés fog foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy mi történjék a 850.000 pengővel.

Az ülés végén a polgármester bejelentette, hogy az esti órákban megjelent nála Laubner József, a Magyar Nemzeti Bank debreceni fiókjának főnöke és közölte hogy a valuta-ügy néhány napon belül elintéződik. Ezért a hétfői közgyülés napirendjéről ez a tárgy lekerül. Azzal csak akkor foglalkozik a közgyülés, ha a szükséges valutát a legrövidebb időn, tehát néhány napon belül nem kapná meg.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Háromezer sertést dolgoz fel évente Horváth Gábor debreceni hentesáru gyára

Párisba, Amerikába, Cairóba és számos külföldi államba exportál a Horváth cég

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A cseh—magyar kereskedelmi szerződés megkötésével ismét megindult a magyar husexport és ebből az alkalomból mutatta be szombaton délelőtt Horváth Gábor a sajtó képviselőinek debreceni hentesáru-gyárát. A maga nemében teljesen modern, hatalmas üzem ez a gyár, amely a kitünő márkázott debreceni árukat messzeföldre szállitja ki.

A megjelentek gyönyörködve szemlélték a modern, boszorkányos gyorsasággal működő gépi berendezést, amely ragyogó tisztaság mellett, a legkomplikáltabb és legfinomabb husárukat állitja elő. Az egyik helyiségben a hatalmas husfeldolgozó üzem van elhelyezve, lent a pincében az óriási hütőben a zsir, szalonna, kolbász és szalámi áruk várnak elszállitásra, a füstölőben a sonkák, kolbászok százai készülnek naponta. A legkitünőbb debreceni különlegességek óriási halomban vannak felraktározva itt. Debreceni kolbászok szalámik, cserkész kolbászok, különféle diszes kiállitásu parizerek, márkázott zsiráruk és paprikás szalonnák dicsérik ennek a kitünő debreceni mesternek, Horváth Gábornak szaktudását, hozzáértését.

A gyárban 24 ember dolgozik állandóan és a feldolgozóüzem évenként legalább is háromezer sertést vág le készit ki a legfinomabb csemegeáruk számára. A hatósági vizsgálat most már teljes mértékben megcáfolta azokat a mende-mondákat, amelyeket az irigység és rosszindulat támasztott Horváth Gábor üzemével szemben. Okmányokkal igazolja a tulajdonos, hogy állandóan friss, romlatlan áru áll a közönség rendelkezésére. Soha, semmi hiba vagy kifogás nem merült fel, illetőleg nem igazolódott még a gyár áruival szemben.

Élénk bizonysága ennek az a körülmény, hogy Horváth Gábor gyára a legsanyarubb gazdasági viszonyok között is élénk export-tevékenységet folytat külföld felé. Az egyik helyiségben ládaszámra állanak a gyönyörüen csomagolt, nemzeti szinü védjeggyel ellátott debreceni márkás áruk, szalonnák, kolbászok amelyeket messzi földre exportál a cég. Párisban, Cairóban, NewYorkban, Berlinben, Bécsben és Halifaxban állandó megrendelői vannak Horváth Gábornak, aki hatalmas export tevékenységével jelentős szolgálatokat tesz a magyar közgazdaságnak.

A debreceni közönség, amely eddig is nagy tömegekben kereste fel a kiváló árukat tartó Horváth-cég Kossuth-utcai üzletét, a mesterségesen támasztott félreértések után bizonyára ismét a régi kedvvel és legteljesebb megelégedéssel sorakozik az üzlet vevői közé.

Pokolgépnek nézték a Központi Sajtóvállalat villanyujságjainak viztartályát

Izgalmas bombavadászat Pesten egy Andrássy-uti palotában

Budapest, szeptember 26.

Az utóbbi hetek izgalmas hirei megviselték a pesti polgárokat és ma elegendő egy eldobott üres gyufaskatulyára mutatni s máris kész a pánik. Legalább is ezt a hisztériás megnyilvánulást igazolja egy mulatságos eset, amely tegnap délben történt a fővárosban.

Az Andrássy-ut egyik fényes palotájának házfelügyelője észrevette déltájban, hogy egy gyanus férfi lopakodik le az épület lépcsőjén, gyors futással szalad a kapuhoz s mire utána ment, már el is tünt.

A házfelügyelő felszaladt a lépcsőkön, hogy szétnézzen nem történt-e valahol lopás vagy rablás, avagy — horribile dictu — merénylet? Följebb menve, az utolsó emeleten, a padlásfeljárónál ijedten hökkent vissza. A legutolsó lépcsőfokon egy gyanus kis vasládikó állt amelyből villanyzsinórvégek kandikáltak ki.

— Pokolgép! — mondotta reszketve a háznak mestere s rohant lefelé a lépcsőkön hirül adni a lakóknak, hogy vigyázzanak, mert ki tudja, hátha a pokolgép rövidesen robban.

Csakhamar kitört a pánik, a lakók riadtan szomszédoltak mig végre akadt egy higgadt ember, aki felhivta telefonon a főkapitányságot, robbantási szakértőket és detektivek seregének azonnali kiküldését kérve.

A bátrabbak meglehetős távolságra óvatosan álltak körül az ijesztő „bombát“, amely azonban, ugy látszik, a ház alkalmi szakértői szerint nem „időre beállitott pokolgép volt, hanem érintésre robbanó bombaszerkezet“.

Az izgalom a tetőfokra hágott, amikor megérkeztek a főkapitányság kiküldöttei. A robbanás szakértők egyesek legnagyobb megdöbbenésére felemelték a „bombát“ s mielőtt még véleményt mondhattak volna harsányan elnevették magukat.

Az történt ugyanis, hogy a pokolgép nem volt egyéb, mint egy közönséges viztartály, amelyről kiderült, hogy a *Nemzeti Ujság* és *Uj Nemzedék* Oktogon-téri villanyujságjainak apparátusához tartozik. A villanyujság szerkezetét pénteken a déli órákban renoválták és egy bádogossegéd a kijavitott viztartályt amelyen keresztül a nagyfeszültségü áram kering, a ház padlására akarta felvinni, de mivel a padlásajtót zárva találta, a viztartályt a padlás előtt a lépcsőn hagyta. A lakók nagy megnyugvással vették tudomásul a robbantási szakértők és detektivek közlését.

A kutba ölte magát egy tönkrement gazdálkodó

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Ispán Antal negyvenhét éves sápi gazdálkodó tragikus öngyilkosságáról tett jelentést a mult nap a debreceni ügyészséghez a csendőrség. Ispán Antal a sulyos gazdasági válságban elvesztette minden vagyonát és a legteljesebb nyomorban élt. Állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott s szeptember 25-én hajnalban végre is hajtotta a tervét. Kiment az udvaron levő gulya-kuthoz és a kutba vetette magát. Reggel a hozzátartozói találták meg a kutban a szerencsétlen embert, akit kihuztak a nyolc méter mély kutból és élesztgetni próbálták, de ekkorra már a gazdálkodó meghalt. A debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt, minthogy kétséget kizáró módon megállapitást nyert, hogy a gazdálkodó nyomora miatt saját maga vált meg az élettől és büncselekmény nem forog fenn.

Agyba-főbe verte a gazdát a tengeriföldön garázdálkodó legény

Izgalmas verekedés történt julius harmadikán Hajdúsámson községben, amelynek a főhőse egy tizenötéves fiatalkoru legény volt. Özvegy Márton Jánosné napszámos asszony a fiatal fiával elment a határba és a késő délutáni órákban indultak hazafelé. Útjok Biró Gábor gazdálkodó tengeriföldjén vezetett keresztül. Utjok asszony és fia széles jókedvükben egymásután tördelték le a tengeriket. Nem vittek ugyan magukkal haza egy csövet sem, de mégis nagy kárt tettek Birónak. Hazatérve már Biró Gábor is értesült a dologról és az utcán késő este összetalálkozott a fiatal fiuval, akit kérdőre vont a letört tengericsövek miatt. A fiu erre olyan haragra gerjedt, hogy nekiesett az öreg embernek és agyba-főbe verte, sőt elökapott egy dorongot is, amellyel olyan ütést mért Biró Gábor kezére, hogy a szerencsétlen ember karja eltört. A dulakodás zajára kiment a fia segitségére özvegy Martonné is, aki viszont Biró Gábornak a lábát kezdte ütögetni.

Sulyos testisértés vétsége miatt kerültek a vádlottak padjára Martonné és a fia s a tegnapi tárgyaláson Martonné tagadott, a fiu pedig azzal védekezett, hogy előbb Biró támadta meg s ő csak önvédelemből ütötte meg az öreg embert. A törvényszék Martonnét tizenöt napi, a fiut pedig egy hónapi fogházbüntetésre itélte. Az itélet ellen ugy a királyi ügyész, mint a vádlottak felebbezést jelentettek be az itélőtáblához.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy Jándi Bálint debreceni lakostól megváltott és az igényjogosultak között kiosztott mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozólag elkészitett és a juttatottak által fizetendő ellenértékeket tartalmazó kimutatásokat 1931. szeptember 22. napjától okt. 7. napjáig a hivatal 2. számu szobájában közszemlére tette ki. A közszemlén fekvő kimutatás, megváltást szenvedő és juttatottak által a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető s ellene — ugy a megváltást szenvedett, mint a juttatott — a m. kir. Pénzügyigazgatósághoz címzett felebbezéssel élhet; a közszemlére tétel utolsó napjától számitott 15 nap alatt.

Ezenkivül a kataszteri tisztajövedelemben kifejezésre nem jutó különbözőségek kiegyenlitését s ennek alapján az egyéni kivetések aránytalanságának kiegyenlitését a közszemle utolsó napjától számitott hat hónap alatt a m. kir. Pénzügyigazgatósághoz intézett kérvényben kérhetik:

a) az összes földhöz juttatottak,

b) azoknak egyes csoportjai,

c) az összes földhöz juttatottak vagy ezeknek egyes csoportja nevében a választmány,

d) minden egyes földhöz juttatott.

Debrecen, 1931. évi szeptember 22.

Városi adóhivatal.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Tankönyvkötést

olcsó áron
a legtartósabb
kivitelben a

Nemzeti Könyvkötészet készit

József kir. herceg-utca 16.
az udvarban.

Állást

alkalmazást keres???

Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

LIKVIDÁLNI KELL A FELESLEGES KÖZÜZEMEKET

Erélyes megoldást követel a takarékossági bizottságtól az adózó polgár

Meg kell állapitani a felelősséget a városi vállalatok veszteséges müködéséért

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Ismeretes az a lankadatlan küzdelem, amit a Debreceni Ujság—Hajdufölddal folytat hosszu évek óta az ellen a közüzemi gazdálkodás ellen, aemlyel a lehanyatlott közgyülés jóvoltából annyi veszteséget és kárt okoztak a debreceni adózó polgárságnak. Hogy végre-valahára hozzá lehetett nyulnia jutalék-korszaknak annyi érdekkapcsolattal védelmezett közüzemi rendszeréhez, abban kétségkivül a döntő szerep ennek a befolyásolhatatlan és el nem kedvetlenithető közérdekü akciónak tulajdonithatjuk, amelyet magáévá tett az uj törvényhatósági bizottság nacionalista többsége is. Most, hogy a közeli napokban a takarékossági bizottság, majd a közgyülés elé kerülnek a városi vállalatok eddig titokzatos homályában őrzött aktái egyuttal *elérkezett elháritathatatlanul a likvidálás ideje, de egyben a felelősségre vonásé is.*

Teljes világosságot követelünk a közüzemek dolgában

Az elmult nehéz esztendőkben, ugy a gründolások rózsaszinü kilátásokat festő ünnepi napjaiban, mint a jutalékos bizottságok kellemes nyugalmi korszakában, de az előreláthato folytonos anyagi hanyatlás keserves óráiban is állandóan követeltük a való helyzet őszinte feltárását. Amikor szinte egy évtized óta ujból és ujból intettünk és figyelmeztettünk, amikor sulyos adatokkal alátámasztva bizonyitottuk a közüzemes irányzat veszedelmeit, az ügyek teljes megvilágitására irányuló követelésünk pusztában elhangzó szó maradt.

Amit éveken keresztül hirdettünk, amit már a nagy kölcsönök aranyesőjének mámorában is hangoztattunk, az most mind bekövetkezett. Az utóbbi napokban, talán tulságosan is mérsékelt formában, de annál harsányabban beszélő adatok halmazával mutattunk rá a legtipikusabb közüzemi gründolás, a városi téglagyár hajmeresztő gazdálkodására. Folytatólag foglalkozni kivánunk a többi közüzemek üzletvezetésével és „rentabilitásával" is, hogy végre a közvélemény is értesülhessen mindazokról a tényekről, amelyeket eddig olv jótékony homály borított be.

A takarékossági bizottságnak meg kell állapitani az anyagi és erkölcsi felelősséget

Meg vagyunk győződve arról, hogy a repülő bizottságok a beléjük helyezett bizalomnak megfelelően a legalaposabb vizsgálat tárgyává tették a közüzemeket. Jelentéseiket nem ismerjük még de bizunk azoknak befolyásolást nem ismerő őszintegében és alaposságában. Az elkövetkező napokon *a takarékossági bizottságnak lesz kötelessége ezeknek lapján megtenni a fölösleges üzemek likvidálására vonatkozó javaslatát, nemkevésbé pedig felvetni a közgyülé előtt a felelősség kérdését is.*

A téglagyárról és a városi kinkergyártás rejtelmeiről közölt cikksorozatunk adatai megvilágitják ennek a felelősségnek teljes sulyát. Megállapitottuk cáfolatlanul, hogy az alapvető számitások szakértelem nélkül készültek. Sok százezer pengős létesitmények emeltettek a szakszerüség és ellenőrzés teljes hiányával. Az átvételnél a legnagyobb foku bünös lelkiismeretlenség esetei merültek fel. Az üzemvezetés káloságos közgazdasági rémregényként folyt és folyik. A mérlegek irrealitása méltán hivja ki a legsulyosabb kritikát. A tényleges veszteség sok százezer pengőre rug és remény sincsen a felértékelt készletek értékesitésére.

Mindezért felelnie kell valakinek. Felelősségre kell vonni azokat akik az átvételeknél *a példa nélkül álló könnyelmüséggel jártak el.* Felelnie kell a jutalékos felügyelő bizottságnak, de az ellenőrzésre hivatott többi szerveknek: igy *elsősorban a müszaki ügyosztálynak is.* Kendőzni, tussolni ezeket a dolgokat tovább nem lehet. Ismervén a város polgármesterének egyéniségét, valamint a repülő és takarékossági bizottságok tagjainak lelkiismeretes komolyságát, bizunk benne, hogy ez megtörténni nem is fog.

Nyilvánosságot

Megdöbbenéssel értesülünk arról, — a remélhetőleg alaptalan — hireszteléséről, hogy bizonyos körök részéről akció indult volna meg a felesleges közüzemek ügyeinek további homályba tartására. *A takarékossági bizottságnak kötelessége ellenszegülni minden ilyen befolyásolásnak, mert az adólizető polgárság teljes nyilvánossága előtt tájékoztatása el nem maradhat.*

Meg kell állapitani kérlelhetetlenül az eddig felmerült veszteségeket és megvizsgálni, hogy a kimutatott deficittel, vagy a város kárára mutatkozó ál-nyereségekkel dolgozó felesleges közüzemek a legrigorózusabb leépités mellett *egyáltalán fenntarthatók-e?* A kérlelhetetlen likvidálásnak annál is inkább el kell következnie, mert hiszen egy néhány indokolatlanul t ulméretezett jövedelmen kivül nyilvánvalóan meg lehet találni a módját annak is, hogy a megszüntetésre érett városi vállalatok alkalmazottai és munkásai ne veszitsék el egzisztenciájukat.

Tizenöt évi fegyházra emelte a Kuria a balmazujvárosi gyilkos Pikó István büntetését

A „Debreceni Ujság—Hajduföldannak idején részletesen közölte azt a borzalmas gyilkossági esetet, amelyet 1929. novemberében Pikó István követett el Balmazujvároson Klein Sámuel tanyáján. Pikó István meggyilkolta haragosát, Spitz Elza házvezetőnöt. A gyilkosság előzményeihez tartozik, hogy a tanyán Spitz Elza rendelkezett a cselédekkel és Pikóval állandó összetüzései voltak. Egyizben a házvezetőnő bevádolta a kocsist a gazdánál, ami miatt ez bosszut forralt. 1929. november 13-án a kocsis rávette Spitz Elza kiskoru cselédjét, hogy készitse ki a baltát az udvarra, mert megfogja gyilkolni a házvezetőnöt. Egyuttal meghagyta a leánynak, hogy éjféltájban jöjjön ki a szobából s hagyja nyitva az ajtót. „Ha pedig elárulsz, — mondotta neki —, ugy téged is agyonütlek!"

A leány a fenyegetés hatása alatt engedelmeskedett. Pikó István végrehajtotta tervét. Négy-öt ütéssel agyonverte a házvezetőnőt, majd kifutott a szobából.

A gyilkosságot másnap reggel a kertész fedezte fel és Pikó István hamarosan a csendőrség kezére került. Bünügyében első fokon a debreceni törvényszék itélkezett, mely Pikót szándékos emberölés büntettében mondotta ki bünösnek és ezért tizenkét évi fegyházbüntetésre itélte. A kiskoru cseléd-leány háromhavi fogházat kapott. Az itéletet a debreceni tábla is helyben hagyta, azonban a védők, Rényi Andor és Leveles Imre semmiségi panaszt jelentettek be a kuriához, mely a most megtartott főtárgyalason Pikó büntetését tizenöt évi fegyházra emelte fel. A kiskoru leányt fogházbüntetés helyett az aszódi javitóintézetbe utalták. Pikó Istvánt, aki jelenleg a debreceni ügyészség fogházában tölti büntetését, a napokban szállitják át a váci fegyintézetbe.

A Nyári Egyetemen járt magyarbarát olasz ifjusági egyesület köszönő levele Debrecen közönségéhez

A debreceni Nyári Egyetemet évek óta nagyszámu külföldi egyetemi hallgató keresi fel s ez a jól megalapozott intézmény már sok magyarbarát kapcsolatot teremtett a nagy nyugati államokban Magyarországnak. A Debrecenben járt külföldi diákok mind nagy elragadtatással nyilatkoztak a magyar kultura előrehaladottságáról és az itt szerzett tapasztalatokat és emlékeket országaikban ujabb barátok szerzésére és a magyar kérdés propagálására használják fel. Hogy a debreceni Nyári Egyetem tényleg hivatásának magaslatán áll, annak ékes bizonyiteka az a levél is, amelyet Giovanni Terranova római zeneszerző küldött Debrecen város közönségének. Giovanni Terranova a mult évben résztvett a debreceni Nyári Egyetemen és az itteni lelkes fogadtatás hatása alatt elhatározta, hogy hazatérve, egyesületbe tömöriti a Magyarországgal rokonszenves olasz ifjuságot. Munkájának eredményeként ez év tavaszán Rómában, Nápolyban és Milánóban Amici dell' Ungherice néven megalakult a „Magyarország barátai" cimü egyesület, amelynek ifjusági szervezetét Giovanni Terranova vezeti. Az uj magyarbarát olasz egyesületnek ötven fönyi tagja az elmult évben magyarországi körutat tett és az utazást maga, Giovanni Terranova vezette. Az olasz tanulmányi csoport meglátogatta a debreceni Nyári Egyetemet, majd Budapesten, Györön és Sopronon keresztül utaztak vissza Olaszországba.

Magyarországból Rómába hazatérve, Giovanni Terranova Debrecen városának és közönségének az alábbi nyilvános köszönő levelet küldte:

Debrecen sz. kir. város
vezetőségéhez
és közönségéhez!

Csak néhány napja, hogy a Magyarország Barátai Egyesület ifjusági csoportjának ötven tagja, akik a debreceni egyetem nyári tanfolyamán résztvettek, visszatért Rómába a legkellemesebb emlékektől tele lélekkel és azzal a reménnyel, hogy a Magyarországon megismert helyeket és személyeket viszont fogjuk látni.

A Debrecen szab. kir. város részéről tapasztalt igazán őszinte és szives fogadtatás felejthetetlen módon vésődött be lelkünkbe, annyira, hogy most itt, Rómában sem tudunk senkivel sem másról beszélni, mint Szent István földjének szépségeiről, a magyar nép finoman udvarias lelkéről és felülmulhatatlan vendégszeretetéről.

Ezektől az érzésektől indittatva, legyen szabad nekem a Magyarországot nagyrabecsülő olasz ifjuság őszinte háláját és forró üdvözletét kifejeznem Debrecen szab. kir. város és annak nemes közönsége előtt.

Éljen Magyarország! Élien az olasz-magyar barátság!

GIOVANNI TERRANOVA.

Eladóháza

van? 50 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék — Hirdetését feladhatja:
Kossuth-u. 3 l. e.

Olcsó árban
és
jó minőségben
vezet a
Bagi divatház
Debrecen, Batthyány-utca 22.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Debrecen egyik legnagyobb jótékonysági intézetének keletkezése és története

Debrecen város uri társadalmának kezdeményezésére már a háboru alatt egymásután alakultak meg a legkülönbözőbb jótékony intézmények, amelyek a lehetőség szerint kivették részüket a szegények gyámolitásának munkájából. A karitativ intézmények között csendben, minden reklám nélkül dolgozott egy árvaház, amely ma is rendeltetése és hivatása magaslatán állva dolgozik a társorulók segitése érdekében. Nemrégiben elhangzott Debrecenben egy beszéd, amelyben az illető azt mondotta, hogy van Debrecenben sok jótékonysági intézmény, ezek között azonban az evangélikusok árvaháza a téli álmát alussza. Nyilvánvaló, hogy a fentebb emlitett szónok csakis téves információk hatása alatt mondhatott ilyet, mert ez a bizonyos evangélikus jótékony intézmény ma is minden tekintetben a legkifogástalanabb módon fejti ki a tevékenységét. Éppen ezért szükségesnek láttuk, hogy tájékoztassuk a közönséget a „Schaeffer Ferdinánd és neje, Legányi Julianna árvanevelő intézet" müködéséről.

Vándorló péklegényből jótékony alapító

Schaeffer Ferdinánd debreceni tekintélyes pékmester a mult század elején került Debrecenbe porosz Sziléziából, mint vándorló péklegény. Előbb kassán tartózkodott, majd Debrecenbe jött, ahol kiképezte magát mesterré és ettől kezdve egyik igen vallásos és hitbuzgó tagja lett az evangelikus egyháznak. Már a szabadságharc alatt Debrecenben volt és ekkor — ahogyan késői utódai beszélik — Nagy Sándor tábornok táborába szállitotta a pompás debreceni kenyeret. Amikor az oroszok szétverték Nagy Sándor seregét, követelték, hogy Schaeffer Ferdinánd pékmester az oroszoknak adja át a magyar sereg részére szállitott kenyérmennyiséget. Ez a Schaeffer Ferdinánd volt az, akit később a debreceni evangélikus egyház presbiterévé választottak meg. Harminenyolc évvel ezelőtt, 1893-ban elkészitette Schaeffer Ferdinánd a végrendeletét, amellyel megvetette az alapját a ma is fennálló Batthyány-utcai árvaháznak.

Az első intézőség

Az alapitó debreceni tartózkodása alatt tekintélyes vagyonra tett szert, amelynek javarészét végrendeletileg egy árvatartó alapitványnak szentelte. Végső rendelkezése szerint az alapitvány a következő nevet viseli ma is: „Schaeffer Ferdinánd és neje, Legányi Juliánna árvanevelő intézet". Erre a célra Schaeffer Ferdinánd a Piac-utca 38. számu házát, az Ebesen 140 hold, a Bellegelőn és Ondódon mintegy 20—20 hold földet hagyományozott. 1896-ban halt meg, majd három év mulva, 1899-ben követte a felesége is. Az ő halála után megnyilt a végrendelet s ekkor az alapitványt egy intézőség vette kezelésbe, amelynek öt tagját Schaeffer Ferdinánd végrendeletileg kijelölte. Az első intézőség tagjai a következők voltak: Weszter István, Handtel Vilmos, Tamássy Béla, dr. Legányi Gyula és dr. Löfkovits Márton. Az intézőség felügyeleti hatóságai voltak: az evangelikus egyháztanács, a városi tanács és az ügyvédi kamara elnöke, mig főfelügyeleti hatósága a belügy-, illetőleg később a népjóléti miniszter. Ennek az intézőségnek lett volna a kötelessége, hogy megnyissa a végrendelet értelmében az árvaházat, azonban ez nem történt meg, sőt még el sem számoltak az egyháztanácsnak. Emiatt Materny Lajos akkori főesperes-lelkész a biróságon tett feljelentést az intézőség ellen, mire a biróság dr. Olchváry László akkori ügyvédet, aki ma Nagykállóban közjegyző, megbizta a zárgondnoki teendők elvégzésével. — 1908-ban történt ez s közben megindultak a lépések az alapitó-levél elkészitésére. Ez már-már sikerrel is járt volna, azonban kitört a háboru és ekkor Olchvárynak be kellett vonulnia.

Az árvaház megnyitása

A biróság most már Materny Lajos főesperest nevezte ki zárgondnokul 1915-ben, aki ezután még ebben az évben elkészitette dr. Rácsay Géza közalapitványi jogtanácsossal együtt az alapitó levelet, amelynek a miniszteri jóváhagyása 1915. decemberében meg is érkezett. Materny ezek után 1916. februárjában átadta az alapitványi vagyont az akkori intézőségnek, amely őt elnökül választotta meg. Első gondja volt az árvaház létesitése; amely 1916. augusztus elsején meg is kezdte a működését a közben megvásárolt Batthyány-utca 9. számu házban. Az első évben 22 árvát láttak el teljesen ingyenesen az árvaházban. Az árvák között volt evangélikus, református, katholikus, tehát felekezeti különbség nélkül kezelték a jótékony intézményt. 1899. óta, tehát a végrendelet megnyitása óta több mint tiznehat esztendeig nem részesültek segélyben az árvák s csak Materny Lajosnak köszönhető, hogy végül is segélyezni tudták az arra rászorulókat. Az árvákat 7 éves kortól 14 évig részesitik segélyben, azonban miniszteri jóváhagyás mellett ezen felüli koru árvák is kaphatnak támogatást. Jelenleg például egy egyetemi hallgató is élvezi a Schaeffer-alapitvány támogatását.

Nyolcezer pengő segélyt fizet ki évente az alapitvány

Tizenkét évvel ezelőtt, 1919. októberében különböző belső bajok, másrészt pedig a lakáshivatal intézkedései miatt meg kellett szüntetni az árvaház működését s az árvákat az intézőség igyekezett valami módon elhelyezni. Ha ez nem sikerült, ugy pénzbeli segéllyel támogatták, de a segélyezés mindenképen megmaradt. A feloszlatást siettette a korona akkori rohamos esése, a magyar pénz romlása is. Az alapitványnak ugyanis 80.000 korona hadikölcsöne volt, amely egy fillért sem jövedelmezett, sőt ellenkezőleg, ma már csak veszteségképen lehet kezelni ezt az annak idején vagyont jelentő összeget. A feloszlatás óta az intézőség pénzbeli segéllyel támogatja a rászoruló árvákat, most is felekezeti különbségre való tekintet nélkül. Az idén tizenhárom evangelikus, kilenc református és két római katholikus szegény árva részesül a Schaeffer-alapitvány segélyéből. Köztük van elemista, középiskolás és egy főiskolás is. Ezek összesen 8—9000 pengőt kapnak segélyképen, amit negyedévenként fizetnek ki számukra. Átlag egy-egy segélyezett négy-ötszáz pengőt is élvez, ami elegendő a tanulmányai folytatására és arra, hogy csekély pótolással fenttarthassa magát

Ujabb vagyoni gyarapodások

Az alapitványi földbirtokok teljes jövedelmét a segélyezésre használja fel az intézőség, amely most a következő tagokból áll: elnök Materny Lajos ny. evangelikus főesperes, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, Ganofszky Lajos, Fux Antal tanár és dr. Hódy Béla ügyvéd, jogtanácsos. Az intézőség a legnagyobb önzetlenséggel kezeli az alapitványt, amire az is jellemző, hogy a helyes és észszerü gazdálkodás következményeképen sikerült nemrégiben megvásárolni az alapitvány számára a Batthyány-utca 7. számu házat is, amivel tekintélyesen megnövekedett az alapitványi vagyon-érték. Legutóbb a Simonyi-ut 22. számu hatalmas házastelket is megvásárolták azzal a célzattal, hogy amennyiben a gazdasági válság valamennyire enyhülni fog, itt fogják felépiteni az árvaházat, amely ebben az esetben ujult erővel és a legmodernebb berendezés birtokában kezdheti meg áldásos müködését.

Szükségesnek tartottunk ennyit a közönség tájékoztatást céljából közölni a debreceni evangélikusok Schaeffer-árvaházáról, amely nemhogy a „téli álmát aludná", hanem ellenkezőleg, minden tekintetben a legkifogástalanabb módon segiti a szegényeket még a mai rettenetes gazdasági válságban is, amikor még az alapitvány élete sem lehet biztositva.

Egy virágszál a hó között*

(Hazudnak a május éjtszakák c. regényből)

Irta: Széll Pál.

Holnap karácsony lesz. Ezer és még sok száz éve már annak, hogy Bethlehemben fénylő csillag ragyogott egy szegényes istálló felett. Pompázó fényével köszöntötte az igéret beteljesülését, az ujszülöttet, a testet öltött Szeretet. Sok éve! És mégis — nemcsak akkor hozott magával békességet, megnyugvást a földre, hanem most is, mindig karácsonykor, az ő emlékünnepén!

A két nagy templomban megszólal az ünnepi harang. Összolvadó mélabus hangjuk bekiált az esti sötétségbe, be az emberekhez. Azok összerezzennek és ebben a pillanatban belátják, hogy milyen gyarlók is ők, milyen erőtlenek. Mit fogadtak magukban az elmult karácsonykor és mennyi mindent nem teljesitettek!... Önkénytelenül imára kulcsolódik a kezük. És félrehúzódva ott, ahol senki sem látja, senki sem hallja a legszebb, szavaknélküli fohászukat imát mormolja az ajkuk.

A harangok pedig zugnak, üdvözlik a holnapot, Jézust, a feltámadást. Aztán elhal a hangjuk. Nagy üresség támad utána. Marad az emberi lábak alatt megroppan a hó. Folyik tovább az élet. A hüvös téli szél egy csomó fehér hóval az utca közepén szalad, olyan könnyen bánik vele, mintha homokkal játszana. Itt is, ott is lehagy egy csomó hószemet. S végre csak egyedül robog tovább...

Alföldy Béla és Hegedüs Attila beszélgetve mennek a csöndes, néptelen utcán. Béla hóna alatt egy kis csomag van.

Attila hangja aggodalommal teli.

— Te, nem lesz ez mégis merészség?

Béla hangja más volt: könnyedén beszélt

— Lesz ebben egy kicsi az is!....

Az előbbi kezdte fontolóra szedni.

— Hát gondold el. Te nem ismered még sem az édesanyját, sem az édesapját. Aztán beállitasz ezzel a kedves ajándékkal... Különös.

— Azt én is elismerem!

— Hátha ki fog dobni!? — mondta ki váratlanul valódi gondolatát Attila.

Alföldy Béla bátran elmosolyodott.

— Az lesz, ami lesz! Ha kidobják, akkor vesztettem. Ha nem, akkor mindenkit megnyertem. És Anny te előtted mondta, hogy elfogadna valami váratlan meglepetést . . .

Hegedüs Attilából egy sóhaj tör ki.

— Az igazat megvallva én azért aggódom. Attól félek, hogy igy aitóstól berontasz, mindent el fogsz rontani, amit idáig felépitettél . . .

Benne volt ezekben a szavakban, hogy jobb volna, ha nem csinálná semmit. Bélából azonban nem lehetett kiüzni az akaratát. Hogy egy utcai gyereket a sarkon, pénzt nyomott a markába és vitte magával. Nemsokára mind a hárman az Akácfa ut sarkán voltak. Ott Béla megmutatta a fiunak a 13-as számot, megmondta neki, hogy ide kell bevinni ezt a kis csomagot.

A fiu azonban kérdést intézett.

— Hátha azt kérdik, hogy ki küldte?!

Béla azt válaszolta rá:

— Azt fogod mondani, hogy nem ismered. Csak egy magas, vékony ur volt. Érted?

— Igen.

A gyerek indult.

— Várjál csak. Azt is megmondhatod, hogy a csomag mellett van egy levél, abban minden meg van irva.

— Jó. — mondta a fiu és elrohant.

Béla és Attila pedig távolabb hazódott, de azért ugy, hogy látják mindent, ami a kisház előtt történt.

A gyerek becsengetett. Az ajtón azonban nem a cseléd jött ki, hanem Anny és a mamája. Fel voltak öltözve. Valahova szándékoztak menni. Nem lehet tudni a kis suhanc mit mondott, csak Anny hangosan elkacagta magát és kikanta a fiu kezéből a csomagot és kecsesen befutott a kiskapun. A gyerek is elszaladt. Örült, hogy szabadult. Végül a mama is bement a kisajtón és a kulcs csikorgott.

Bent Anny mohón tépte ki a gondosan selyempapirba pakolt tárgyakat.

A mama pedig különös mosollyal nézte, de szólni nem szólt semmit. Legelőször egy névjegynagyságu illatos levél hullott ki. Felbontották. Ez volt benne:

Kedves Anikó

Tiszteletem jeléül fogadja el tőlem e szerény megemlékezést.

Kézcsókkal:

Alföldy Béla.

A mama vagy háromszor elolvasta a levelet és megcsóválta a fejét.

Anny azonban lázasan csomagolt kifelé.

A következő dolog egy drágamintáju diszkötéses vázoló-tömb volt.

Egyik sarkára kemény férfias vonásokkal ez volt irva:

„Megemlékezésül a kis Anikónak."

Anny boldog, diadalmas sikolyt hallatott. S gyors keze már a csomag utolsó részét bontotta, mely épugy volt pakkolva, mintha valami virág lenne benne.

Ugyan virág ilyenkor is!?

A széttépett selyempapirból egy szál tüzpiros rózsabimbó nevetett elő.

Rózsa most!? S hozzá: élő tüzes piros rózsa.

Az ablakon a hófergeteg hideg ideges keze kopog. Nyilást kapna, hogy egy bus dalmát befütyölhessen. És mivel nem talál, mérgében jól megrázza az egész ablaktáblát s már a következő ablakon kopog.

A meleg szobában Anny és mama a rózsát nézték. A langyos levegőben a virágból elillanó, májusi rózsaillat szállt. Ők ketten egymásra néztek.

Az Anny szeme tele volt csillogással. Örömmel, boldogsággal.

A mama pedig elmosolyodott.

Kint a hóviharban ketten haladnak. Mindketten arra gondolnak: vajjon, hogy fogadták?

Az északi szél pedig felkap egy csomó havat, a szemük közé vágja és kacagva elrohan.

** Felhivjuk olvasóink figyelmét Széll Pál sajtó alatt lévő kétkötetes regényére, melyből egy részletet itt közlünk. A regény itt játszódik a hajdu vidéken. Állitólag egyes szereplői élnek is... Szerkesztőségünk utján is elő lehet jegyezni a könyvre, mely az előjegyzőknek csaknem a kiállitási árba kerül, füzve: 3; diszkötésben 5 pengő.*

Udvarhelyi székelyek imádsága

Bangha páter beszámolója a székely katholikusok seregszemléjéről

A székelyföld katholikusai nemrégiben tartották népgyülésüket s erről a megmozdulásról, mely elszakadt véreink tizezreit állította sorompóba az erdélyi magyar sajtó — érthető okokból — csak „távirati“ stilusban számolhatott be. A megszállott területi sajtó rövid hiradásai nyomán a csonkamagyarországi lapok sem foglalkoztak a székelyek seregszemléjével. Most P. Bangha Béla jézustársasági házfőnök, a kongresszus ünnepi szónoka a „Magyar Kultura“ hasábjain ragyogó tollal irt, érdekes reflexiókat füz az udvarhelyi és kolozsvári eseményekhez, amelyekből a legjellemzőbb részeket alábbiakban közöljük.

Utban Erdély felé

— Tizenhárom éve nem jártam Erdélyben, — kezdi a beszámolóját Bangha páter — még nem láttam Erdélyt az uj imperium szinei alatt. Most az erdélyi katholikus nagygyülés hivott meg szónokul: le kellett mennem. Néhány napig ugy látszott, hogy füstbe megy a terv, liberális lapjaink egy kommunista-emigráns vezetése alatt álló erdélyi laptestvéreik hiresztelése után azt röppentették világgá, hogy a román kormány nem enged be engem. Nem győztem ismerőseimet megnyugtatni hogy amit a baloldali lapok irnak, nem mindig szentirás. Csakugyan ezuttal is igy volt: másnap jött a cáfolat, hogy a hiresztelésből egy betü sem igaz s a budapesti román követség csakugyan a „legnagyobb készséggel“ adta meg a szükséges vizumot . . .

Kilátások a megszállott területen

— Még idejében érkeztem a nagygyülés első reggelén, hogy részt vegyek az Erdélyi Katholikus Népszövetség s az Erdélyi Katholikus Akadémia közgyülésein. Impresszióimat nehéz volna rövidesen összefoglalni. Meghatott az az elszánt törekvés, amely igen mostoha körülmények között is és anélkül az általános keresztény ébredés nélkül is amely a forradalmak után minket felrázott, iparkodik megtalálni helyét a nap alatt s nemzeti és vallási kisebbség létére is buzgón pótolja az anyaországgal együtt elvesztett szervezeti kereteket. Csakhogy e pillanatban minden lendületesebb törekvést megköt és megbénit a nehéz gazdasági helyzet. Vannak, akik azt mondják, a nyomoruság az erdélyi részeken még a miéinknél is sokkalta nagyobb. Csikban — ő a szinkatholikus székelység között is terjed a bolsevizmus a kétségbeesésnek ez a semmire sem jó, de az elkeseredett ember logikátlanságából érthető, utolsó ütőkártyája. Ez a szegény hegyvidéki nép eddig is koldusárva volt, szinte korpaczberén élt: most meg már az sincs. Kétségbeejtő helyzet! Akinek sikerült az uj imperium alatt elhelyezkednie annak meg az állampháztartás kinos ingadozásait kell a saját testén éreznie. Van fizetés, de kérdés, megkapja-e és mikor? Mindenki sir és panaszkodik. Mi lesz mindennek a vége? . . .

Székely processzió

— Az utódállamok közül — folytatja Bangha Béla, — talán még Románia az, ahol az öntudatra ébredt magyarság az első évek borzalmai után aránylag legjobban megtalálta magát s némi önálló társadalmi és szellemi életet teremthetett. Nagy kár hogy az erdélyrészi magyar mozgalmak vezetői között igen sok a liberális.

Az álalános helyzet változása után ezeket irja a páter:

— Vasárnap hajnalban különös csilingelésre ébredek. A csengettyüszó egyre közeledik és énekhangba vegyül.. Kinézek: falusi processzió jön. Ugy látszik, székely szokás, hogy a zászló mellett mindiárt a csengettyüt is rázzák. Maguknak harangoznak. Este az oltáriszentséges körmenetben is minden falu minden „zászlóalj“ külön harangoztat magának. Az egész város csupa szózhangu csilingelés.

— Csakhamar egyetlen hullámzó néptenger volt a kicsiny, dombos székely város. Tüzesszemü, barisnyás székelyek haragos-piros mellényü, nemzeti ruhás, imádkozó székely lányok, asszonyok mozogtak mindenfelé. A ió ferencrendiek templomában de még a sekrestyefolyosón is és annak minden sarkában szakadatlan sorozatban gyóntak, imádkoztak a derék székelyek. Milyen vallásos, becsületes nép ez! Pedig volt idő, amikor Erdélyben még csak püspököt sem tarthatott a magyar katholikusság.

A székelyek öntudata

— Ezek a derék emberek, legények asszonyok, lányok jórészt gyalog jöttek hepe-hupás rossz utakon messziről. Van falu, amely éjfél után kettőkor kerekedett fel. Csak az öregje s módosa jött ekhós szekéren. Itt aztán gyónás-áldozás után alig tartott rövid pihenőt s aztán ott volt a püspöki nagymisén, utána prédikáción, utána a diszülésen. Rekkenő melegben, reggel 8-tól déli 1-ig, lábon, napon. Délután 4-kor megint gyülés, este 7-kor jó egyórás körmenet s utána a derék nép megint felkerekedett s ment haza, persze többnyire ismét gyalog, 30—40 kilométer járásnyira a hegyeken át.

„Mintha magunk kavarintottuk volna“

— Kétféle retorika van: az iskolás és az életbeli. Az egyik csillogó, kicirkalmazott kicifrázott, betanult valami; a másik a lélekből fakad s a lélekhez szól. Az egyikért azt mondják az embernek: előkelő szónok, a másikért nem mondanak semmit, csak a szemek csillognak s lassan átalakul az élet. Az egyiknek nyitja a vállveregetés, az ünneplés, a cimek; a másiké: a lélek kiömlésének boldog tudata, az igazság térfoglalása, a lelkek átizzása, az élet nemesülése. Egyikért az irodalomtörténészek adják a babért, másikért majd talán inkább az Uristen annak idején.

— Ezen a második hangon iparkodtam beszélni Székelyudvarhelyen s láttam, éreztem, hogy cél: érek. A barázdás, verejtékes, gondterhes székely homlokokon enyhe glóriafénybe koszoruzódott a nap sugara s a megbékülő, bizakodó mosoly, szent öntudatrakapás és erőt érző megnyugvás ragyogott fel a kifakult szemeken. A székely nép sirt és nevetett, örült és borongott velem. Utóbb szóbaálltam egy öreg székellyel s életem egyik legkedvesebb elismerésének számítom, amit a derék harisnyás mondott: *„Ugy beszélt a tisztelendő ur, mint ahogy magunk szoktunk!“* Szebb dicséret ez, mint akármilyen hangzatos diploma. Vagy ahogy egy másik mondta a vendéglátó gazdáimnak, a ferenceseknek: *„Ez a pap ugy találta ki a ciberét, mintha mü magunk kavarintottuk volna!“*

— Szegény jó székely testvérek! Őrizzetek meg egy zugot a szivetekben a pesti papnak, aki titeket mindörökre a szivébe zárt.

Uj magyar napilap

— A székelyudvarhelyi katholikus nagygyülésnek kézzelfogható eredménye is volt a tizezrek felsorakozásán kivül. Határozatba ment a katholikus, magyar nemzeti napilap megindítása. Hogy mást ne emlitsek, bizony szégyenletes dolog, hogy például Nagyváradon öt magyar nyelvü napilap van s persze valamennyi zsidó-liberális. Ezen a beteg és szégyenletes helyzeten akarnak most segiteni főleg a szatmár-nagyváradi katholikusok. Nagy probléma a lap székhelye: *egyelőre Nagyvárad mellett döntöttünk.*

— A pályaudvari árusitóhelyeken s később Kolozsvárott a rikkancsok kezében szomoru egyhangusságban sorakoznak fel a pesti liberalizmus szócsövei: *Est, Pesti Napló, Ujság, Magyar Hirlap, Esti Kurir, Népszava, Tolnai Világlapja, Szinházi Élet* . . . Ezek azok, amelyek kegyelmet nyernek a román kormányzat szemében. Ezek azok, amelyektől nem kell félteni a trianoni határokat. S ezeket veszi meg önérzet nélkül, arcpirulás nélkül, idebent és odatul az a bizonyos közönség, amelynek mindegy minden, csak az üzlet menjen jól s az irodalmi invesiklandás el ne maradjon. Milyen fájdalmas az, amikor hazaárulókkal kell egy levegőt szivnunk, — nem ám idegenben, hanem itthon is!

A kolozsvári Madonna

— Utolsó erdélyi estém, — irja a páter, — felejthetetlen marad nekem, amig élek. Nagyon sokszor beszéltem már zsufolt teremben s templomban, de az az embertömeg, amely ott hullámzott a kolozsvári Szent Mihály templom terén, amely a templomot megtöltötte s amelyből még másfélezer ember az utcán maradt s onnan iparkodott néhány hangfoszlányt elkapni a templomi beszédből, valami egészen különös élmény volt nekem. A XIV. századbeli ősi templom, amely magán viseli a góthika fejlődésének és elmúlásának a nyomait Fadrusz kereszthez feszitett Krisztusával, a jezsuiták gazdag barokk szószékével s lent a szinte egymásba préselten álló, lélekzetét visszafojtó tömeg, három vagy négyezer ember, akiket tizenhárom éve nem láttam akik közül sokan csak a rádióból ismernek . . . a könnyek, amelyek a szemekből fakadtak, a simogatóan marasztaló ragaszkodás mosolya, amikor végén „viszontlátást“ köszöntöttem s fent, elől, az oltáron a gyermekeire mosolygó, fehéren ragyogó, biztató Madonna . . .

— *Tartsd meg őket Madonna, a te szeretetedben,* — végzi beszámolóját *Bangha — az élő hitben és tartsd meg a te hü, kedves székelyeidet is, akik most, ugyanebben az órában az ősi csiksomlyói bucsun folytatják az Udvarhelyen megkezdett magyar imádságot!*

— Husz kiló szőllőt találtak a Hatvan-utcai temetőben. Tegnap jelentették a debreceni államrend őrségnek, hogy a Hatvan-utcai temető bejáratánál egy nagy kosárban mintegy husz kiló sulyu szőllőt találtak. A rendőrség felhivja a szőllő tulajdonosát, hogy az átvétel céljából minél előbb jelentkezzék a rendőrség épületében.

A debreceni inségadó Debrecené

A város halasztást kér a létszámapasztási rendelet végrehajtására

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága szombaton délelőtt 11 órai kezdettel rendkivüli közgyülést tartott, amelyen a hétfői rendkivüli közgyülés tárgyait készitette elő.

Foglalkozott a bizottság a polgármester előterjesztésével, amelynek alapján a közgyülés feliratot intéz a kormányhoz és kérni fogja, hogy a város 1932. évi költségvetésének felterjesztésére és összeállitására a kormány október 15-ig adjon haladékot. Ugyancsak október 15-ig kérnek haladékot az 5000-es kormányrendelet végrehajtására, amely szerint a létszámapasztást szeptember 30-ig kellene végrehajtani.

Tudvalévő, hogy az inségakció céljaira száz százalékkal felemelik az 1931-es jövedelemadót. Arról azonban nem történt eddig intézkedés, hogy a jövedelemadót miképpen használják fel a törvényhatóságok. A jog- és pénzügyi bizottság most javasolja, hogy a közgyülés a kormányhoz intézzen feliratot és kérje, hogy az a többletet, amely a jövedelemadó felemeléséből befolyik Debrecenben, teljes egészében a debreceni inségakció céljaira legyen felhasználható. Ellenkező esetben ugyanis Debrecen város területéa külön inségjárulékot kellene kivetni, amit semmi szin alatt sem birna el az adókkal amugy is túlterhelt közönség. Viszont a jövedelemadó felemelésből származó többlet 450,000 pengőre rug és hogy az teljesen elegendő az inségakció költségeinek fedezésére.

A bizottság a többi kisebb ügyeket levette a napirendről.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3. I. e.

Keltető gépek müanyák Bészler Lajosnál a Csonkatorony mellett

SITTVÁRI KRÓNIKA

A Debreceni Ujság-Hajdulöld diákrovata

Megjelenik minden vasárnap. **Szerkeszti: Kertész Dániel**

REGŐSISKOLA

Nincs egyetlen ember sem, akinek be volna valami kapcsolata a magyar földdel és néppel, mégis ha egyszer arra kerül a sor, hogy beszéljen erről a földről és népről, dadogni kezd és általános közhelyeket hebeg. A feltudás nem tudás, mondja a bölcs mondás. Mit mondjunk akkor a tudatlanságra? Legkönnyebb volna fölényesen leszólni. Mégsem tesszük mert ezzel nem oldjuk meg a kérdést, hanem regős iskolát nyitunk, amelynek folytatólagos cikkeiben rendszerezzük a regősjárás néptudományi, földrajzi, gazdasági társadalmi és müvészeti alapjait. Egészen közvetlen módon, gyakorlati példákkal gondolkoztatva tanitunk hogy mennél többen felfokozott érdeklödéssel vegyenek részt ebben az igazi, érdekes diákmunkában.

I. Bevezetés.

Mint minden történelmi hivatásu új nemzedéknek, ugy nekünk magyar fiataloknak is ki kellett alakitanunk a magunk ui nemzeti öntudatát. Az időben rejlő csodálatos elrendeltetés kivitt minket a falura. Az a népi eszme, melyet bennünk a falu ősi tisztaságu magyar levegője támasztott a regősjáráskor, nemcsak, hogy ui magyar életfelfogásunk gazdag tartalma és munkára irányitó ereje lett hanem oda is füz minket mindazokhoz, akik a magyar vér sajátságos géniuszát hordozták vagy kutatták hosszu századok során.

Visszhangja vagyunk a debreceni Csokonainak, aki azt kiáltotta kortársai fülébe: „Hallgassátok figyelemmel a danoló falusi leányt és a jámbor puttonost; akkor tanáltok rá az Árpád szerencsi táborára." Követői vagyunk az ungmegyei Kiskapos nagy fiának Erdélyi Jánosnak, aki egész életén át lázasan kereste a népköltészet sulyos kalászait. Meg is jósolta, hogy „a népi dolgok iránt csak ezután lesz még figyelem és fogékonyság." A regősdiák vándorapostola Petőfinek, aki az irodalmat kivitte a falvak egyszerü népéhez. A Lehel Vezér első énekében egyenesen kimondja: „Nem irástudóknak, nem az uri rendnek. De beszélek szürös gubás embereknek." Drága testámentumunk Arany János Toldija és sohasem felejtem el, hogyan tanitottuk meg a falusi gyerekeknek azt a katonadalt, melynek már Amádé László irta a szövegét, táboritüzeink köré telepedő fiatalokban és öregekben Fazekas Ludas Matyija Czucor Korai Házassága és Garay Obsitosa fakaszt derüt, ha pedig mesébe fogunk, Arany László és Gyulai Pál eredeti népmeséi elevenednek meg az ajkunkon. Ugyan ki győzné elsorolni azt a sok szép magyar nevet, mind olyanokét, akiktől évtizedek és századok választanak el de bennünk ujra élnek és tul is élnek maid minket, mert az örök magyar megujhodás csodaforrásából meritettek: a falu lelkéből!

A faji energiáktól duzzadó paraszti világ megismerése kiélezte bennünk azt a tudatot, hogy a magyarság fejlödésének élettani titka a népi gyökerekből való táplálkozás. Lázasan néztünk tehát körül, kutatva azt az életet, azt a szellemiséget mely körülöttünk ma is közvetlenül a népiség talajából nyeri izét és erejét. Nagyon árvának, nagyon kétségbeesettnek éreztük volna magunkat, ha ugy találtuk volna, hogy a mai magyar világnak semmi köze sincs többé az ősi földhöz az egészséghez néphez, a józan és igéretes falukhoz. Kutató kérdéseink, fürkésző szemünk elé azonban csoda tárult. A népi energiaforrások nagy föllobogása és az innen származó diadalmas magyar megujhodás!

Milyen furcsán és elnyujtottan bugnak és föl-föltörve zokognak a falusi legények esti dalai! Mint valami elsülyedő ősi zamatu világ magányos és ismeretlen sikoltásai, ugy megráztak minket a nyári vándoruton. Akárcsak rossz álomból vertek volna fel, olyan volt az örömünk, amikor egy falusi tanitó elmondta nekünk, hogy járt ott előttünk körül egy áldott lelkü ember. Kodály Zoltán, aki föliegyezte, vérévé fogadta az igazi magyar néndalokat. Ma már Európa hatalmas hangversenytermeiben bug fel a sajátságos magyar parasztzene és nagy kutatói, Bartók Béla és Kodály, világhirü müvészek. (Folytatjuk.)

A gépek birodalma fellázad a gép ellen

Amerika ujból munkához akarja juttatni az emberi munkaerőt

A gazdasági élet bolygói ma Washingtonban látják a világ közepét. És talán nem egészen alaptalanul. Az Egyesült államok elnökének, Hoovernek dolgozószobája a hófehér Capitóliumban valóban ugy fest, mint egy világverő hadvezér főhadiszállása. Azt mondják, hogy annyira nincs ideje az elnöknek semmire, hogy még ebédjét is az iróasztalnál költi el. De vajjon mi történik Hoover szobájában? Azt mondják, hogy megkezdte az offenzivát az 1931. év tele ellen. Bizonyára nagy inditóokok késztették erre az elhatározásra.

Amerika gazdasági csatatere épp olyborzalmasan fest, mint Európáé. Kerek hatmillió munkanélküli s velük huszonnégymillió családtagjuk sétál az utcán. A sétálásnál nagyobb baj azonban, hogy betevő falatjuk sincs. Két millió ember megröviditett munkaidőben dolgozik, ugy, hogy idestova negyvenmillió ember kapcsolódik ki a gazdasági élet vérkeringéséből. Milliószám könyöradományokból élnek az emberek, milliószám annak az eladogatásából, amijük van, milliószám hajlék nélkül vannak, mert nem tudnak lakásért fizetni és ágyazott ládaotthonokban huzódnak meg, amelyeket üresen maradt omladozó gyárakban és majorokban állitottak föl, amelyek azonban az immár kopogtató tél keménységétől nem fogják tudni őket megvédeni. A nagy hotelek előtt tucatszám nyujtogatják a koldusok kéregetö, piszkos kezüket és az éttermek ételhulladékaiért állás nélkül maradt kereskedősegédek, bankalkalmazottak elkeseredetten verekszenek. Aki heti 50 dollár bért kapott, boldog, ha 30 dollárért megmaradhat. Egyre több üzemet csuknak be és egyre több munkáskéz veszti el kenyerét.

A nyomoruság egyre nagyobb hullámokat vető tengerében fuldoklók tömegébe azonban valaki mentőövet dobott. Hogy ki volt, nem tudni. A politikusok maguknak követelik a szerzőséget, mondják, hogy Fordé a mentőötlet, mások szerint Morgané, esetleg Roosevelté, akiben a jövendő elnököt látják. De mindegy, hogy kié az ötlet, az a fontos, hogy körülötte egységes akcióba tömörültek a gondolkozó amerikaiak. Szuggesztiv hatása alatt áll mindenki, ki számot tesz. A mentő szó, a talizmán, amely a gazdasági életet ismét hivatva volna ifjuvá tenni, nem kis meglepetés Európa számára. Arról van szó, hogy a gépkorszak emberei alája kerülnek a gépkerekeknek, most ime egyszerre le akarják állitani a gépet! A gép, a tegnap még áldást hozó gép, a sokakat tápláló, az ember engedelmes szolgája, egyszerre molochja, tirannusa lett az embernek és éhhalálba kergeti. Most azután a felháborodott ember az acél tirannusát, az ő Fáraóját meg akarja semmisiteni, hogy az emberi kéz számára ujból szabad utat vágjon az emberi munkához.

A kérdés ez: a gépipar kedvéért tönkremenjen-e az egész gazdasági élet? Az a kérdés, vajjon a gép-e a legfontosabb? A világért sem, mondják messzetekintő nemzetgazdászok, a gépnél sokkal fontosabb a negyvenmillió éhező. És ugyanezt mondja néhány millió farmer, akinek politikai állásfoglalása fogja eldönteni a legközelebbi elnökválasztást. A gép orozva legyürte a földet, öncéllá lett. Félre a munkamegtakaritással, félre az átkozott racionalizálással, félre mindazzal, ami kiüti a kenyeret az emberi kézből! Immár mint programot hangoztatják: munkát megtakaritó gépeket, amelyek feleslegessé teszik az emberi munkáskezet, nem szabad többé munkába állitani. Csak olyan gépekre van szükség, amelyek emberhez nem méltó munkát végeznek! Az amerikai munkásszövetség pedig mindezeken felül azt kivánja, hogy hozzák be az ötnapos munkaidőt A hét fennmaradó egy, vagy két napján aztán az ipari munkásság is afféle kertgazdaságban, a maga két kezével gondoskodhassék a maga élelmezéséről. Legalább addig, mig a világválságon tul vagyunk.

Néhány nappal ezelőtt egy szakszervezeti vezér ezt mondta Hoover elnöknek:

— Választani kell a szükségtörvény között, amely ugyan talán egynéhány nagyiparosnak kellemetlen lesz, — és a bolsevizmus között.

Mire az elnök igy felelt:

— Össze fogunk fogni; kormány, ipar és szakszervezetek, Amerika nem Európa és meg fogjuk tenni azt, amire az országnak szüksége van.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Mai vers.

Ma bátor kell, nem kófic pennarágó
Hogy dalba öntse a Lét ritmusát
Hogy vérző, lázas forrongó agyából
Kivajudja a jövendő Csodát.

Ma hérosz kell és sziklazúzó óriás
(Köröttünk zúgnak a tragédiák.)
Ma ember kell, ki „megálljt"-t úgy kiáltson
Hogy visszhangozzék a bomlott világ.

Ma ész és szív kell, holtig vakmerő
Ki elbirja a százszor száz vihart.
S más céllal, középkori lovagként
Vére utolsó cseppjéig kitart.

Ma ember kell, mert nem tudunk már tűrni
A mi torkunkból kiapadt a hang
Ha utolsó hörgésünket sem halljuk
Megzúg felettünk a halálharang! . . .

FODOR LÁSZLÓ

Elitélt a debreceni törvényszék egy tolvajbandát

A tavasz folyamán egy háromtagu veszedelmes tolvajtársaság garázdálkodott Debrecenben, akik egymásután lopkodták el a felügyelet nélkül hagyott kerékpárokat. A banda feje ifju Bóta József debreceni fiatalember volt, aki egyedül mintegy nyolc-tiz kerékpárt lopott el és megpróbalt megszökni az egyik lopott biciklin. A cseh határnál azonban letartóztatták és visszanozták Debrecenbe. A banda többi tagja volt: ifju Bóta Józsefné és Berényi József, akik méltó társai voltak a vezérnek. A kerékpárokon kivül nem vetették meg a készpénzt és a ruhanemüeket sem és egy alkalommal Hegedüs Kálmánnétól husz pengőt, majd több mint ötszáz pengő értékü ruhanemüt vittek el.

Dr Tóth János törvényszéki biró szombaton tárgyalta a bünügyet s a főtárgyaláson a vádlottak részben beismerő vallomást tettek, a tanuk pedig valamennyien igazolták a vadiratban foglalt büncselekmények elkövetését, mire a törvényszék ifju Bóta Józsefet tizhónapi, Berényi Józsefet hathónapi börtönre, Bóta Józsefet pedig háromhónapi foghpázbüntetésre itélte.

Felmentett a törvényszék egy gázoló biciklistát

Suhajda László debreceni fiatalember gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétségével vádolva állott szombaton a törvényszéken dr Jeney Sándor tanácselnökbüntetőtanácsa előtt. Az volt a vád ellene, hogy a mult év április harmincadikán a Homokkertben az Oláh Károly és Szabó Kálmán-utcák kereszteződésénél elgázolta a nyolcéves Nagy Antalt, akinek a gázolás következtében eltört a bal lába.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy teljesen szabályszerüen haladta biciklijével, azonban a gyermek az utolsó pillanatban kiugrott a Szabó Kámán-utcából és egyenesen a kerékpárjának rohant. Már nem volt ideje fékezni és megállani s igy következett be a szerencsétlenség. A tanuk és a vádlottak egyetértően adták elő a dolgot, mire a törvényszék Suhajda Lászlót felmentette az ellene emelt vád alól. Az itéletet ugy a királyi ügyész, mint a vádlott tudomásul vette s igy az jogerős.

Hirek

1931 szeptember 27. (vasárnap)
Prot.: Adalber. Kath.: Kozma.

1931 szeptember 28. (hétfő)
Prot.: Vencel. Kath.: Vencel.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó" Piac-u. 18. — „Aranyegyszarvu" Kossuth-u. 8. — „Magyar korona" Péterfia utca 10. — „Arany János" Csapó-u. 66. — „Szt. Háromság" Homokkert.

—

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban tegnap a viharos, szeles idő ellenére a hőmérséklet kissé emelkedett. Csapadék majdnem mindenfelé esett, de csak kis mennyiségben. Egyedül Pécsett volt számottevő, 12 milliméter.

Budapesten 26-án délben a hőmérséklet 12 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 763 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Változóan felhős, szeles, hüvös idő, esőkkel.

Bőröndöt,

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK SORRENDJE.

A református templomokban:

Nagytemplomban 10 órakor dr. Diószeghy Mihály, 5 órakor Magyar Bertalan. Kistemplomban 9 órakor Kalas Ferenc, 11 órakor Siposs Imre, 5 órakor vallásos estély: dr. Dancsházy S. Kossuth-utcai templomban 10 órakor Uray Sándor, 5 órakor Madar Zoltán. Árpád-téri templomban 10 órakor Uray Sándor, 5 órakor Madar Zoltán. Árpd-téri templomban 10 órakor Kolozsváry Kiss L., 3 órakor Dékán Elek. Ispotály-tmeplomban 10 ó. Kovács József, 5 órakor Szabó Gyula. Homokkertben 10 órakor Molnár Ferenc, 3 órakor Szokody Gyula. Csapókertben 10 órakor Murányi Zoltán, 3 órakor Halász András. Egyeken 11 órakor Tóth Sándor, Szikgát 3 ó. Mezey Béla. Ondód-Kádárdülő Halász András. Nagyerdő 10 ó. Mezey Béla. Nyulas 10 ó. Tantó Sándor. Kerekes-telep 3 ó. Kalas Ferenc. Wolafka-telep 3 ó. Rápolthy Árpád. Téglaskerti isk. 3 ó. Benyhe Imre. Sámsoni-uti isk. 4 ó. Halász András. Nyilastelep 3 ó. Biró Béla.

—

A római katholikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Templomnyitás reggel 6 órakor. Szentmisék, gyónás, szentáldozás reggel 6 órától. Szentmisék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. 8 órakor diákmise a Kegyes Tanitórendi Calasanzi Szent József Reálgimnázium növendékei számára. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Szabó Imre. 12 órakor prédikál dr. Hanzély Lajos. Utolsó mise fél 1 órakor.

Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia. A szentbeszédet dr. Bencze Mátyás mondja.

A homokkerti iskolakápolnában reggel 8 órakor szentmisét mond és prédikál Sziliczei Várady Gyula ny. plébános.

—

Az evangélikus templomban:

Vasárnap, szeptember 27-én délelőtt 10 órakor Istentiszteletet tart és prédikál Labossa Lajos vallástanár, utána közgyülés.

Szenzációs uj regényt közöl a Debreczeni Ujság—Hajduföld

Marschalkó Lajos: az „Aranykoporsó" cimü regényének első része vasárnapi számunkban jelenik meg

A „Debreceni Ujság-Hajduföld" mai számában szenzációs érdekességü uj regény közlését kezdjük meg.

A regény irója Marschalkó Lajos a Debreceni Ujság-Hajduföld belső munkatársa, akinek a legutóbbi izgalmas detektiv regényét is páratlan érdeklődéssel olvasta a közönség.

Marschalkó Lajos uj regényének cime: „Arany koporsó" és a a tárgya, meseszövése izgalmasabb, fordulatosabb még az előbbi detektiv történetnél is.

Az Aranykoporsó régi legendája körül szövödik a cselekmény, amely teljesen ujszerü, mindvégig lebilincselő, érdekfeszitő. Egy szépséges magyar uri kisasszony és egy tatár herceg szerelmi története ez, amely egy rettentő büntény körül fonódik. A régi kincskereskedők babonái, legendás elképzelései adják a történet hátterét s az olvasó szemei előtt játszódik le az az izgalmas küzdelem, mely az Aranykoporsó titkáért folyik egy alföldi uri kastélyban.

Az „Aranykoporsó" csak érdekessége, lebilincselő meséje miatt számitható detektiv regénynek, mert ennél több. Finom tollal irt történet ez, melyben a szenvedélyek dübörgéséhez, két szerelmes sziv muzsikája, Napnyugat s Napkelet örök nagy harcának csatazaja adja a kiséretet.

Marschalkó Lajos uj regényére azzal hivjuk fel a közönség figyelmét, hogy az előreláthatólag megjelenik később a könyvpiacon is. A szerző, aki a Debreceni Ujság—Hajduföldben közölt első regényével is meghóditotta a publikumot; azóta magára irányitotta a fővárosi könyvkiadás figyelmét is és egyik regényét közel jövőben harmincezres példányszámban hozza piacra egyik legnagyobb könyvkiadó vállalat.

Az Aranykoporsó közlését lapunk mai számában kezdjük meg.

— **Keresztrejtvény megfejtőink figyelmébe.** Értesitjük keresztrejtvény fejtőinket, hogy mai, vasárnapi számunkba hirdetett rejtvényünket a legközelebbi vasárnapi számunkban fogjuk közölni és ugyanekkor számolunk be a pontverseny állásáról is.

akta táskát

— **A nemzetközi pénzügyi szakértők keresik a gazdasági válság okát.** Ezenkivül millió és millió ember szeretné ismerni a kibontakozást saját nehéz gazdasági viszonyaiból. E kibontakozás mindenki részére biztositva van, az uj magyar királyi 27-ik osztálysorsjátékban való résztvétele által, mert a sorsjátékban egyetlen sorsjeggyel bárki egy tél millió aranypengőt nyerhet, ami egy csapásra megoldhatja gazdasági válságát. Csak a szerencsés számot kell helyesen választania. E célból a Benkő Bank rt. Budapest Andrássy-ut 56. egy ismertetőt mellékelt mai nap példányaihoz, melyen választásra szerencse számokat közöl. Válassza ki tehát Ön is szerencse számát, a kiválasztott számot rendelje meg azonnal, — mert a huzás már október 16-án kezdődik. — A sorsjegyek árai: Egész 24.—, fél 12.—, negyed 6.—, nyolcad 3.— arany pengő. Evvel szemben a nyereményeket is aranypengőben fizetik ki.

— **Piarista egyensapka** P 2.40 „Cserkészbolt", Budapest. Lerakata: **Kulcsár Imre és Fiainál.**

— **Diákok!** Latin forditásokban, puskákban, füzetekben vezet a **Springer cég.** Fotólemezek, filmek nagy raktára, előhivás ingyen, másolás, szakszerü munka.

— **TANKÖNYVKÖTÉSEKET legolcsóbban és legtartósabb kivitelben a Nemzeti könyvkötészet készit. József kir. herceg-u. 16., az udvarban.**

— **Eljegyzési hir.** Kováts Katót eljegyezte mezőtelegdi és köröstopai dr Tardy Sándor sebészeti klinikai orvos.

— **Pótbeirások a református elemi iskolákban.** A református elemi iskolákban október 1-én és 2-án (csütörtökön és pénteken) d. e. 8—12 óráig pótbeirások és javitóvizsgák tartatnak. — 3-án délelőtt 8 órakor minden templomban évet nyitó istentisztelet lesz. A tanitás 5-én reggel 8 órakor kezdődik. — Iskolaszék.

— **Meghivó.** A homokkerti ref. egyház körzethez tartozó asszonyokat és konfirmált leányokat vasárnap, szeptember 27-én délután 4 órára a ref. iskolába fontos megbeszélésre hivja a körzet elnöksége.

retikült,

— **Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy fiatal leány.** Varga Juliánna 17 éves hajdusámsoni leányt pénteken délután beszállitották a debreceni belgyógyászati klinikára, ahol megállapitották, hogy a leány öngyilkossági szándékból nagy mennyiségü marólugot ivott. — Gyomormosást alkalmaztak a leánynál s most gondos ápolás alatt tartják a klinikán. A fiatal leány állapota sulyos ugyan, de nem életveszélyes.

— **Felhivom figyelmét** cégemre s ha meggyőződik szakszerü munkámról, olcsó áraimról, másnak már Ön fog engem ajánlani. Cserép Sándor látszerész, Piac-utca 21. szám.

— **KATÓ HÖLGYFODRÁSZ ÉS MANIKÜR SZALON, SAS-U. 4. SZ. MŰVÉSZI VAS-, VIZONDOLÁLÁS, HAJVÁGÁS, MANIKÜR, LEGUJABB REDSZERŰ GÉPPEL VILLANYONDOLÁLÁS 10 PENGŐ. FEJBŐRT NEM ÉGET, A HAJAT MEREVVÉ NEM TESZI, ELSŐRENDŰ PESTI HÖLGYFODRÁSZ MUNKAERŐ. SZOLID ÁRAK, FIGYELMES KISZOLGÁLÁS.**

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „**Ferenc József**" keserüviz, naponként többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Tordai Vasady Lajosné halála.** Nagy gyász érte tordai Vasady Lajos kir. tanfelügyelőt. — Felesége, született Sztankovics Margit szombaton hajnalban hosszas szenvedés után elhunyt. Gondos, munkás, mindenkit szerető s mindenki által szeretett hitvestárs és édesanya volt. Az elhunyt földi tetemeit ma vasárnap délután 4 órakor temetik a Szent Anna-utcai temető kápolnájából, hol délelőtt 10 órától lesz felravatalozva. — Az elhunytban dr Vasady Győző hajduszoboszlói városi főjegyző, dr Vasady Béla sárospataki theológiai akadémiai igazgató édesanyjukat gyászolják. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

— **A Katholikus Népszövetség ülése.** A Kath. Népszövetség ma, vasárnap délelőtt 11 órakor szentbeszéd után ülést tart, amelyre meghivja összes tagjait, csoportvezetőit és az ügy barátait a Varga-utcai iskola termébe. Tárgy: A mai események és a mai gazdasági helyzet ismertetése. — Az előadónak személye garancia arra, hogy a megjelentek gazdag tapasztalatokat szerezhessenek. Min denkinek saját érdeke, hogy ezt a kedvező alkalmat el ne mulassza. Pontos megjelenést kér az Igazgatóság.

— **Iskolakönyvek és irószerek** legjobb beszerzési forrása Antalfy József könyvkereskedés Szent Anna- és Varga-utca sarok és a Nemzeti Antikvárium, Piac-u. 40.

— **Ingyenes szabás-varrási tanfolyam.** A debreceni I. számu gazdasági népiskolában október 1-én szabás-varrási tanfolyam kezdődik. — Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál 8—12-ig, Mikepércsi-ut 10. szám.

Feuermann bőröndös,
Piac-utca 26. szám.
(Gambrinus passage.)

— **Haza akar térni egy oroszországi magyar hadifogoly.** Kaposi Sándor debreceni illetőségü orosz hadifogoly, aki jelenleg Minszk, oroszországi városban tartózkodik, haza akar térni Debrecenbe, a családjával együtt. Kéri a rokonait és ismerőseit, hogy a szükséges iratokkal, mint születési bizonyitvány és az általa hazairt levelekkel együtt jelenjenek meg a debreceni rendőrségen, hogy kellőleg tudják igazolni debreceni illetőségét.

— **Kiadó a Debreceni Ujság kiadó.** hivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth-utca 8. szám alatti az első emeleten két tágas szobából álló lakás, Irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas. Értekezni lehet Debreceni Első Takarékpénztárnál.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Juhász Sándor fm. leány Juliánna, Vass János npsz. fiu József, Pirnyák János fm. leány Mária Nagy Imre fiu Imre, Kállai Károly kocsis leány Piroska, Rácz Károly cseléd fiu Imre, Kertész Mihály kondás fiu István, Simon István fm. fiu István, Román Pál tiszthelyettes leány Emilia, Balogh László cseléd leány Irén, Kerülő Ferenc npsz. leány Ida, Soós Sándor fm. leány Juliánna, Vedres János cseléd fiu János, Balla Jenő épitész fiu János és 2 törvénytelen.

Házasságok: Baksi János npsz.—Papp Juliánna, Bereczki István timársegéd —Szabó Margit, Berecz Lajos kovács —Kovács Eszter, Dobi István fm.—Filep Irma, Linkner János bádogossegéd—Varga Juliánna, Nánási Sándor npsz.—Tóth Róza, Molnár Miklós fm. —Bonyhády Juliánna, Polák János gazdálkodó—Szani Juliánna, Kovács Lajos lakatossegéd—Rácz Ilona, Szabó Gábor csizmadia mester—Szegedi Erzsébet, Pájer György kereskedősegéd —Szabó Aranka, Mátyás Lajos máv. müszaki tiszt—Tóth Erzsébet, Kovács József géplakatossegéd—Kovács Juliánna.

Halálozások: Gáll Juliánna ref. 1 hónapos, Erzsébet-u. 26., Galgóczi Sándorné ref 43 éves, Derecske, Szabó Sándorné ref. 75 éves, Kassai-ut 21., Iván Piroska ref. 19 hónapos, Sáránd, Szabó Miklósné r. kath. 61 éves, Ajtó-u. 41., Fteith Mórné iz. 72 éves, Kossuth-u. 58., Torday Vasady Lajosné r. kath. 51 éves, Sztankovics Margit, Kurucz Ádám r. kath. 54 éves Nádudvar, Jóka Andrásné ref. 27 éves, Kántorjánosi, Bujáki Lajos ref. 2 hónapos, Csenger.

—

— **Frontharcosok figyelmébe.** Igazolt frontharcosok, hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák és vitéziszék tagjai az egyetemi Népszerü Föiskolájának modern nyelvi (angol, francia, német és olasz) tanfolyamára 50 százalékos kedvezménnyel iratkozhatnak be és a Népszerü Föiskola elöadásait teljesen dijmentesen hallgathatják. Közelebbi felvilágositást az egyetemi gondnoki hivatal ad. — (Kollégium I. em. 38. Telefon: 14-39.)

— **Debreceni egyetemi tanárok a kecskeméti jogakadémia jubileumán.** A kecskeméti ref. jogakadémia kedden ünnepli fennállásának centennáriumát. Ez alkalomból országos ünnepet rendeznek, amelyen megjelennek a jogakadémia volt tanárai is. A debreceni egyetem jogi fakultásáról három professzor megy el ilymódon a kecskeméti ünnepre és pedig dr Tegze Gyula, dr Kováts Andor és dr Márton Géza, akik valamikor mindannyian müködtek a kecskeméti jogakadémián, söt dr Kováts Andor és dr Thegze Gyula a jogakadémia igazgatói tisztjét is viselték.

— **Mentők müködése a mult hónapban.** Az elmult hónap folyamán a következő mentési esetek fordultak elő Debrecenben: sebészi bántalmak 104, belső bajok 50, egyéb bajok 11, szállitások 440, mozgóőrség 97, vaklárma és téves jelentés 3, összesen 705. Az esetek közül 5 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja mérgezés volt. Segitség nyujtással kapcsolatban 111. Hatóságok megkeresésére 17, hivatalok és magánfelek kérelmére 296, elmebeteg szállitás 16. Összesen 440. Elsősegélyben részesült 88 férfi, 48 nő és 29 gyermek. Összesen 165 esetben. Az esetek és szállitások közül az elmult hónap folyamán 525 nappali, 80 éjjeli, 126 belterületi, 479 külsőségi eset volt.

TESTEDZES

Ferencváros—Bocskay ligabajnoki mérkőzés Budapesten

Általános nagy érdeklödés előzi meg a Bocskay mai szereplését, amikor is a Ferencváros csapatával méri össze ereiét Budapesten. A papirforma Ferencváros gyözelmet igér, a Bocskay azonban legutóbbi mérkőzésén is bebizonyitotta hogy minden részében eléggé kiegyensu'yozott ahhoz, hogy bármelyik fővárosi csapattal szemben a siker reményében vegye fel a harcot. A derby jel'egü mérkőzés Budapesten délután 1 órakor a Hungária—Ujpest mérkőzés előtt lesz megtartva.

A Bocskay azzal a csapattal áll ki, ame'yiket a Nemzeti ellen szerepeltette.

A mérkőzést dr. Juhász Attila vezeti.

AMATÖR FUTBALLPROGRAM

Debreceni házibajnokság.

DVSC—Székgyár. Diószegi-ut. 12. Róse Ferenc.
Textilgyár—K. MOVE. Diószegi-ut. Egynegyed 4. Berkovits Samu.
DTE—DEAC. Diószegi-ut. Háromnegyed 2. Szánthó Zoltán.
DKASE—D. Börös. DKASE-pálya. Fél 4. Dr. Rencz Antal.
KIKSE—P. MÁV. Karcag. Fél 4 óra. Szabó Kálmán.

PROFESSZIONALISTA BAJNOKSÁG.

I liga.

Hungária—Ujpest. Hungária-ut.
Somogy—Budai „11". Kaposvár.
Attila—III. ker. FC. Miskolc.

II. liga.

Szeged FC—Maglód.
Rákospalota—Terézváros.
Turul—Bak TK.
Megyer—Vas FC.
Etc FC—Sopronkőhida.

Felhivás!

A DKASE ezuton közli játékosaival, hogy az I csapat játékosai legkésőbb 3 órakor, mig a II csapat játékosai legkésőbb délután 1 órakor jelenjenek meg az ügetőtéri sporttelepen a Börös illetve a Villanygyár elleni mérkőzésen.

Báse-Ball mérkőzés a DTE nagyerdei sportpályáján.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a KIE Kinizsi és a Villanygyár Toldi baseball csapat mérkőzést tart, melyre az érdeklödőket szeretettel meghivja a Kinizsi és Toldi vezetősége.

Felhivás!

Felhivom a Villanygyár Toldi base-ball csapat összes játékosait, hogy a DTE-pályán vasárnap délután pontosan 3 órakor megjelenni szíveskedjenek teljes felszereléssel. — Csapatkapitány.

Kerületi egyesületi atletikai verseny.

Vasárnap délután 2 órai kezdettel rendezi meg a MASz. keleti kerülete az egyetemi sportelepen a keleti kerület 1931. évi egyesületi atletikai bajnoki versenyét. A versenyen résztvesznek a Szolnoki MÁV. Nyiregyházi VSC. Törökszentmiklósi MOVE SC Debrecenből a DEAC, DTE és a DVSC. Minden versenyszámban minden egyesület csak 1—1 versenyzőt, illetve 1—1 csapatot indithat, akiknek eredményei a dekaton-táblázat alapján pontozva állapittatik meg. A győztes egyesület a bajnoki cimet nyeri, — mig a csapat tagjai a MASz nagy ezüstözött a II. csapat kis ezüstözött, III. csapat tagjai bronzérmet nyernek. A küzdelem teljesen nyilt az egyesületek között; szerintünk a DEAC győz a Szolnoki MÁV és a DTE ellen.

Kispest legyözte a Vasast.

Budapest, szeptember 26. Kispest—Vasas 5:0, féldö 2:0. — Elsőosztályu ligamérkőzés.

Direktórium a Labdarugó Szövetségben.

Budapest, szeptember 26. A Magyar Labdarugó Szövetség tegnap este tisztujitó közgyülésre ült össze. A közgyülésen váratlan esemény történt. Az elnökség elhagyta az üléstermet, ugyhogy a tisztujitó választást nem tarthatták meg s ezért három tagból álló direktóriumot választottak az ügyek vitelére. A direktórium tagjai lettek Csányi József, Kovács Mihály és Szücs Aladár, akiknek feladata lesz a rövid időn belül összehivandó tisztujitó közgyülés előkészitése.

TURISTASÁG.

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya felhivást intéz tagjaihoz, hogy a turistaszövetség vándorgyülése alkalmából melyet az idén a Nyirségi osztály Nyiregyházán október 4-én, vasárnap rendez, a M. T. E. debreceni osztálya tagjaiból minél számosabban megjelenjenek. Ismerkedési estély szombaton, október 3-án este fél 9 órakor a nyiregyházi Korona étteremben, ahol a pestiek, egriek, miskolciak és diósgyöriek turistái találkoznak. Mindazok, akik az ismerkedési estélyen részt akarnak venni (2 fogásos menü ital nélkül 1 pengő 20 fillér) felkéretnek, hogy elszállásolás és vacsora részvétel bejelentése miatt ebbeli szándékukat szerdáig, szeptember 30-ig Springer egyesületi titkárral közöljék.

Az ünnepély programja a következő: október 3., szombat este 7—8 óra között a vendégek érkezése, elszállásolás. 8 óra 30 perckor ismerkedési vacsora a Koronában. Október 4., vasárnap délelött 8 óra: istentiszteletek, majd a város megtekintése, a Hősök szobrának megkoszoruzása. 9 óra: fényképkiállitás megnyitása (Városháza diszteremben). 10 óra: Vándorgyülés (Vármegyeház diszterme) 11 óra 30 perc: gyalogséta a Sóstóra az erdőn keresztül kb. egy és fél óra. 1 órakor közös ebéd a Sóstón.

— **Meghivó.** A Ref. Tanitók Vegyeskara tagjait ma, vasárnap d. u. 2 órára a Kossuth-u. 52. sz. iskolába pontos megjelenésre hivja: a Vezetőség.

— **Müvészképző** és föiskolára előkészitő iskolámat megnyitom. Jelentkezés Holló Lászlónál, Margit-utca 8. (Tócóskert).

— **Szüreti mulatság a Korona diszteremben** október 4-én vasárnap. Belépődij vigalmiadóval egy pengő. — Uj tánctanfolyam 5-ikén hétfön kezdődik. — Tisztelettel: Schaff tánctanár.

— *SZÁZ SZÁZALÉKOS HOLDFÉNY-LEÉPITÉS.* Közgazdasági tájnyelven igy kell neveznünk ama természeti, sőt természetellenes csodát, mely tegnap este fél héttől tizig a nincstelen járókelőket gyönyörködtette. A telihold aranytányérja ugy jelent meg az égen, mint ragyogó kulturfölény, majd következett a leépités... Ugy nyolc óra táján az egész bolygónak nyoma veszett, de nemsokára már megkönnyebbülten sóhajtottunk fel letargiánkból. Öreg holdunk, mint „luna rediviva" megélemedett poraiból s mi arra gondoltunk epekedve hogy mégse kell örökké takarékoskodni, hogy lesz még szőlő és lágy kenyerek is lesznek, hogy leszen még poló és mélyfurás Lillafüreden... Ilyen érzelmek járták át kebleinket és azon is csodálkoztunk, hogy emeszemfényveszejtő tüneményhez a romanticismusra hajló magyar közönség nem gondoskodott jubileumi ünnepségekről. Tegnap volt ugyanis századik évfordulója annak a költői méhesipésnek, mit Arany János egy szép napon igy foglalt kadenciába: „Holdfogyásig dagadt lőn a tája, — azalatt meg elhagyta babája"... Ennyit a tegnapi holdfogyatkozásról. A többi a Flammarionok dolga.

—

— **Ritka alkalom! 33% engedmény** napi áraimból, nőiruha- és kabátkelmék pazar választékban. **Béke Áruház**, Szent Anna 2.

PLÖM-PLÖM UR A KORZÓN

— Ejnye asszonyom, de pompás két kis egyforma gyerek?
— Meghiszem azt! Ikrek!
— És mind a kettő a kegyedé?

— **Felhivjuk** olvasóink figyelmét a XXVII Osztálysorsjáték huzására, mely már október 16-án kezdődik. Az óriási keresletre való tekintettel ajánlatos, hogy eddigi résztvevők sorsjegyszámaikat továbbra is megtartsák, az uj vevők pedig minél előbb rendeljenek.

— **Október 8.** Csütörtök Debreceni Trió hangversenye a Zenedében. Jegyek Springernél.

— **Kihágási biráskodás a városnál.** A városi kihágási birósághoz az elmult hónap folyamán uj kihágási feljelentés 264 esetben érkezett, melynek megoszlása a következő: Állategészségrendőri ügyben 3, épitésrendőri kihágás 3, közegészségügyi 13, mezőgazdasági termény hamisitás 11, mértékrendőri kihágás 2, utrendőri kihágás 9, vámfizetés elmulasztása 18, erdei tilos legeltetés 66, iparrendőri kihágás 86, mezőgazdasági cseléd rend. 1, mezőrendőri kihágás 36, üzleti záróra megszegése 5. A városi kihágási birók az elmult hónap folyamán 386 esetben hoztak itéletet, 24 esetben azonban jogorvoslattal éltek az itélet ellen. A kihágási birók az elmult hónap folyamán 165 megszüntető és felmentő itéletet hoztak, 313 büntetőparancsot adtak ki és 362 itélet emelkedett jogerőre. Kihágás miatt feljelentetett az elmult hónapban 211 férfi és 57 nő.

— **A „Debreceni Egységes pártkör"** fiatalságának vasárnap délutánjai a mai napon megkezdődnek a pártkör nagytermében délután 5 órakor. Belépni igazolvánnyal lehet. Az igazolványok átvehetők a pártkör irodájában a hivatalos órák alatt és ma délután a pénztárnál. Müsor-megváltás 50 fillér.

Elárverezek Egyeken 1931 október 1-én délelött 10 órakor Bodajsor 762. szám alatt benzinmotor cséplőszekrény, hévér, mázsa és vashordóból álló ingóságokat. **Szilágyi Lajos bir. végrehajtó.**

MŰVÉSZET

A MAV. filharmónikusok ezidei hangversenyei

Zathureczky Ede, a világhirü magyar hegedümüvész lesz a Máv. Filharmonikusok első szezonnyitó hangversenyének vendége november 8-ikán. Az illusztris művész Csajkovszky hegedüversenyét fogja játszani zenekari kisérettel. A második hangveresenyen január 10-én Beethoven ritkán hallható hármas versenyművét adják elő a városi zeneiskola művésztanárai, Galánffy Lajos, Buza Gábor és Eisler Mihály ugyancsak zenekari kisérettel. A március 6-ikán tartandó hangversenynek külön érdekessége lesz Molnár Anna fővárosi hárfaművésznő fellépte. Ezen hangversenyen első bemutatásra kerül Ábrányi Emilnek, a zenekar kiváló karnagyának „Trianon" c. szimfoniai költeménye. A negyedik hangversenyen május 8-ikán fog fellépni a m. kirü Operaház legnagyobb büszkesége, Báthy Anna énekművésznő. Az összes hangversenyeket Ábrányi Emil vezényli, s előadásra kerülnek a legváltozatosabb zenekari müvek.

Ezen hangversenyeket máris óriási érdeklődés előzi meg. Bérleti jegyek válthatók mind a 4 hangversenyre Hegedüs és Sándornál négy pengőért.

Ma nyilik meg Berki Irma festőművésznő kiállitása a Déri-muzeumban

Az őszi szezon első kiállitása nyilik meg ma, vasárnap délelőtt a Déri-muzeum kiállitó termében. Berki Irma a kiváló debreceni festőművésznő gyüjteményes kiállitásban mutatkozik be a müpártoló közönség előtt. Több csoportos kiállitáson keltett már feltünést Berki Irma sajátos művészete, amelynek értékeit jellemzően teljes egészében mutatja be mostani kiállitása.

A kiállitás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kiállitás délelőtt 9—1, délután 4—7 óráig van nyitva.

Berki Irma képei

Már tavaly láttam őket, az Ady-Társaság kiállitásán. Néhány kép a régiek közül itt köszönt, mint kedves ismerős. — Látom ismét Lencsi leányfejének pasztellszerü álmatagságát: a szinek oly lágyan oszlanak el, mint a sillerbor gránátcsillogása. És mégis: „lányos" fantázia ez?

Nem, itt a leányálmot egy komoly müvész fegyelmező ereje komponálja. Berki Irma képei kellemes paradoxont jelentenek: az ércnek és álomnak testvériesülését. Érc és álom alkotta ezeket a képeket.

Mi az álom belőlük és mi az érc?

Ime, néhány kép, az ujak közül.

Kistemplom. Pasztell. Spirituális megoldás, minden a lélekért! Az esti hangulat ragadja magával az igazán egyszerü szineket. Kevés a szin s mégis sok a hangulat, mert a kevés közt tart a müvészi erő.

Himző leányok. Teljesen puha festői megoldás. S mégis: milyen gondos a rajz! A háttér élénk piros-fehér-zöldjét mily elmélyitő tanulmány és bensö ösztön vezeti le az előtér alsóbb szinskálájába, s a fundamentum szürke árnyékába. Lehetne külön beszélni az égetett-sziénás karok szinének erősen dekorativ foltjáról, a kezek pontos megfigyeléséről: de visszaadná-e mindez az összhatást, a festőin tul a pszichológiait? Már pedig ez utóbbi szerencsésen egészíti ki Berki festői kvalitásait. Nézzük csak meg az egyik fal közepén azt a nagy élénkszinü képcsoportot, amely a köztemető ravatalozójára pályamünek készült.

Pszichológiai erőre vall a terv: az élet elindulása a teljes békességig, amely korántsem a halál nyugalma, hanem a Jézusban való megnyugvás. Berki abszolut keresztényi lélek, az ő kereszténysége él, nem irott dogma. Képei a keresztényi szelidségnek és megnyugvásnak megható ábrázolásai. De a köztemetői terv lélektani erején felül és mellett az ablaküvegek sikjait kivételes tervezői hajlammal tördeli fel.

Vessünk egy pillantást bucsuzóul — de nem utoljára! — két közeli alkotásra. Az egyik Juhász Gézát ábrázolja, a másik egy lenge tájat.

Táj és arc... két különböző természetü festői feladat. Arra vagyok kiváncsi, vajjon e kettőt egyensulyba tudja-e állitani Berki Irma tehetsége. Van-e egyenlő érvényü müvészi pecsét mindkét meglátáson?

Nézem a tájat: mint sötét szőnyegek, hosszu árnyékok futnak át a természet zöldjén, szinte derékszögben metszve a kép függőlegesét. Leng minden itt! Az álom lengeti ezeket a szineket! — Egy festő, aki nemcsak szineket kever és nemcsak spekulál, hanem álmodik. A fantázia szárnycsapását érzem.

S ugyanez a szárnycsapás, a kibontakozó szellemnek ugyanez a szelid lehellete fuvall át a másik képen is. De az a kép már arc, s Berki Irma leegyszerüsitési törekvése, szervező ösztöne ebben az arcban sem tagadja meg önmagát: ebben az arcban benne van a táj.

G. P.

Terjessze
a Debreceni Ujságot

Padlólakkok
speciális minőségben, magas fényü, a legszebb szinekben, olcsó árban kapható
STERN festéküzletben
Piac-utca 10 szám.
Bikával szemben. — Ugyanott biztoshatásu irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: MEISSNER KÁROLY, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A magasabb szakképzettség és a tanitó jövője

Irta: lovag MANZ GYÖRGY.

Két nagy probléma vár megoldásra, amely nélkül a szakoktatás általánositása iránti törekvésünk céira nem vezethet, az általános szaktudás nak minél nagyobbmértékü kibővitése és az erre hivatot tanerők modern kiképzése. A termelés, feldolgozás és értékesités tökéletesitését a helybeli adottságokhoz képest nem nehéz a már vázolt szövetkezeti tanrendszer alapján végrehajtani, de ezen a ponton nem szabad megállanunk, ha nem akarjuk, hogy egész termelésünk egy tervületek és kasztok szerinti merev sablonná váljon. A legfegyelmezettebb és legkitünőbben vezetett termelési rendszer sem képes az egyéni vállalkozás termékenyitő erejét pótolni, ez pedig csak ott érvényesülhet, ahol a termelő közönség ifjusága, segéd-munkás osztálya alkalmat nyer arra, hogy lokális gyakorlati tevékenységének határait átlépheese, szakismereteit bővitse és általánositsa, hogy ui eszméket termeljen. A segédmunkások kiképzése és a felnőttek továbboktatása külön tanfolyamokon ennek az első lépése. Egy második lépés a tanulmányutak rendezése.

Egy tanulmányutnak az a célja, hogy a tanuló szakmájának bizonyos helyhez kötött részleteit és üzemeit amelyeket otthon nem talál, idegen helyen megszemlélhesse és ezáltal látkörét tágitsa. A szövetkezet keretében az ilyen tanulmányutaknak rendezése az országon belül nem ütközhetik nagyobb akadályokba. Egy pontos program szerint egyes iskoláknak tanulói egy szakképzett segédmunkás vezetése alatt kirándulnak a kijelölt vidékre és megtekintik a programmban megjelölt termelési, feldolgozási és értékesitési üzemeket, illetve mintatelepeket. A kirándulók elhelyezése, élelmezése és kalauzolása a kölcsönösség elvén az érintett fiókoknál történik. Az állam és állami vasutak jóindulatával az utazási költségek még nagyobb távolságoknál is egy minimumra csökkenhetnek.

A tanulmányutaknak instruktiv hatását itt külön hangsulyozni fölösleges. A tanulmányutaknak további kiépitése már attól függ, mily mértékben tudjuk hazai szakoktatási rendszerünket, mintatelepeinknek szinvonalát odáig fejleszteni, hogy a külföld is érdemesnek tartsa ebbe bekapcsolódni. Még nagyobb fontosságot kell tulajdonitanunk annak a modern intézménynek, amely a tanulók, segédmunkások és tanitók kölcsönös kicserélését teszik kilátásba. Ezáltal nemcsak szemlélésről volna szó, hanem egy alapos kioktatásról is és főleg a külföldi szakiskolákkal való kölcsönös csere hatalmas fejlődést jelentene ugy a termelési, feldolgozási és értékesitési szakismeretek bővitése tekintetében, de az idegenforgalmi szolgálat kiépitésében is. Legnagyobb jelentőséget kell tulajdonitanunk annak, hogy minél többen sajátitsanak el idegen nyelveket, hogy a külföldi nyaralók és üdülők kalauzolását vállalhassák és külföldről érkező tanulók és egyéb látogatók tájékoztatására használtassanak.

Az ismeretterjesztés további foka a mezőgazdasági középiskolának oly irányu elrendezése volna, amely szerint a falusi szakiskolából a középiskolába az átmenet közvetlenül történhetne, minden városi alsó középiskola bekapcsolása nélkül. És ez az a pont, ahol aktuálissá válik a falusi tanitók kiképzésének reformja is. Városi és falusi tanitóink ugyanis mindeddig egy és ugyanazon taninitézetből kerülnek ki, holott hivatásuk messze eltér egymástól. A városi elemi iskola tisztán egy primitiv előkészitő tanintézet, a polgári pályáknak első fokát képző kulturintézmény. A falu népiskolája, bár első négy osztálya ugyanezt a célt szolgálja, mégis magasabb célokat is kell hogy kövessen. Falun a továbbképző kulturintézetek nem létezenek, mint városon, a tanuló az iskola befejezte után szellemi fejlődésében megáll. Számára ezzel az időponttal megkezdődik a reális élet. Ezért egyrészt arról kell gondoskodnunk, hogy a tankötelezettséget lehetőleg a 16. életévig meghosszabbitsuk és igy bővebb alkalmat nyujtsunk a kulturfejlődésre másrészt pedig ennek a kulturfejlődésnek máris egy olyan irányt adjunk, hogy a reális életszükségleteinek kielégitésére előkészitsük és kiképezzük. Hogy ezt megvalósithassuk, követelnünk kell, hogy a falusi tanitó maga is a falu életszükségleteinek szaktudományában megfelelő kioktatást nyerjen, vagyis hogy eddigi pedagógiai kiképzése mellett a mezőgazdasági szakmában is magasabb kiképzésben érszesüljön. Szükséges hogy a falusi tanitónak egy uj jövőt és ui poziciót teremtsünk, amely eddigi szerény hatásköréből a falu gazdasági központjává emelje fel. Ebben a mezőgazdasági szövetkezetnek nagy kezdeményező szerepe van, amennyiben mindeddig, amig az állam át nem szervezi a tanitóképzőket a fentemlitett értelemben, a falusi tanitóknak alkalmat nyujt szakismereteik kibővitésére a mintatelepeknek tökéletesitésével és tanitói továbbképző tanfolyamokkal. Nézetem szerint ugy az állam mint a gazdák érdekében leghelyesebb volna a falusi tanitók képzőintézetét valamely mezőgazdasági akadémiához kapcsolni és a tantervet ugy módositani, hogy a tanitójelöltek ennek az akadémiának szakelőadásaiban résztvegyenek. Egy ilyen tanrendszernek óriási gazdasági kulturhatásait fölösleges itt kiemelni; a tanitó, aki gyakorlati müködése alatt a szövetkezet mintatelepein és az iskolában, ugymint a szövetkezeti fiók ellenőrző és felügyelő bizottságában a mezőgazdaságnak minden ágát alaposan tanulmányozhatja, automatice kinöví magát olyan szakértővé, hogy a mezőgazdasági tanerők pótlására is alkalmassá válik. Egy esetleges tanfolyam a közgazdasági egyetemen minősitését tökéletesitené. Nem hiszem, hogy a tanitók részéről az ily irányu reform ellen valami tiltakozás hangzana el és az állam sem károsulna ezáltal, mivel igen sok tanitó nyerhetne elhelyezést később a mezőgazdasági szövetkezet központjában, ami megint uj tanerők előremenetelét biztositaná. 3000 falusi tanitónak feltárul egyszerre egy egész uj perspektiva és 3000 szakképzett, gyakorlatilag is kiképzett fej uj termékenyitő erőt hoz majd mezőgazdasági tudományunknak elszikkadó véredényeibe.

A buza, rozs, árpa drágult, a zab olcsóbbodott a terménytőzsdén

A gabonatőzsdén meglehetősen egyenlőtlen volt az irányzat. A készáruvásáron ugyanis a buza 5, a rozs 10 az árpa pedig 25 fillérrel drágult, amellyel szemben a zab 25—50 fillérrel olcsóbbodott.

A határidőpiacon a márciusi buzánál 12, a rozsnál 20 fillér volt az árjavulás, amit az arbitrázs eladások csökkenése illetve az élénkebb fedezővásárlás idézett elő. A májusi tenyerinél viszont 3 filléres olcsóbbodás jellemezte az üzletmenetet, ami az exportügyekről való tájékozatlansággal van összefüggésben.

A lisztárak nem változtak.

Határidőüzlet:

Buza: december 10.25, zárlat 10.27—29, március 11.40 42, 45, 50, 51, 53, zárlat 11.52—53.

Rozs: december 10.60, 55, március 11.60, 58, 57, zárlat 11.56—58.

Tengeri: május 12.80 75, 80, 85, 87 zárlat 12.87—12.88.

Készáruüzlet:

Buza: tisai 77 kg 9.05—9.30, 78 kg 9.20—9.45, 79 kg 9.35—9.60, 80 kg 9.40—9.70, ftiszai 77 kg 8.95—9.10, 78 kg 9.10—9.25, 79 kg 9.25—9.40 80 kg 9.35—9.45, fejérm., dtuli, pestv., bácskai 77 kg 8.85—9.00, 78 kg 9.00—9.15 79 kg 9.15—9.30, 80 kg 9.25—9.40.

A különleges (80 kg) tiszai buza 10.00—10.75 P.

Rozs: pestv. 9.00—9.10, egyéb rozs 9.10—9.20, tak. árpa I. 14.75—15.25, tak. árpa II. 14.25—14.50, felv. sörárpa 18.00—20.00, egyéb sörárpa 1650—17.75, zab I. 18.00—18.25 zab II. 17.50—17.75, egyéb tengeri 15.75—16.25, korpa 10.25—10.35, 8-as liszt 13.50—13.70, repce 20.25—21.25, köles 14.50—15.50, lucerna 70—85 lóhere, ar. 96—110, biborhere —.—, szösz, bükköny 27.00—27.50, lenmag I. 22.50—22.75, lenmag II. 21.75—22.00, kék mák 61—62 Vikt. borsó 20—24, expr. borsó 16—18, fehér bab 17.50—18.00, fürjbab 24—25, lencse, kis 20—25, lencse nagy 32—36, köles egyéb 13.75—14.00, sz. répaszel. 9.50—10.00.

Valuta árfolyamok.

Angol font 21.00—22.50, Belga 79.15—80.15, Cseh korona 16.92—17.06, Dán korona —.— Dinár 10.00—10.10, Dollár 571.75—575.75, Francia frank 22.60—22.90, Hollandi forint 228.60—230.40, Lengyel zloty 63.40—64.20, Lei 3.35—3.45, Leva 4.08—4.20 Lira 28.55—29.35, Német márka 135.05—136.05, Norvég korona —.—, Osztrák schilling 80.00—80.60, Svájci frank 111.10—112.10, Svéd korona —.—.

Debreceni termény és takarmány árak

Buza 7.00—7.20 és a boletta, Rozs 6.50—6.80 és a boletta, Árpa 12.60—13.00, Tengeri ó 13.00—13.50 Tengeri új 7.50—8.00, Tengeri, csöves 5.30—5.80, Lucerna 9.00—10.50, Széna 5.00—7.50, Alomszalma 2.00, Fehér tök 2.00—2.30 Fehér krumpli 6.00—8.00, Rózs krumpli 9.—12.00.

MARHAVÁSÁR. Ökör 54—58 fillér kg., Tehén 80 fill. kg, Borju 55—70 fillér kg.

— **B. Vattay Margit** táncintézetében október 1., 2., 3., 4. és 5-én egyetemi és diáktanfolyamok kezdődnek. Kossuth-u. 11.

— **Cserépkályhák** nagy választékban, átrakásokat, tisztításokat vállal helyben és vidéken, jutányos áron Krisch Károly kályhásmester, Ferenc József ut 89. (volt Piac utca). Telefon 12—18.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Szinház Mozi

Az erdészleány

Sebők Stefi vendégfelléptével.

Szinpad és nézőtér. A császár kora és a szegénység kora. Az a tavalóság, amely áthidalja ezt a rohanó százötven évet, meseszerüvé szépiti az erdészleány történetét. És a mesében problémáktól mentesen gyönyörködni tud a néző, mert a szív hangjain messze repiti a mult csillogó korába.

A Csokonai-szinház Sebők Stefi vendégfelléptével ujitotta fel Az erdészleány cimü operettet és és ez a kisérlet sikerrel is járt, mert a társulat jó játékával vitte sikerre a darabot. A közönség melegen ünnepelte a szereplőket és szokatlanul lelkes hangulatu szinházi estévé avatta az előadást.

A szereplők közül a vendégnek kijáró tisztelettel Sebők Stefit emlitjük először, aki kitünően beidegzet énekkulturával alakitotta az osztrák grófkisaszonyt. Sz. Patkós Irma erőssége volt az előadásnak és különösen játékban emelkedett az együttes felé. Kardoss Géza II. József császár rokonszenves alakjában aratott megérdemelt sikert. Márkus Lajos magyar figuráiában éreztünk valami nyers izt, ami az udvari levegőben drabosságnak tetszett. Szabó Imre eltalált hangsulyos vonással huzta alá gróf Sternfeld osztrák-gőgös kapitányát. Várady Pál passziv vonásokkal életes alakitást adott. Jók voltak Fáskerthy Mária, Kormos Ferenc, Bányász István is. Ennyi jó szereplő mellett kirivó volt Apor Klári bizonytalan játéka. Minden önbizalom nélkül, ideges remegéssel lép szinre és elhitető ereje elvész az erőszakoltságban. Pedig nem tehetség nélkül való.

A zenekart Török Emil dirigálta. A keze alatt nagyszerü együttessé válik a társaság. Sziklay rendezése hibamentes volt. *(kd.)*

Csokonai színház.

Ma, vasárnap délután Olcsó helyárakkal!

LILI

Főszereplők: Sz. Patkos Irma, Márkus Lajos, Fáskerthy M. Kormos Ferenc, László Gyula

Vasárnap este: SEBŐK STEFI a Városi Szinház énekesnője, Sz. Patkos Irma és Kardoss Géza fellépésével az

Erdészlány

Hétfőn és szerdán utoljára

Ballerina

Kedden bemutató!

Csodadoktor

Szerdán délután ifjuségi:

Tatárjárás

A szinházat látogatni KOTELESSÉG! ÉLVEZET!! és DIVAT!!!

A METEOR MÜSORA:

Vasárnap: „Lángok hőse" (Az éghetetlen ember) 10. felv. Két jó barát kalandjai lángok és lángok között. Harry Piel főszereplésével. — Megelőzi: „Szálló özvegye" 8 felv. vigattrakció. Harry Liedke főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. (Csak délután 3 órakor félhelyárakkal.)

RÁDIÓ

A budapesti rádló vasárnapi müsora:

9.00: Ujsághirek, kozmetika. 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. c. egyetemi tanár. 11.45: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Duszik Lajos miskolci esperes-lelkész. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. E hangverseny szünetjében; „Rádiókrónika". Elmondja Papp Jenő. 2.00: Gramofonhangverseny. 3.30: A m. kir. földmivelésügyi miniszterium rádió előadás-sorozata. Székács Elemér m. kir gazdasági főtanácsos: „Időszerü gazdasági tanácsadó." 4.15: A Mánditsszalonzenekar hangversenye. 1. Verdi: Rigoletto ábránd. 2. Dr. Krecsányi Kálmán: Tango d'amour. 3. Megyeri Gyula: Bucsuzni fáj — tangó. 4. Komzák Károly: Abc-egyveleg. 5. Gillet: Loin du bal. 6. Nevin: Nigt lake airose. Közben: 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Szikla duplaférfikvartett hangversenye. 6.20: A XVI—XVIII. század magyar dalai. Dr. Szilágyi Imre előadása, Kőszegi Teréz, Csóka Béla és Revere Gyula közremüködésével. Kiséri Járóka Sándor cigányzenekara. 7.20: Sport- és lóversenyeredmények. 7.40: Vigjátékelőadás a Studióból. „Mókusok" vigjáték 3 felvonásban. Irta Miklós Jenő. Rendező Kiss Ferenc. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Fejes-szalonzenekar hangversenye, Kalmár Pál (ének) közremüködésével az Ostende kávéházból. 10.30—11.30: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. Utána: A Fejes-szalonzenekar hangversenyének folytatása, Kalmár Pál (ének) közremüködésével.

Külföld

Bécs. 10.30: Modern orgonamüvek. 11.15: A bécsi szimfónikusok hangversenye. 1.05: A D'Lanner schrammelnégyes hangversenye énekketős közremüködésével. 5.00: A Graf Zeppelin Dél-Amerikában. 5.30: Schumann Róbert: A költő szerelme c. dalciklus Duhan kamaraénekes előadásában. 6.00: Gramofonutazás Mexikón át. 6.30: Beethoven: F-moll vonósnégyes. 7.00: Ebenstein Viktor zongoraversenye. 8.30: Benatzky: A három muskétás c. romantikus operettje. 10.30: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye Budapestről.

Berlin. 3.15: Motorkerékpárverseny közvetités az Avus-pályáról. 3.55: Szórakoztató zene. Közben 4.25: A német-dán labdarugómérkőzés II. félideje. 6.15: Feuermann Emánuel csellóversenye. 1. Debussy: Szonáta csellóra és zongorára. 2. Chopin: G-moll szonáta. 7.00: Hangjátékbemutató. 1. Ő tudni akarja, szkecs. 2. Bauroff herceg megment egy életuntat. 8.00: Zenekari hangverseny. 10.15: Jazz.

Bukarest. 12.00: Dumitrescu-zenekar. 1.00: Gramofon. 1.50: Gramofon. 6.00: Luca-zenekar, román zene. 8.20: Gramofon.

Kassa. 5.30: Gramofon. 7.00: Hemerka-zenekar. Utána: Pozsony.

Milánó. 4.00: Kálmán: Bajadér c. operettje. 7.05: Könnyü zene. 7.40: Gramofon. 8.45: Donizetti: Lammermoori Lucia c. opera.

Páris. 6.00: Gramofon. 8.00: Kávéházi zene.

Budapesti rádió hétfői müsora:

9.15: A m. kir. József nádor 2. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye, Karnagy Szeghő Sándor. 9.30: Hirek. 9.45 A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Kacsóh Pongrác: János vitéz — ábránd. 2. Losonczi Dezső: Pármai dal. 3. Farkas Ödön: Ballada. 4. Delibes: Passepied. 5. Hubay: Magyar zeneképek. 6. Carlo de Fries: Boldog vagy? — keringő. 7. Poldini Ede: Bosporusi szerenád. 12.25: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 4.00: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Hirek. 5.00: „A sárospataki református főiskola 400 éves története". Irta Panka Károly dr. Felolvassa Koncz Endre dr. 5.30: A Berend-szalonzenekar hangversenye. 6.30: Német nyelvoktatás. (Szent györgyi Ede dr.) 7.00: Gramofonhangverseny. 8.15: A „Világpolitika" előadássorozat II. része. Irta és felolvassa Ottlik György. 8.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közremüködik Závodszky Zoltán. Karnagy Dohnányi Ernő dr. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. Majd Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannonia-szállóból.

Külföld.

Bécs. 11.30: Gramofon. 1.10: Gramofon. 4.10: Zenekari hangverseny. 5.30: Graf Zeppelinről. 7.30 Newyork és Washington. 8.00: Verdi ritkán hallott operáinak részletei. Vezényel Kabasta Oszwald. Közremüködik: Achsel Wanda kamaraénekes, Wiedermann Hermann kamaraénekes és Manowarda József kamaraénekes. 10.00: Hirek, időjárásjelentés. 10.15: Hügel-zenekar.

Berlin. 4.30: Schumann-hangverseny. 4.50: Schubert: A vándor, zongora-vers. 5.10: Lantdalok. 6.45: Verdi: Marchbeth c. operája előkészületeinek közvetitése a charlottenburgi szinházból. 7.35: Táncest. 10.25: Szórakoztató zene.

Bukarest. 1.00: Gramofon. 6.00: Rádiózenekar. 8.20: Gramofon.

Kassa: 4.00: Rádiózenekar. 5.30: Gramofon.

Mozik müsora

Előadások kezdete hétköznap 7—9 órakor	Előadások kezdete vasárnap 5—7—9 órakor	
Szeptember 27—28.	**Vasárnap**	**Hétfő:**
VIGSZINHAZ	Három a papa Szőke szakállal	Chic Parisien (Óh Páris) Irene Bordini
URANIA	Magasabb diplomácia Olga Csehova és Hans Junkermannal	Ázsia csodái expedíciós film
APOLLÓ	Halló Wien. A pokol hősei. Nagy Katóval	Szünet

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A Kövesdy árvatartó alapitványból az 1931. évben felruházandó 50 fiu és 50 leánygyermek ruha- és cipőszükségletének szállitására a 15556/1931. VI. sz. alatt meghirdetett versenytárgyalás eredménytelen lett s ezért a fenti szükséglet biztositására ujabb irásbeli versenytárgyalást hirdetek.

A szállitási határidő 1931 október hó 31.

A szállitási feltételek és az ajánlati űrlapok a városi VI-ik közigazgatási rendészeti ügyosztálynál (Városháza, magasföldszint 13. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve önköltségi áron (50 fillér) megszerezhetők. Ugyanott a szállitásra vonatkozólag részletes felvilágositás nyerhető és a megállapitott minták megtekinthetők.

Egyebekben a 88500/1929 B. M. számu Közszállitási Szabályrendelet rendelkezései az irányadók.

Az irásbeli zárt ajánlatokat 1931 évi október hó 1-én — csütörtökön — délelőtt 11 óráig kell a városi közigazgatási rendészeti ügyosztálynál beadni.

Polgármester.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Ha állást keres

ha venni, vagy eladni akar, avagy

lakása kiadó,

ha butorozott szobát, esetleg alkalmazottat keres

10 szavas apróhirdetése

biztos eredményre vezet, s csupán

50 fillérbe kerül

vasárnap 70 fillérbe és két reggeli napilapban jelenik meg, a

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFOLD

és Debreceni Független Ujságban, ha

Kossuth u. 3. I. emelet

adja fel hirdetését.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a dij előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a 1—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

AROMÁS, zamatos kávét Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11.

Házasság

Gazdátlan

kis házába nyugdijas hatvan éven felüli embert óhajt. „Boldogtalan nő" jeligére a kiadóba 433

Betöltendő állás nőknek

Kisasszonyt

felveszek, Piac-u. 56., csemegeüzlet.

Szobalány

jó bizonyitványokkal elsejére felvétetik. Piac-utca 87., emelet 470

Perfekt

varrónő házakhoz ajánlkozik, kabátvarrást is vállalja. Széchényi-ut 10. 385

Mindenes

szakácsnő felvétetik, jelentkezni: Kossuth-u. 15., füszerüzletben 1298

Szücs-

szakmában jártas varrónőt felveszek. Szabó szücs, Sas-u. 4. szám 380

Egy

bejárónő hosszu bizonyitvánnyal ajánlkozik elsejére, Kigyó-utca 6., ajtó 5. 2194

Bejáró,

megbizható mindenest, ki parkettkefélést jól birja, felveszek. Kossuth-u. 26. keresztépület. 2226

Mindenes

főzőnő, jó bizonyitványokkal felvétetik. Jelentkezés délután. Erdősor 5-a. 2229

Jóirásu,

irodai munkálatokban jártas leány kerestetik Irásbeli ajánlatok, fizetési igényekkel f. hó 28-án, hétfőn, Keletisor 7. sz. alatt, az iroda helyiségben benyujtandók, délelőtt 8—10 óra között. 308

Tanuló-

leányok varrodába felvétetnek. Burgondia 19. 2273

Alkalmazotat

1000 pengővel felveszek Cim a kiadóban. 2280

Keresek

mindenes bejárónőt, — Orosz, Nap-utca 15. I. 2276

Szerényigényü

öreg nőt kis családhoz családtagnak, kevés dijazásért felveszek. Timár-u. 14. 443

Jól főző

mindenest kis családhoz felveszünk. Jelentkezni: József kir. herceg-utca 36. sz. 431

Jól

főző gazdaasszonyt keresek tanyára. Jelentkezni: Simonffy-utca 7., I. e. 450

Német

kisassszonyt keresek dél utánra kislányomhoz Lindenfeld, Hatvan-u 42. 458

Tisztességes

mindenesleány, gyermekszerető, október elsejére felvétetik. Guttmann italmérőnél. Sas-utca 2. 454

Állást keresö nők

Hölgyfodrásznő

és manikürös elhelyezést keres, esetleg vidékre is. Hajdunánás, Bocskay-u. 18. sz. 2223

Birodalmi német

idősebb nő, aki kitünő magyar főzést vezet, állást keres, helyben vagy tanyára azonnalra. Cim a kiadóban. 410

Középkoru

szerény, vallásos, megbizható nő elmenne apjáva házmesternek, esetleg bejárónőnek, szépen, mos, vasal, jól főz. Cim a kiadóban. 2162

Állást keresö férfiak

Kaucióval

rokkant nyugdijas raktárnoki, pénzbeszedői, vagy bármilyen megfelelő állást keres. Cim a kiadóba. 2196

Háromezer óvadékkal

házfelügyelőnek, kijárónak, irodaszolgának elmenne „Fiatal iparos" cim a kiadóhivatalban. 2179

Német

szabósághoz kézimunkásnak, magyar szabósághoz nadrágmunkásnak ajánlkozom. Cim: Batthiány-u. 5. Pálfi Antal. 2230

Óvadékkal

házfelügyelői, kijáró vagy hasonló állást keresek. — Cim a kiadóhivatalban. 2167

Egy

uri kiszolgáló fodrászsegéd alkalmazást keres azonnali belépésre. Apafi utca 20 A

Órakönyvelést

vállal mérlegképes könyvelő, perfekt magyar-német levelező. Cim a kiadóban. 2272

Betöltendő állás férfiaknak

Tehenész

feleségével, ki fejni tud, lehetőleg fiával felvétetik. Cim: Gergelyné, Arany János-u. 36. 382

Cipész-

vagy csizmadiasegéd felvétetik Vendég-utca 21. 400

Pék segédet

keresek, ki több évi gyakorlattal rendelkezik, üzletvezetőnek. — Cim a kiadóban. 395

Intelligens

német tanárt keresek Cim a kiadóban 2131

Kifutó,

jó családból való, megbizható, nem iskolaköteles, felvétetik Debreczeninél, Baross-u. 11. 388

Üzletvezetőt

keresek 800 P óvadékkal. Szaktudás nem fontos. Cim a kiadóban. 405

Csizmadia-

segédet felveszek. Homok-u. 138. 2285

Komenciós

október 1-re felvétetik. Vasárnap délig. Eötvös-utca 112. 2232

Szabóságba

zicces felvétetik, esetleg szerszám használattal. Hajdu, Veres-u. 22. 2271

800 P

óvadékkal boltkezelőt keres a Nyirmártonfalvi Szövetkezet, azonnal. — 423

Ügyvédi irodába

gépirót, aki gyorsirást és könyvelést tud, keresek. Dr. Kovács Béla, — Piac-u. 44. sz. d. u. 4—6 óra között. 442

Kifutófiu

megbizható, nem iskolaköteles, felvétetik. Debreceninél, Baross-u. 11. 446

Butorozott szoba

Utcai

butorozott szoba október elsejére kiadó. Széchenyi-utca 27. sz. 364

Utcai

szép világos szoba csinosan butorozva kiadó. Kigyó-utca 36. 2160

Kétágyas

utcai szoba csendes, virágos udvarban kiadó. Eötvös-utca 9. 2211

Különbejáratu

napos fekvésü, kellemes szoba butorozva, esetleg ellátással kiadó. Szent Anna 58. 367

Két szoba

konyhás lakás, sertéstartással kiadó. Csillag-utca 108. 425

Kiadó

külön előszobából nyiló kétablakos, tiszta, utcai butorozott szoba uri családnál. Két személynek is alkalmas. Kölcsei 3. 2284

Kiadó

Sesta-ut utolsó nyaralójában, egyetemi tanári lakásokkal szemben butorozott szoba. 2337

Kiadó

szépen butorozott utcai szoba Batthyányi-utca 5. szám alatt. 2336

Különbejáratu

udvari butorozott szoba kiadó. Vigkedvü 12 2267

Kétablakos

utcai csinosan berendezett szoba, kapualatti előszoba bejárattal kiadó. Széchényi-utca 17. szám. 430

Különbejáratu
butorozott szoba olcsón kiadó. Szentanna 64., keresztépület, balra. 2266

Egy
csinos, olcsó butorozott szoba kiadó, azonnal elfoglalható. Szentanna-utca 35. 424

Különbejáratu
utcai kényelmesen butorozott féregmentes, — csendes szoba, élvezetes fürdőszobával 1—2 uri nő lakónak kiadó. Jókai-u. 6. szám. 429

Csinosan
butorozott szoba zongorával Varga-utca 6. alatt kiadó. 2265

Különbejáratu
szoba, fürdőszobával elsejére, esetleg kosztal kiadó. Simonffy-u. 32. sz. I. 212

Uj villában
szoba (esetleg konyhával) butorozva vagy anélkül kiadó. Kishegyesi-ut 29. 361

Kétablakos
utcai szoba, csinosan butorozva, kapualatti előszoba bejárattal kiadó Széchenyi-utca 17. 378

Különbejáratu
butorozott utcai szoba október 1-re kiadó. Alföldi-palota, első emelet, ajtó 5. 403

Butorozott
szoba kiadó, esetleg ellátással is. Thaly Kálmán-utca 13. 2239

Simonffy utca 48.
alatt többrendbeli két szobás, konyhás lakás kiadó. 2171

Különbejáratu
utcai butorozott szoba — Déri-muzeum közelében — kiadó. Cserepes-u. 4. V

Kétablakos
csinosan butorozott utcai szoba október elsejére kiadó. Széchenyi-utca 27. 384

Kétablakos
utcai csinosan butorozott szoba, kapualatti előszoba bejárattal kiadó. Széchenyi-u. 17 386

Különbejáratu
utcai butorozott szoba magányos uriembernek kiadó. Miklós-utca 21. 2212

Kiadó
egy vagy két butorozott szoba, esetleg ellátással, Svetits-palota I., 2. 1200

Csinosan
butorozott szoba egy-két egyénnek kiadó, — esetleg ellátással. Arany János-u. 39. 375

Különbejáratu
butorozott szoba központban kiadó. Szőllősi ügyvéd, Piac-u. 59. sz. 379

Butorozott
udvari szobák kiadók. Ispotály- utca 13. 2103

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Péterfia 34. 2216

Butorozott
szobába lakótársat keresek. Zöldfa-u. 13. 2219

Kényelmes
különbejáratu butorozott szoba kiadó Arany János-u. 40. Megtekinthető reggel 10-ig, d. u 2-től 4-ig. 2208

Utcai
különbejáratu butorozott szoba intelligens urnak kiadó. Ötmalom-utca 1. 340

Különbejáratu
butorozott utcai szoba október 1-re kiadó, Alföldi palota, első emelet, ajtó 5. 2225

Garzon
lakásnak 2 szoba kiadó Hatvan-utca 58. 1035

Kiadó
szépen butorozott utcai szoba, Batthyány-utca 5. szám alatt. 2182

Ellátással
vagy anélkül utcai butorozott szoba kiadó. Hatvan-utca 2., Nagyéknál 2184

Butorozott
szoba csendes udvarban magányos hölgynél kiadó. Honvéd-u. 8 2174

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba, fürdőszobahasználattal Degenfeld-tér 10. szám azonnal kiadó. 462

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Eötvös 48.

Butorozott
kis szoba, külön bejárattal diáknak, vagy tisztviselőnek, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Rákóczi-utca 35 460

Különbejáratu
butorozott szoba egy, vagy két személyes kiadó. Nagyvárad-u. 4. 461

Kiadó lakás

Kórház-utca
17. szám alatt egy szoba, konyha azonnal kiadó. 381

Sestakert,
Andrássy-ut 21. szám alatt egy kétszobás kis lakás október 1-re kiadó. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 2241

Havi 10
pengőért szoba kiadó Szerény nagydiáknak, vagy magánosnak. Homok-utca 72. 2198

Utcai
négyszobás modern lakás különálló kertes családiház, összes mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Csemete utca 11. 2166

4 szobás
parkettes, fürdőszobás, Piac-utcára néző és 2 szobás garzon lakások, Hungária palotában kiadók. Értekezni földszint 1., irodában. 441

Néyszobás
komfortos, nagyszerüen füthető lakás jutányosan kiadó Szent Anna-u 29. 2277

Kiadó
egy kis szoba, konyha Bujdosó-utca 21. 2264

2 szoba,
konyha, kamara kiadó, esetleg azonnal is. Piac-utca 38. Értekezhetni Mentze Henrik üzletében. 2262

Modern
négyszobás és háromszobás szép tiszta lakások kiadók Csapó 59. 2260

Két szoba
mellékhelyiségekkel folyó évi november hó 1-től, Külsővásártér 16 sz. alatt kiadó. Értekezhetni a Textilgyárban. 421

Különbejáratu
utcai butorozott szoba azonnal kiadó, központban. Iskola-utca 8. 420

Udvari
szoba, konyha kiadó. — Pacsirta-u. 9. 2283

Kapualatti
teljesen különbejáratu butorozott utcai szoba kiadó. Magoss György-tér 27. 2233

Egy
szoba, konyha, fáskamara kiadó. Teleki-u 56. 2282

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, spájz és mellékhelyiségekből álló egészséges uri lakás — november 1-re. Kandia-utca 5. 2222

Kiadó
szép utcai pincelakás, mellékhelyiségeivel. — Kandia-utca 5. 2221

2 szobás
lakás kertben kiadó. — Károly Ferenc József-ut 52. 2213

Kiadó
nagy szoba, konyha, — spájz. Vargakert-utca 8. Bejárat Szoboszlai-ut 4. szám. 2217

Szép
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, villanynyal októberre kiadó Késes 64. 2268

Háromszobás
uri lakás, száraz, egészséges, mellékhelyiségekkel kiadó. — Füvészkert-u. 14. V.

Két utcai
szoba, előszobás lakás kiadó minden órán vagy novemberre Veres-utca 27., ugyanott udvarra nyiló szoba kiadó minden órán. Értekezni Mester-utca 31. 2270

Kiadó
utcai frissen festett 4 vagy 2 szobás, fürdőszobás lakás Vigkedvü Mihály-utca 16. Bővebbet Károly Ferenc József-ut 54. 2269

Ötszobás
modern másodemeleti lakás azonnal kiadó, Piac-utca 68. 2261

Utcai
szoba, konyhás lakás nagyon olcsón kiadó Létai-ut 20. sz. 2089

Három szobából
álló lakás kiadó Hatvan utca 62. szám alatt. Értekezni dr. Asztalos ügyvéd, zárgondnoknál. Piac-utca 89. Telefon 15—31. 471

Háromszobás
lakás és üzlet Piac 56 alatt kiadó. Értekezés dr. Csáthy ügyvédnél. Deák Ferenc-u. 9. 448

Modern
két nagy, parkettes lakás, fürdő- és mellékhelyiségekkel kiadó, — Széchényi-ut, Tisztviselő-telep, Földi-utca 6. 464

Egy
pinceszoba lakásnak október elsejére kiadó. — Rothermere 14. 456

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba két személynek kiadó. Rothermere 14. 457

Két szép
szoba, konyha, kamara kiadó november 1-re, vagy azonnal is. Értekezhetni Mentze Henrik üzletében, Piac-utca 38 453

Piac 10.
komfortos háromszobás földszinti, utcai lakás novemberre kiadó 455

Kiadó lakások
november elsejére, kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, terrasszal, kertes udvarrésszel, gáz és villannyal. Kossuth 51. Kétszobás udvari tiszta lakás, mellékhelyiségekkel, Barna-u. 4 466

Kis szoba
előszobával, mellékhelyiségekkel egy-két egyénnek kiadó. Bundi-utca 15. 2197

Kiadó lakás
Nap-utca 3. szám alatt 2 szoba, előszoba, konyha november 1-re. 374

Egy
szoba, fáskamara azonnal kiadó, több rendbeli butor eladó. Budai Ézsaiás-utcából nyiló Tarr-utca 3 szám. 3047

Kiadó
kétszobás udvari lakás november elsejére. Faragó-u. 7. 2251

Egy szoba
konyha október 1. vagy vagy 15-re kiadó. Késes utca 24. 2253

Háromszobás
földszinti udvari lakás novemberre kiadó. — Arany János 20., emelet. 397

Ötszobás
földszinti utcai uri lakás kiadó. Értekezhetni: Arany János 20. 396

Lakások,
boltok, mühelyek olcsón kiadók Csapó 11., Hatvan 61., Sümeginél. 408

Háromszobás
utcai lakás, mellékhelyiségekkel, nagy verandával november elsejére kiadó. Rákóczi-u. 36. 417

Központban
kis udvari szoba kamarával, csakis egyedülálló, jobb, szolid nőnek kiadó. Havonként 12 P Egymalom 3. 2257

Egy
szoba, konyha kiadó, esetleg istállóval. István-ut 10-b. 2202

Kiadó
két szoba, nagy előszoba, mellékhelyiségekkel novembertől. Magos-utca tizenhárom. 2220

Egy
szoba, konyha, spájz 1-re kiadó. István-ut 7. szám. 2227

Eladó vagy kiadó
Andrássy-ut 71. szőlő, 4 telekre megosztható, 2 szobás, konyhás, villany világitás, jóvizü furott kut, baromfiudvar, sertésóllal. Értekezni lehet ugyanott. 2240

Kiadó
padlós, világos magas pinceszoba, konyha mellékhelyiségekkel. Dugovits-utca 5., Árpád-térnél. 2249

Kiadó
november 1-re két szoba, orvosi rendelőnek vagy irodának alkalmas Rákosi Jenő u. 5. (volt Király u.) 2001

Kiadó
november 1-re két szoba, konyha, előszobás lakás. Rákosi Jenő (volt Király) 5. szám alatt. 2001

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel. Arany János utca 47. 2141

Ujonnan festett
modern három szobás fürdőszobás utcai lakás azonnal kiadó. Csokonai u. 44. 1654

Szoba,
konyhás lakást, kosztot adok gyermektelen házaspárnak takaritásért. Magoss György-tér 24. 373

Ujonnan festett
két szoba, konyha azonnal kiadó. Hajó-utca 16. 2254

Egy
szoba, konyha kiadó — Nap-u. 19. sz. 2256

Kiadó
2 szoba, utcai lakás villamos megállónál, Homok-utca 139. Érdeklődni Lukács, Piac-u. 41. 2247

Utcai lakás
2 szoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó november 1-re. Bethlen-utca 46. 2248

Kettőszobás
konyhás lakás azonnal kiadó. Széchenyi-utca 25 411

Eladó ház

Bankbetétért
is eladó három és négy szobát tartalmazó villa, nagyjövőjü helyen, 23 évig adómentes. Értekezni Csapó 23. V.

Eladó ház
vagy városival elcserélhető. 4000 P-t ráfizetek. Buday Ézsaiás 20 2195

Eladó
ház, évi jövedelem 2000 pengő, megvehető 4000 pengővel. József kir. herceg-utca 65. 377

Télennyáron lakható, ujonnan épült villa, mellékhelyiségekkel, gyümölcsössel eladó. István-ut 10-b. 2201

Eladó
adómentes, két szoba, konyha, spelz, gang, gyümölcsös, 2500 P. Sámsoni-uti Gerébi telep, Fülöp-utca 55. 418

Eladó
ház, Bujdosó-utca 21. szám. 2263

Eladó
adómentes uj ház, 2 szoba, előszoba, konyha, speizból álló lakással, jóvizü szivattyus kuttal, nagy telekkel, beültetett gyümölcsfákkal, méhészetre kiválóan alkalmas, közvetlen az állomás mellett, az országut mentén. Érdeklődni: Debrecen, — Cegléd-utca 20. szám. 419

Vagyonemgosztás
miatt Cserepes-utca 1. sz. sarokház eladó. Ügynököt dijazunk. 433

Ez aztán
egy igazi olcsó vétel! A Csilagl-utca 22. számu házat most olcsón odaadjuk. Bővebet Samu Jánosnál, Hunyadi utca 24. 2250

Csoda olcsón
megvehető Boldogkertben Csóka-utca 24. számu szoba, konyhás lakással, 578 öl szép gyümölcsössel. Bővebbet Samu Jánosnál, Hunyadi-utca 24. 2250

Eladó
nagyon olcsón, áron alul az Apafi-utca 16 számu nagyjövedelmü uriház. Megbizott Samu János, Hunyadi-u. 24 2250

Emeletes
bérpalota, nagyjövőjü, Piac-téren, Csokona-utcai családi ház olcsón eladó. Sümeginél, Csapó 11. 407

Ajánlat

KIRÁLY kávéi mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. szám.

Ma
disznótoros vacsora turós csuszával. 1.10 kenyérrel a szinházi étteremben, Batthyányi-utca 1. sz. Záróra 5-ig. V

Ötezer
pengő készpénzzel társulnék, vagy átvennék rentabilis kereskedelmi, illetve ipari vállalatot. Cim a kiadóban. 370

Izraelita
egyetemi hallgatónők lakást, esetleg ellátást kaphatnak. Kossuth-u. 55. sz. 412

Zálogcédulát
veszek legmagasabb áron minden tárgyról. Eötvös-utca 15. sz. 393

Központban
izletes házikoszt kapható. Cim a kiadóban. 2245

Keresek
egy-két szobás lakást novemberre, lehetőleg magános udvarban, istállóval, esetleg vennék kisebb házat. Cim: Kesz ler-cégnek, Széchenyi-utca 1. 391

Kiárusitás
áron alól. Vásárolhat szöveteket Batthyányi-utca 16., udvarban. Férfiruhákat, felöltőket, — felöltőket, téli kabát és kosztümökre, csikos nadrágokra. 418

Zongora
modern, kitünő hangu bérbeadó Szendrő hangszerüzletében. Felvilágositás Miklós-utca 41., udvarban.

Legyen takarékos,
7 fillér keménygallértisztitás Wachánál, Simonffy 55. 1034

Zálogcédulát
mindenféle tárgyról legmagasabb áron veszek. Braun, Cserepes 6. 399

Filc-
és bársony-kalapok alakitása Ábrahámnál készül legolcsóbban. Varga-u. 1. 446

Apróhirdetésekre, előfizetésekre
minden felvi ágositást telefonon a **141** szám ad

Szemüvegek,

hőmérők, látszerek legolcsóbban Paulo vésnök bélyegzőkészitő és látszerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Jó házikoszt
kóser, rendkivül olcsón kapható Arany János-utca 36. 355

100—200 pengős
rádióvásárlásnál, egyévi rádióujság előfizetést, 200 pengőn tul egy szép keményfa rádióasztalt adok. Tasnádi Kovács Sándor rádiólaboratóriuma, Piac-u. 42., Pannonia-udvar. 2207

Magról nevelt
erős gyökérzetü vadrózsa és nemesitett bokor-rózsák csak e héten megrendelhető, délután. Széchenyi-kert. Erőss Lajos-u. 15. A.

Hegesztést,
géplakatos és esztergályozást jutányosan készit Ehrenreich, Arany János-utca 37. 259

Ágynemü-,
férfi-, nőiing-varrást, javitásokat olcsón vállalok. Levélbeli megkeresést kér Lajosné, Száp-utca 3. 2177

Két
fiatalember kvártélyba felvételik. Nyil-utca 117 sz., 2. ajtó. 436

Vetőmagvakat
szakszerüen tisztitunk és cserélünk. Apaffy-malom 427

Diák urak
36 pengőért ebédet, vacsorát kaphatnak. Cserepes-utca 1. sz. 437

Mérlegjavitás
hitelesitéssel legjutányosabban Garainál, Zsák-utca 11., tolósulyos tizedes mérlegek eladók. 444

Két
jó fejős tehén telelésre kiadó. Tüzérlaktanya, kantin. 2199

Ipartelepnek
vagy bármilyen célra alkalmas 160 m²-es helyiség kiadó. Balla, Bőszörményi-ut 3—5. 415

Frissen
szedett bercencei fajszilva, nagyobb mennyiségben is kapható. — Arany János-utca 39., földszint. 428

Őszölésre
és telelésre szarvasmarhát vállalok. Maróthy Gy. 31. sz. 431

Oktatás

Intelligens
szülők értelmi fogyatékos gyermekeinek tanitását és beszédhibák javitását elvállalja Papp gyógypedagogus, Miklós utca 23. sz. 459

Különbözeti
érettségire, magánvizsgára előnyös feltételekkel, sikerrel előkészit tanár, Kossuth 18. 465

Kereslet

Megvételre
keresek Debrecen környékén, lehetőleg kövesut és állomáshoz közel jó minőségü, sima felületü, barna homokbirtokot, ca 30 kat. holdat, mely lakó- és melléképületekkel el van látva. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 2193

Szénkályhát
jókarban levőt 80 köbméteres szoba fütésére megvételre keresek. — Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek. A

Ebédlőszőnyeget
jókarban keresek megvételre. Weinberger, Piac-utca 61., félemelet. 2279

Vörös izlandi
törzskönyvezett tyukokat megvételre keresünk. Ajánlatot a kiadóhivatalba „Rode Island" jeligére kérünk. 2248

Lakótársat
keres egyetemi hallgató butorozott szobába. Árpádtér 47. félemelet. 2259

Magas
kamatra 4—500 pengőt felveszek, tőke biztositva. Cim a kiadóban. 2246

Birtok bérlet

Kiadó
a Bellegelő 258. számu tanya, 21 hold földdel, a Hosszupályi-utfélen. Kiss Mihály. 2218

Lakás és szoba kereslet

Keresek
lépcsőházi különbejáratu, fürdőszobás, butorozott szobát, központban Turul cipőüzlet. 440

Keresek
Csapó-utcai körzetben butorozott szobát fürdőszobával Cim: Kossuth 30. 2258

Csöndes
kétszobás, fürdőszobás és alápincézett évi lakást keres november 1-ére pontosan fizető magános uri ember, lehetőleg napos oldalon és kis virágos kerttel. Cim a kiadóban. 2180

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadó hivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás Irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923

Kiadó
minden dijazás nélkül jómenetelü füszerüzlet berendezésel. Cim a kiadóban. 378

Hajduszoboszlón
20 szobás szálloda, vendéglő, kávéház január 1-re kiadó, szanatóriumnak is. Rákóczi-ut 5., ugyanott korlátolt italmérésbe iccés keresztetik. 376

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac-utca) 70 szám alatt. — Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u 8. 516

Kocsmahelyiség
lakással kiadó forgalmas helyen, 60 pengőért. Ügyes embernek aranybánya. — Értekezni: Vojth füszerkereskedőnél, Árpád-tér 394

Nagyon
olcsó üzlethelyiség kiadó. Teleki-utca elején. Értekezhetni Löfkovits, Deák Ferenc-utca 6. 409

Egy
jó forgalmu, bevezetett — vásártéren levő — berendezéssel családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 2224

Kiadó
egy nagy üzlethelyiség, alkalmas nagyobb vállalatok lebonyolitására. Rákosi Jenő-u. 5. (Volt Király-u.) 2244

Piac-u. 44.
kiadó 2 és 3 szobás irodahelyiség és egy mühely. 1033

Batthyány-
és Kossuth-utca sarkán modern üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezés: dr. Csáthy ügyvédnél. Deák Ferenc-u. 9. 451

Belvárosban
modern berendezett kisebb üzlethelyiség minimális bérrel átadó. — Cim a kiadóhivatalban. 1036

Kiadó
cukrászüzlet mühellyel, vagy külön-külön. Kassai-ut 2. 2235

Kiadó
hentesüzlet berendezésel. Csemete-u. 14. 447

Régi
füszerüzlet korlátolt italméréssel, berendezéssel olcsón kiadó. — Kinizsi 75. 2188

Jómenetelü
koresma, berendezéssel, kuglizóval, jogfolytonossággal azonnal átadó. Apaffy 111. 405

Eladó föld

Egyetemi utnál
hatszázharminc négyszögöl házhely, két utcára, esetleg kétfele, négyszögöle tizenkettő pengőért eladó. Kut-u 102. 2209

Tanyás ingatlan
2 kat. hold a Diószeg ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi vetéssel kedvező áron és fizetési fetlételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 137

Egyetemi utnál
hatszázharminc négyszögöl házhely, két utcára, esetleg kétfele, — négyszögöle tizenkettő pengőért eladó. Kut-u 102. 389

Házhelyek
eladók kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet Gazdasági Takarékpénztárnál. 2243

Eladó
a Károly Ferenc József ut 34/d számu szőlő és gyümölcsfával beültetett, körülkeritett villatelek, jóvizü szivattyus kut és melléképületekkel. — Érdeklődni: Nagy, Bercsényi-u. 20. szám. 444

Eladó
Tócóskertben 478 négyszögöl házhely, kevés pénzzel átvehető. Értekezni: K. Tóth-u. 1., pékség. 413

Békésmegyében
20 kat. holdas tanya, uj épületekkel eladó. Érdeklődni: dr. Orosznál, Gazdasági Tplár. 2275

Hajduszovát
határában 25 kat. hold föld jutányosan eladó. Ajtó-u. 6. 2274

Károly Ferenc József-ut 34/c. szám alatti 300 négyszögöles telek eladó. Értekezni lehet: Czegléd-utca 8. sz. 402

Nagyszepesen
10 hold jó fekete föld eladó. Érdeklődni Nagyvárad-utca 23. 2217

Aki olcsón,
előnyös kedvező fizetésekkel akar prima földet, házakat vásárolni, forduljon bizalommal Samu János irodájához, nagy választék. Iroda: Hunyadi-utca 24. 2250

Eladó
Ondód, Gáll-dülő 4 és fél hold föld. Árpád-tér 26. 2234

Eladó ingóság

Eladó
egy szép perzsa bunda. Megtekinthető Hunyadi-utca 14., zálogházban. 2205

Vaskályha,
jókarban levő eladó. — Teleki-u. 13. szám. 383

Asztal-spór
kifőzésre is alkalmas, jutányos áron eladó. Batthyány-u. 9., II. lépcső. A

Rádió
hálózati 2+1 lámpás, hangszóróval alkalmi áron eladó. Péterfia 30., Laboratorium. 372

Eladó
könnyü fekete hajtókocsi. Hadházi-utca 26-D. 228

Eladó
gyermekkocsi, más apró disztárgyak. Kossuth 58. 1. ajtó jobbra. 2242

Jókarban
levő kerékpár elköltözés miatt olcsón eladó. Nap-utca 19. 2255

Eladó
egy jókarban levő önmelegitős fürdőkád. Garai-utca 21.

Férfi öltönyök
vadonat ujak olcsón eladók József kir. herceg-utca 27., keresztépület. 401

Boros hordók
használható állapotban eladók Batthyány-u. 5. szám alatt. 2338

Eladó
négykerekü féderes kézi kocsi, továbbá kecskelábu asztal. Maróthy 8.

Deszkabódé,
mindenre alkalmas, — szójjelszedhető, olcsón eladó. Nagyerdő, laci-konyha. 467

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.

Használt
kokszos kályha eladó István-ut 10-b. 2223

Nagyobb
boroshordók eladók — Miklós-utca 21. 2214

Autó motor, kerékpár

Eladó
kitünő állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses csukott, személyautó. Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Butorok

Egy
hálószoba butor sürgősen eladó. Csapókert, Apponyi-utca 4. sz. 404

Szép
komplett, modern ebédlő jutányosan eladó. — Schatz, Hatvan-utca 2. 382

Összecsukós
vaságy olcsón eladó Pereces-utca 18. A

Féregmentes
keményfa háló alig használt, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2281

Könyvszekrényt
üvegeset veszek. Grosz, Hajnal-utcai bérház, B kapu, 4. 432

Különféle

A városi
szegényházban, Kishegyesi-ut 40. sz. mintegy 50—60 métermázsa szép sütőtök, lehetőleg egy tételben és 20 drb idei indiai futókacsa gácsér, tenyésztésre alkalmas, darabonként is eladó. 2204

Verseit,
novelláit küldje az „Anthológiák" kiadóvállalatának Budapest, Csengeri-utca 82. II. 26. (válaszbélyeg!) 2102

Eladó állatok

Honvéd-utca
19. sz. alatt 5 hónapos yorkshiri fajmalacok vannak eladók. Sütőde. 387

Tehenek,
borjuk, lovak, malacok szombat délután eladatnak paci iskolánál, Iklódy-tanyában. 2190

Jól
tejelő gyenge borjas tehén eladó. Bocskay-tér 6. sz. 468

Dienes József
OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései:
Iroda: Füvészkert-u'ca 16. Telefon: 14—98.

ELADÓ HÁZAK:

Jókai-utcán négy nagy lakással, kedvező feltételekkel, ötvenezerért.

Simonyi-uton modern, uj villa, negyvenkétezerért.

Méliusz-tér 7. Ötlakásos, harminchatezerért.

Széchenyi-ut legelején négyszobás villa, nagy parkkal, harminckétezerért.

Kigyó-utcán hétlakásos harminkétezerért.

Ajtó 4. Gazdálkodónak alkalmas, huszonötezerért.

Maróthy 7. Félemeletes, huszonegyezerért.

Erzsébet 26. Hatlakásos, istállóval, műhellyel, huszezerért.

Nap 2. Nagyjövőjü, ötszobás, huszezerért.

Bárczy 7. Ötlakásos sarokház, tizennyolcezerért.

Dugovits Titusz 9. Részben adómentes, háromszobás, tizennyolcezerért.

Vörösmarthy 28. Ötlakásos, tizennyolcezerért.

Domokos Lajos 14. Nagytelkü, kétlakásos, tizenhatezerért.

Szabó Kálmán 30/a. Félemeletes, négylakásos, tizenhatezerért.

Kardos-utcán adómentes, kétszobás, fürdőszobás,

Szabolcs 20. Kétlakásos, nagytelkü, tizenötezerötszázért.

Szegedi Gergely 11. Palatetős, háromlakásos, tizenötezerért.

Sámsoni 15. Palatetős, manzardos, kétlakásos, tizennégyezerért.

Teleki 58. Hatlakásos, tizennégyezerért.

István 20. Palatetős, adómentes, fürdőszobás, minden elfogadható áron.

Félegyházi Tamás 21. Palatetős, manzardos, háromlakásos, tizenháromezerért.

Kar 19. Háromlakásos, jólépitett, tizenháromezerért.

Onossay 47. Hétszáz négyszögölés, háromlakásos, műhellyel, hizlaldával, tizenkétezerötszázért.

Szabolcs 20. Kétlakásos, 1886 négyszögöles, tizenkettőezerötszázért.

Homok 117. Adómentes, háromszobás, tizenkétezerötszázért.

Szegényházsor 32. Háromszobás, 1016 □-öles, tizenkétezerért.

Bárczy 7. ötlakásos, 248 négyszögöles, tizenegyezerért.

Nyil 132. Kétlakásos tizenegyezerért.

Aranykoporsó
Irta: MARSCHALKÓ LAJOS

1.

Esteledett. A hajdu rónaság fölött alkonyat felé szállt a nyári nap s felhő csapatok mentek, csak mentek Napkelet felé. Mintha valami óriás karaván vonult volna tüzsivatagon át, tevehátukon aranyos zsákok terhét hordták a felhők. Fekete felhőnyájakat terelt az égi pásztor és csodálatos álmok kincseit vitte-vitte a légi karaván. Haza. Napkelet felé.

A róna szélén ketten állottak s nézték a magyar alkonyat égi csodáit. Az egyik a felhőket nézte és utánuk sóhajtott. Haza. Napkelet felé. A másik meg csak várta, hogy a laposban mikor zendül meg a juliusi esték muzsikája, a tücskök, a békák orchestere...

Esteledett...

*

János, az öreg parádéskocsis rosszalólag csóválta meg a fejét.

— Én csak azt mondom, nemzetes uram, hogy a hiripi fene essék bele abba a tatárba!

— Mi bajod vele megint? — kérdezte komoran Szekeres András.

— Az iccaka ujfent csatangolt a kutyahitü. Felnyergelte a lovat, osztán neki vágott a pusztaságnak. Nem is jött elő csak ugy éjfél után. Akkor meg a Katóka kisasszony is kijött ám a tornácra. Ugy várta meg a hold nyugtát.

Szekeres András összerántotta a szemöldökét, aztán csak annyit mondott rá:

— Mondtam már neked: ne avatkozz a mások dolgába!

Ugy tett, mintha nem sokat törődnék az öreg szolga árulkodásával, de bensejében azért füstölgött a harag. Amig végig sétált a nagy szérüskerten, szüntelen az iménti szavakat forgatta fejében.

— Az is lehet, hogy Jánosnak csak jár a szája — gondolta. Katóka szép lány. Okos lány. Az én lányom!

Szekeres András, a dombosi parasztnábob, minden gazdagsága mellett a lányát tartotta legnagyobb kincsének. Ahányszor a vén kuria tornácáról végig nézett a Szekeres-birtokon, amely hétezer kövér holdjával egész a Tiszaszélig huzódott, mindig a lányára gondolt. Katóka kisasszonyra, akinél szebb, derekabb eladó lány nem akad három vármegyében és aki ezeknek a pusztáknak, gulyáknak fele részét viszi hozományba annak, aki majd beköti a fejét. Lehet az akár gróf is, vagy báró, hiszen ilyen lányt és ilyen móringot nem mindenki ad manapság.

Szekeres András még egyszerü paraszti sorban kezdte az életet. Mikor megnősült, alig volt többje száz magyar holdnál. De szorgalmas ember volt világéletében s munkáját mindig nyomon kisérte Istenáldása. Nőtt, nőtt a vagyon s tizenöt évvel ezelőtt már annyi pénze volt a debreceni nagytakarékban, hogy egy szép napon megvette a szomszédja, a tönkrement Harkányi báró kuriáját. Egyszeriben ur lett belőle. Nem olyan, mint azok az uj gazdagok, akik tőzsdén keresték vagyonukat, hanem olyan ur, amilyennek születik minden magyar. Nem hivalkodott a gazdagságával, nem tette le még csak a régi fekete mándlit se, amit Busi Péter tisztes debreceni mester szabott a testére. Ebben a fekete ünneplőben járt még a főispán ebédjeire is, ahol az elegáns városi notabilitások is megérezték, hogy igazi ur ül mellettük. Hiszen Szekeres András tökéletes inkarnációja volt az ősi magyar méltóságnak, büszkeségnek és szerénységnek. Amit elmulasztott az iskolában, azt pótolta nála a természetes ész, az istentől adott intellektus.

Az öreg dombosi nábobnak még inkább megnövekedett a tekintélye, népszerüsége, mikor az őszi nagy vadászaton az urak közé egyszer csak betoppant a lánya: Szekeres Katóka.

Még a savóbajuszu Kátay főispán is, aki pedig illetlenségnek tartotta, hogy tetszést, vagy nem tetszést nyilvánitson valami fölött, összecsapta a kezét:

(Folytatjuk.)

Hajdunánás, Andrássy-körut 14. Adómentes, fürdőszobás, kétlakásos, kilencezerötszázért.

Borz 4. (Csap 17.) Négylakásos, kilencezerötszázért.

Vargakert, Legányi 2. Ötlakásos, kilencezerért.

Agárdi 13. Gazdálkodónak alkalmas, kilencezerért.

Lugosi 6. Adómentes, kétlakásos, nyolcezerötszázért.

Hatvan 68. Negyedrésze nyolcezerért.

Vendég 42. Háromlakásos, nyolcezerért.

Bercsényi 56. Ötlakásos, nyolcezerért.

Báthori 44. Adómentes, 900 négyszögöles, nyolcezerért.

Köztemetőnél 1609 négyszögöles telken, nyolcezerért.

Turi András 6. Négyszobás, adómentes, hétezerhatszázért.

Budai Ézsaiás 8. Gyümölcsössel, hétezerötszázért.

Nyulason, Bőszörményi 176. Uj ház, hétezerért.

Diófa 35. Adómentes, hétezerért.

Pereczes 19. Kétlakásos, épitkezésre alkalmas, hétezerért.

Rázsó Gyula 35. Nagy kerttel, jó lakással, hétezerért.

Kálmánchelyi 14. Adómentes, kétlakásos hétezerért.

István 34. Egyszobás előszobás, hatezerötszázért.

Magyar 11. Nagytelkü, háromlakásos, hatezerötszázért.

Köleséri Sámuel 27. Palatetős, egyszobás, előszobás, ötezernyolcszázért.

Tür Itvsán 8. Háromszobás és egyszobás lakással, ötezerhétszázért.

Mikes Kelemen 7. Kétlakásos, ötezerötszázért.

Hajduhadházon, Széchenyi 13. Kétszobás üzletekkel, ötezerötszázért.

Mező 12. Háromszobás ötezerötszázért.

Sámsoni 6. Asztalos műhellyel, ötezerkétszázért.

Kuruc 112. Birinyiház. Palatetős, manzardos, négyezerötszázért.

Rigó 12/b. Egyszobás, 300 négyszögöles, négyezerért.

Kemény 9. Kétlakásos, négyezerért.

Szél 10. Kétlakásos, 600 négyszögöles, négyezerért.

Toldi 23. Egyszobás, négyezerért.

Kemény 8. Szoba, konyhás, négyezerért.

Szabó Kálmán 53. Kétszobás uj sarokház, háromezerhatszázért.

Puskástelep, Ág 8. Kétlakásos, háromezerkétszázért.

Munkás 98/b. Uj ház, háromezeregyszázért.

Puskástelep, Apafa 12. Kétszobás, háromezerért.

Fülöp 55/b. Adómentes, kétszobás, kettőezerötszázért.

Bajnok 50. Adómentes, kétszobás, kétezernyolcszázért.

Mező 7. Szoba, konyhás, gyümölcsössel, kétezernyolcszázért.

Szép 17. Egyszobás, kétezernyolcszázért.

Bajnok 46. Szoba, konyhás, kétezerkétszázért.

András 12. Egyszobás, kétezerkétszázért.

Uj 19. Kétlakásos, kétezeregyszázért.

Szép 1/b. Szoba, konyhás, ezerhétszázért.

ÜZLETES HÁZAK:

Székely 20. Vendéglős sarokház, sok helyiséggel, huszonkétezerért.

Márton Kálmán 15. Korcsmával, hentes, cipészüzlettel, tizennégyezerért.

Márton Kálmán 2. sarokház, háromszobás lakással, üzletekkel, tizennyolcezerért.

Kurucz 108. Horváthház. Füszerüzlettel, korcsmával, lakással, istállóval, tizenötezerért.

Diószegi-utca 18. Kisvendéglő, négyszobás lakással, tizenegyezerért.

György 3. Hentesüzlettel, sok épitménnyel, ötzerért.

Keresztesi 26. Üzlettel, lakással, négyezernyolcszázért.

TELKEK:

Széchenyi-ut 5/b.
Földi-utcán.
Bárczy 7.
Köleséry Sámuel 21.
András 12.

FÖLDEK:

Ondódi állomás és kövesut kőzött 5—10—15—20 holdas.
Nagyhegyesen 6 hold.

SZŐLŐK:

Bocskayban 4000 négyszögöles, kétszobás lakással, felszereléssel, tizenkétezerötszázért.

Zeleméren 9 hold szőlő, gyümölcsös, szántó, alápincézett kétszobás lakással, tizenkétezerért.

Rázsó Gyula-utca 11. 2400 négyszögöl, épülettel, felszereléssel, hétezerért.

Bezerédi 25. Pajtával, 825 négyszögöl, négyezerért.

Bodai első járásban 830 négyszögöl, lakással, felszereléssel, háromezerért.

Ungvári kertben 1600 négyszögöl, épülettel, háromezerért.

Hajdusámsoni Kulcsárkertben egy magyar hold, uj épülettel, felszereléssel, kétezerért.

Vámospércsen 1243 négyszögöl, nyolcszázért.

Hajdusámsoni Nyestekertben 900 négyszögöl, 600 pengőért.

KERESEK

eladó házakat, telkeket, földeket, szőlőket.

DIENES JÓZSEF
OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert-utca 16.